

STRATEGICKÉ ZAMERANIE KONTROLNEJ ČINNOSTI NKÚ SR NA ROKY 2024 – 2026

Jún 2023

Obsah

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	4
1 VÝCHODISKÁ	5
2 ANALÝZA VÝZNAMNOSTI VEREJNÝCH POLITÍK	7
3 VÝBER STRATEGICKÝCH OBLASTÍ	9
4 NÁVRHY NA ZAMERANIE KONTROL V OBLASTIACH VEREJNÝCH POLITÍK	10
4.1 UDRŽATELNÉ VEREJNÉ FINANČIE A FIŠKÁLNA POLITIKA	10
4.2 ZDRAVOTNÍCTVO	12
4.3 VZDELÁVANIE, VÝSKUM, VÝVOJ A INOVÁCIE	13
4.4 EFEKTÍVNA A TRANSPARENTNÁ VEREJNÁ SPRÁVA	14
4.5 INFORMATIZÁCIA A DIGITALIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY	15
4.6 FONDY Z EÚ	16
4.7 SAMOSPRÁVA	17
4.8 PRÁVNÝ ŠTÁT A BEZPEČNOSŤ	18
4.9 SOCIÁLNE POLITIKY	19
4.10 DOPRAVA	20
4.11 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	21
4.12 PÔDOHOSPODÁRSTVO	22
5 POUŽITÉ ZDROJE	24
PRÍLOHA 1 TABUĽKOVÁ PRÍLOHA	1-2
PRÍLOHA 2 VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA PRE ZAMERANIE KONTROLNEJ ČINNOSTI NKÚ SR..	1-8
PRÍLOHA 3 STRATEGICKÉ MAPOVANIE VYBRANÝCH OBLASTÍ A VEREJNÝCH POLITÍK	1-56

Zoznam skratiek

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
CDR	centrá pre deti a rodiny
COFOG	Klasifikácia výdavkov verejnej správy
COVID-19	Infekčné ochorenie vyvolané koronavírusom SARS-CoV-2
DPFO	daň z príjmov fyzických osôb
DPH	daň z pridanej hodnoty
DRG	Diagnoses Related Groups (Skupiny súvisiacich diagnóz)
EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EUROSTAT	Štatistický úrad Európskych spoločenstiev
EÚ	Európska únia
EXPO	Svetová medzinárodná výstava priemyslu a kultúry
FR SR	Finančné riaditeľstvo SR
HDP	Hrubý domáci produkt
IKT	informačné a komunikačné technológie
IT	informačné technológie
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MK SR	Ministerstvo kultúry SR
MO SR	Ministerstvo obrany SR
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
MRK	marginalizované rómske komunity
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
NCZI	Národné centrum zdravotníckych informácií
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad SR
NPPC	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
OECD	Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj
OSA	odbor stratégie a analýz
OS SR	Ozbrojené sily SR
PO	programové obdobie
POO	Plán obnovy a odolnosti
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PVV	Programové vyhlásenie vlády
SND	Slovenské národné divadlo
SP	Sociálna poisťovňa
SR	Slovenská republika
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
UNITAS	Koncepcia reformy daňovej a colnej správy s výhľadom zjednotenia výberu daní, cla a poistných odvodov
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	verejné obstarávanie
VS	verejná správa
VÚC	vyšší územný celok
ŽP	občan s ťažkým zdravotným postihnutím

Manažérske zhrnutie

Aktuálna stratégia NKÚ SR predstavuje víziu, v ktorej úrad reaguje na významné riziká vo fungovaní spoločnosti. Pri napĺňaní tejto vízie musí NKÚ SR reflektovať na aktuálne celospoločenské udalosti ako sú vojnový konflikt na Ukrajine, energetická kríza, ale aj doznievajúce dopady pandémie. Tieto skutočnosti vytvárajú veľký tlak na verejné financie. Kľúčovým predpokladom rozvoja štátu tak bude schopnosť vlády tieto vplyvy ustáť a zabezpečiť udržateľnosť verejných financií. NKÚ SR vníma oblasť udržateľnosti ako najvyššiu prioritu a to nie len vo väzbe na zákonnú povinnosť úradu vypracúvať stanoviská k návrhu rozpočtu verejnej správy a k návrhu štátneho záverečného účtu, ale aj v širších súvislostiach.

Je nevyhnutné, aby Slovensko popri reakcii na externé globálne hrozby bolo schopné uskutočňovať aj vlastný cieľavedomý rozvoj. Ten je do určitej miery určený Plánom obnovy a odolnosti, ktorý definuje víziu v troch bodoch: inovatívna ekonomika, moderný štát a zdravá krajina. NKÚ SR bude dohliadať na dosahovanie cieľov stanovených v týchto oblastiach, či už prostredníctvom kontrolnej alebo analytickej činnosti, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou kontroly. V rámci strategickej oblasti budovanie inovatívnej ekonomiky sa NKÚ SR bude zameriavať na kvalitu vzdelávania, vedy, výskumu, ale aj na úroveň a zacielenie podpory podnikateľského prostredia. Inovatívnu ekonomiku možno budovať len v krajine, ktorá k svojmu riadeniu a rozvoju pristupuje strategicky. NKÚ SR sa preto bude venovať aj strategickému riadeniu verejných politík. Silným nástrojom pre strategické riadenie štátu je využívanie dostupných prostriedkov digitalizácie. Ďalšou oblasťou zvýšeného záujmu NKÚ SR preto bude efektívna a digitalizovaná verejná správa. Výrazným rizikom pre dosahovanie úspechov v jednotlivých oblastiach je sledovanie vlastného prospechu jednotlivcov s rozhodovacími právomocami na úkor verejného záujmu. NKÚ SR bude preto venovať zvýšenú pozornosť aj oblasti korupcie, podvodného správania a správe verejného majetku. Jednou z najvyššie cenených hodnôt je zdravie. To však súvisí nie len s kvalitou zdravotnej starostlivosti, ale aj s kvalitou životného prostredia, potravín a s ďalšími aspektmi kvality života obyvateľov (mierou stresu, bývaním, vzdelávaním). NKÚ SR preto bude k tejto téme pristupovať prierezovo v rámci strategickej oblasti zdravé Slovensko.

V nedávnej minulosti NKÚ SR priniesol viacero závažných zistení a odporúčaní s vysokým potenciálom zlepšiť výsledky verejných politík. Reálny dosah týchto výstupov je však limitovaný tým, že zistenia NKÚ SR často zostali bez dostatočnej odozvy a implementácie do praxe. Úrad preto ako strategicky dôležité vníma aj to, ako boli prijaté opatrenia z minulých kontrol uplatnené v praxi.

Pre horizont rokov 2024 až 2026 úrad definuje tieto strategické oblasti:

- 1. udržateľné verejné financie**
- 2. budovanie inovatívnej ekonomiky**
- 3. strategické riadenie verejných politík**
- 4. efektívna a digitalizovaná verejná správa**
- 5. korupcia, podvodné správanie a správa verejného majetku**
- 6. zdravé Slovensko**
- 7. plnenie opatrení (tzv. follow-up) kontroly.**

1 Východiská

Hlavným východiskom pre strategické zameranie kontrolnej činnosti NKÚ SR na najbližšie roky je **Stratégia rozvoja NKÚ SR na roky 2023 – 2025**. Stratégia predstavuje víziu, v ktorej **úrad reaguje na významné riziká vo fungovaní spoločnosti**. Ciele v oblasti procesov úradu by preto mali prispievať k včasnému zacieleniu kontrolnej činnosti na významné oblasti a riziká. Základným nástrojom hodnotenia rizík by mala byť analytická činnosť, ktorá prispieva k správne nasmerovaniu činnosti úradu a k hodnoteniu jednotlivých verejných politík.

Poslaním úradu je prispievať k dobrému spravovaniu vecí verejných, preto by kontrolná činnosť mala poskytnúť tvorcom verejných politík odpoveď na to, či a ako sa nimi zadefinované ciele naplňajú, v čom sú príčiny ich nenaplnenia, a tiež ako sa pri plnení cieľov využili či nevyužili finančné zdroje. Aby bolo možné zúčtovať verejné politiky, je potrebné zohľadniť v strategickom zameraní kontrolnej činnosti na nasledujúce roky aj **národné strategické dokumenty**, v ktorých sa SR zaviazala k plneniu národných cieľov a opatrení a to primárne:

- Plán obnovy a odolnosti SR;
- Program Slovensko 2021 – 2027;
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2022 až 2025;
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2023 až 2026;
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky 2021 – 2024;
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky 2023;
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2022;
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2023.

Za kľúčový dokument pre rozvoj spoločnosti považuje NKÚ SR **Plán obnovy a odolnosti**, ktorý definuje víziu pre Slovensko v troch bodoch: inovatívna ekonomika, moderný štát a zdravá krajina.

V PVV sa okrem iného uvádza: „Vláda SR posilní **výkonnostné kontroly** NKÚ zamerané na efektivitu opatrení, ktoré slúžia na posúdenie účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti vynaložených verejných prostriedkov.“ Na to reflektuje aj toto strategické zameranie, ktoré sa orientuje aj na výber oblastí a rizík určených na výkonnostné kontroly. Tu zohráva dôležitú úlohu analytická činnosť, ktorá participuje na tvorbe návrhov tém výkonnostných kontrol, ako aj na ich príprave a výkone. Okrem toho analytická činnosť NKÚ SR poskytuje aj nezávislé hodnotenia verejných politík na základe verejne dostupných zdrojov.

Okrem národných dokumentov sú dôležité aj **medzinárodné hodnotenia**, ktoré určujú oblasti, v ktorých SR zaostáva, resp. v ktorých má problémy:

- Správa EK o krajine za rok 2022 – Slovensko
- Správa OECD Government at a Glance 2021.

Strategické zameranie na najbližšie roky nadväzuje aj na **strategické oblasti zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR, ktoré boli definované na obdobie rokov 2021 – 2023**.

V kapitole 2 je analyzovaná významnosť jednotlivých strategických oblastí podľa viacerých faktorov: objemu výdavkov, medzinárodného porovnania kľúčových ukazovateľov a tiež podľa výsledkov dotazníkového prieskumu u externých expertov. Kapitola 3 sa venuje výberu strategických oblastí zamerania ďalšej činnosti NKÚ SR. Kapitola 4 predstavuje návrhy na konkrétne zameranie činnosti NKÚ SR v strednodobom horizonte.

Tento dokument je **otvoreným a flexibilným materiálom**, ktorý sa môže dopĺňať o nové aktuálne celospoločenské dianie, súvislosti a zistené skutočnosti. Na internej platforme sa aktualizácie realizujú prostredníctvom tzv. katalógu rizík. Katalóg rizík vzniká na základe participácie interných a externých expertov a slúži ako primárny podklad na výber a priorizáciu rizík.

2 Analýza významnosti verejných politík

NKÚ SR sa dlhodobo zameriava najmä na kontrolu v ôsmich oblastiach verejných politík (tabuľka 1).

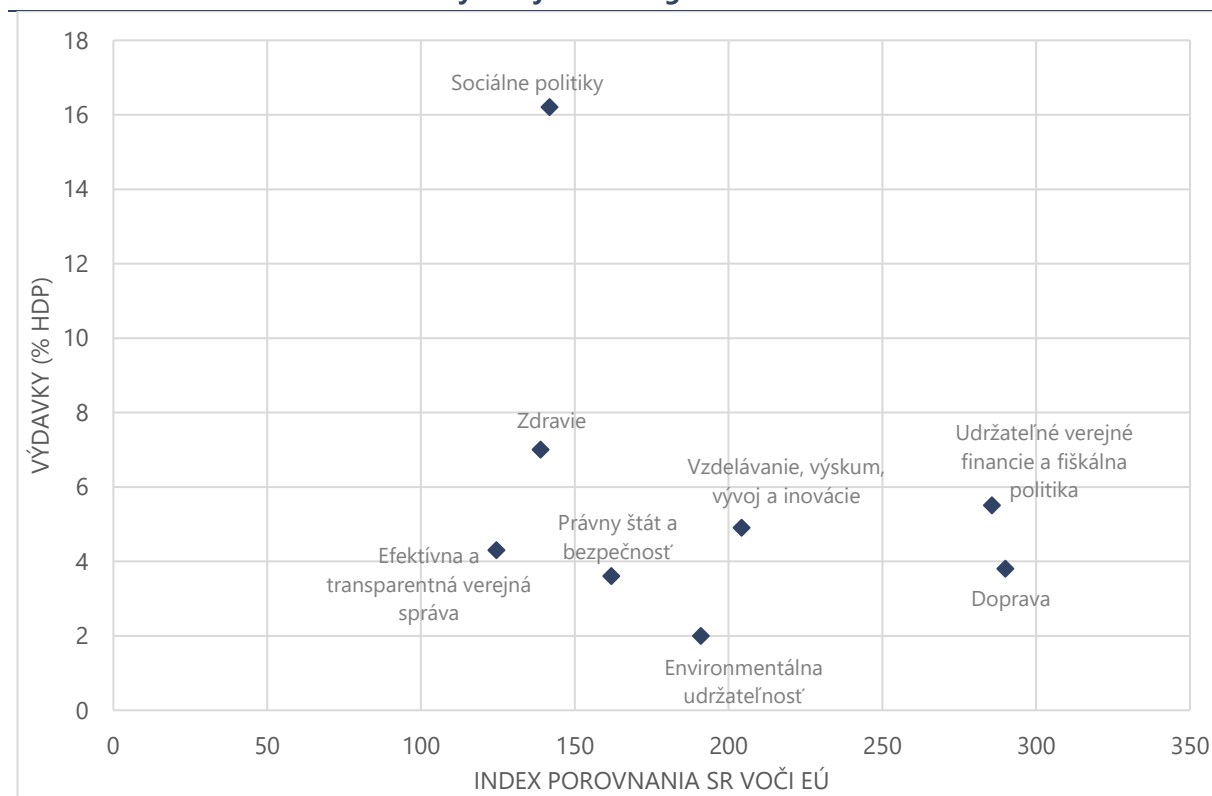
Tabuľka 1: Strategické oblasti zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR

Strategická oblasť (abecedné poradie)
Doprava
Efektívna a transparentná verejná správa
Environmentálna udržateľnosť
Právny štát a bezpečnosť
Sociálne politiky
Udržateľné verejné financie a fiškálna politika
Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie
Zdravie

Zdroj: NKÚ SR

Pri analýze významnosti verejných politík sú zohľadnené tri kritériá: objem finančných prostriedkov, medzinárodné porovnanie na základe dostupných ukazovateľov a dotazníkový prieskum u externého odborného prostredia. Kombináciu výdavkov a medzinárodného porovnania zobrazuje graf 1.

Graf 1: Zaostávanie SR voči EÚ vs výdavky na strategické oblasti

Zdroj: tabuľky 1 a 2 v prílohe 1; vyššia hodnota indexu zaostávania znamená väčšie zaostávanie SR za priemerom EÚ

Objem výdavkov na jednotlivé verejné politiky je aproximovaný z verejne dostupných zdrojov, a to predovšetkým na základe údajov Eurostatu podľa klasifikácie COFOG (tabuľka 1 v prílohe 1). Najvyšší objem výdavkov sa vynakladal na sociálne zabezpečenie, oblasť zdravia a v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa zhoršila udržateľnosť verejných financií a to vzhľadom na vyšší deficit VS.

Medzinárodné porovnanie realizácie verejných politík bolo spracované predovšetkým na základe výsledkových ukazovateľov. Vybrané boli také ukazovatele, ktoré poukazujú na najvýznamnejšie riziká v oblastiach realizácie verejných politík, ako aj ukazovatele, ktoré sú v rozpočte VS na rok 2023 uvedené ako kľúčové merateľné ukazovatele v daných oblastiach. Porovnanie realizácie jednotlivých politík (index zaostávania) v strategických oblastiach SR voči krajinám EÚ je uvedené v tabuľke 2 v prílohe 1. Pre jednotlivé ukazovatele je zohľadnený najnovší dostupný údaj. Podľa medzinárodného porovnania sa v SR najvýznamnejšie riziká objavujú najmä pri udržateľnosti verejných financií, zhoršili sa výsledkové ukazovatele v oblasti dopravy a v oblasti vzdelávania, výskumu, vývoja a inovácií.

Dotazníkový prieskum bol realizovaný u externého odborného prostredia v januári 2023. NKÚ SR oslovil 86 inštitúcií alebo expertov, medzi ktorými boli memorandoví partneri NKÚ SR, analytické jednotky štátnych inštitúcií a pod. Návratnosť dotazníka bola 50 %. Výrazne najvyššiu podporu v prieskume získala oblasť udržateľné verejné financie a fiškálna politika, ktorú medzi priority zaradilo 56 % respondentov (detailné výsledky prieskumu sú uvedené v prílohe 2). Vysokú podporu získala aj oblasť právneho štátu a bezpečnosti, no tiež efektívna a transparentná verejná správa. Rizikovosť strategických oblastí verejných politík zvyšujú aj prierezové riziká. Na základe výsledkov dotazníka u externých expertov môžeme považovať za najvýznamnejšie najmä problémy s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ a POO, ale aj nedostatočnú digitalizáciu verejnej správy a korupciu, ktoré pretrvávajú na Slovensku už dlhodobo.

3 Výber strategických oblastí

Analýza významnosti verejných politík poukázala najmä na rastúcu dôležitosť **udržateľnosti verejných financií** a to aj vzhľadom na veľké zdroje nevyhnutné na sociálne a zdravotné zabezpečenie. Kontrolná činnosť v nasledujúcich rokoch by preto mala byť zameraná najmä na riziká s najväčším dosahom na verejné financie a to aj vo väzbe na aktuálne celospoločenské udalosti, akými sú vojnový konflikt na Ukrajine, energetická kríza, či doznievajúca pandémia.

Pri výbere ďalších strategických oblastí sme okrem analýzy významnosti verejných politík zohľadnili aj oblasti definované ako prioritné v POO. V oblasti budovania inovatívnej ekonomiky je dôležité zamerať sa na kvalitu vzdelávania, vedy, výskumu, ale aj na úroveň podnikateľského prostredia. **Inovatívnu ekonomiku** možno budovať len v krajine, ktorá k svojmu riadeniu a rozvoju pristupuje strategicky. Je preto dôležité venovať sa aj oblasti **strategického riadenia verejných politík**. Silným nástrojom pre úspešné strategické riadenie štátu je aj využívanie dostupných prostriedkov digitalizácie. Ďalšou strategickou oblasťou preto bude **efektívna a digitalizovaná verejná správa**. Výrazným rizikom v doteraz vybraných oblastiach je sledovanie vlastného prospechu jednotlivcov s rozhodovacími právomocami na úkor verejného záujmu. Preto je potrebné venovať zvýšenú pozornosť aj oblasti **korupcie, podvodného správania a správy verejného majetku**. Jednou z najvyššie cenených hodnôt u ľudí je zdravie. To však súvisí nielen s kvalitou zdravotnej starostlivosti, ale aj s kvalitou životného prostredia, potravín a s ďalšími aspektmi kvality života obyvateľov (mierou stresu, bývaním, vzdelávaním). Ďalšou strategickou oblasťou preto bude **zdravé Slovensko**.

Pridanou hodnotou NKÚ SR je preveriť v jednotlivých oblastiach verejných politík také riziká, ktoré majú významný vplyv na spoločnosť, zlepšenie kvality života občanov a udržateľný rozvoj krajiny, a to vo väzbe na vynaložené verejné financie. Z hľadiska zvyšovania celospoločenského dopadu kontrol NKÚ SR za strategicky dôležité považujeme aj vykonávanie tzv. **follow-up** kontrol, teda kontrol toho, ako boli odporúčania a opatrenia NKÚ SR z minulých kontrol uplatnené v praxi.

Pre horizont rokov 2024 až 2026 definujeme týchto sedem strategických oblastí:

1. **udržateľné verejné financie,**
2. **budovanie inovatívnej ekonomiky,**
3. **strategické riadenie verejných politík,**
4. **efektívna a digitalizovaná verejná správa,**
5. **korupcia, podvodné správanie a správa verejného majetku,**
6. **zdravé Slovensko,**
7. **plnenie opatrení (tzv. follow-up) kontroly.**

Verejné politiky v jednotlivých oblastiach realizuje štát nielen cez štátne inštitúcie, ale aj cez podnikateľské subjekty, ktoré založil a v ktorých má strategický záujem. Kontrolná činnosť sa preto zameria nielen na hlavných nositeľov verejných politík, ako sú napríklad ministerstvá, ale aj na štátne podniky, podnikateľské subjekty vo vlastníctve štátu alebo akékoľvek iné subjekty, ktoré nakladajú s verejnými zdrojmi.

4 Návrhy na zameranie kontrol v oblastiach verejných politik

Pri určení detailnejšieho zamerania kontrolnej činnosti v strednodobom horizonte sme vychádzali z analýzy rizík na základe viacerých dostupných podkladov. Riziká sme identifikovali na základe vývoja merateľných ukazovateľov, medzinárodných odporúčaní a interných aj externých analýz a dotazníkov v nasledujúcich oblastiach.

1. Udržateľné verejné financie a fiškálna politika;
2. Zdravotníctvo;
3. Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie;
4. Efektívna a transparentná verejná správa;
5. Informatizácia a digitalizácia verejnej správy;
6. Fondy z EÚ;
7. Samospráva;
8. Právny štát a bezpečnosť;
9. Sociálne politiky;
10. Doprava;
11. Životné prostredie;
12. Pôdohospodárstvo.

Ako jeden z podkladov pre výber rizík na kontrolnú činnosť sme vypracovali aj strategické mapovanie vybraných oblastí verejných politik, resp. rezortov alebo prierezových oblastí. Účelom mapovania bolo identifikovať významné podoblasti a riziká vhodné na ďalšiu činnosť NKÚ SR. V každej z vybraných oblastí sme v prvom kroku vytvorili základnú mapu oblasti, zobrazujúcu hlavné podoblasti a kľúčových zainteresovaných aktérov. Vychádzali sme najmä z definícií a vymedzení v platnej legislatíve daného rezortu. Mapy oblastí sme doplnili o predchádzajúcu kontrolnú a analytickú činnosť NKÚ SR za obdobie od roku 2015, vrátane schváleného plánu na rok 2023 a rozpracovaných analýz. Pokrytie doterajšou činnosťou NKÚ SR umožnilo identifikovať tzv. biele miesta na mapách, t. j. podoblasti, v ktorých NKÚ SR nevykonával v poslednom období kontrolnú činnosť. Na záver sme do každej mapy priradili identifikované riziká na makroúrovni. Týmto spôsobom bolo možné určiť tie oblasti, ktorým sa NKÚ SR vo svojej činnosti v poslednom období nevenoval prioritne a ktoré zároveň obsahujú významné riziká.

Príloha 3 obsahuje výsledné mapy vybraných oblastí a verejných politik spolu s prehľadom vykonaných kontrol a analýz NKÚ SR v jednotlivých oblastiach a tiež s prehľadom rizík identifikovaných na makroúrovni.

V nasledujúcich podkapitolách predstavujeme konkrétne návrhy na zameranie kontrolnej činnosti NKÚ SR v strednodobom horizonte v jednotlivých verejných politikách a prierezových oblastiach (vrátane návrhov na analytickú činnosť). Návrhy reflektujú aktuálne informácie, spracované v analytickej forme na základe verejne dostupných zdrojov.

4.1 Udržateľné verejné financie a fiškálna politika

V oblasti udržateľných verejných financií a fiškálnej politiky navrhujeme:

Zamerať sa na rozpočtovanie, riadenie a zúčtovateľnosť verejných výdavkov

- pravidelne ex-ante hodnotiť reálnosť návrhu štátneho rozpočtu a rozpočtu verejnej správy v kontexte naplňovania cieľov vlády

- pravidelne ex-post hodnotiť hospodárenie štátu v kontexte splnených cieľov vlády
- preveriť transparentnosť a nezávislosť stanovenia limitu verejných výdavkov
- preskúmať efektívnosť programového rozpočtovania vybraných kapitol
- zamerať sa na neefektívnosť rozpočtových opatrení v dôsledku zlého rozpočtovania kapitol
- preveriť dôvody nedostatočnej presnosti rozpočtovania príjmov a výdavkov samospráv
- preveriť udržateľnosť a transparentnosť poskytovania dotácií súvisiacich s rastúcimi cenami elektriny a plynu.

Hodnotiť udržateľnosť verejných financií

- skontrolovať stratégiu riadenia štátneho dlhu a preveriť dôvody nepredloženia strednodobého riadenia štátneho dlhu od roku 2019 agentúrou ARDAL
- skontrolovať súlad so zákonom pri prijímaní návrhov zákonov v skrátrenom legislatívnom konaní, keďže schvaľované opatrenia bez finančného krytia so sebou prinášajú riziko zvýšenia daňovo-odvodového zaťaženia v budúcnosti.

Sústrediť sa na problémy s daňovými príjmami

- pozrieť sa na evidenciu dane z nehnuteľnosti, napríklad na nástroje správcu daní na kontrolu správnosti a úplnosti podaných daňových priznaní
- preveriť účinnosť využívania nástrojov správcu dane na predchádzanie daňovým únikom, a to hlavne v oblasti výberu DPH pri cezhraničnom poskytovaní elektronických služieb koncovým zákazníkom
- porovnať proces vymáhania nedoplatkov FR SR, SP a zdravotnými poisťovňami
- zamerať sa na opatrenia zavedené proti praniu špinavých peňazí a vyhýbaniu sa daňovej povinnosti, vrátane ich účinnosti
- skontrolovať proces prideľovania indexu daňovej spoľahlivosti podnikateľským subjektom.

Preveriť hospodárnosť spravovania verejných financií

- preveriť nakladanie s dotáciami príspevkových organizácií
- preveriť nakladanie so štátnymi finančnými aktívami
- preskúmať nakladanie s finančnými prostriedkami určenými na nákup a servis špeciálnej techniky
- preveriť vynakladanie finančných prostriedkov na program zjednotenia výberu daní, cla a odvodov (program UNITAS)
- preveriť čerpanie verejných prostriedkov a nakladanie s majetkom štátu vo FR SR.

Preveriť fungovanie systému vnútorného auditu

- zamerať sa na fungovanie útvarov vnútornej kontroly a vnútorného auditu pri plnení úloh v rámci systému verejnej vnútornej kontroly
- preveriť riziko neobjektívneho vykazovania hodnoty dlhodobého hmotného majetku, pohľadávok a rezerv v individuálnych účtovných závierkach kapitol ŠR.

Preveriť investičnú aktivitu na Slovensku

- skontrolovať stav pripravenosti verejných investičných projektov, pretože vzniká riziko nárastu investičného dlhu
- preveriť projekty určené na transformáciu uhoľných regiónov a ich využitie.

4.2 Zdravotníctvo

V rezorte zdravotníctva v strednodobom horizonte navrhujeme:

Monitorovať činnosť MZ SR ako garanta tvorby štátnej politiky v oblasti zdravotníctva

- monitorovať, či dochádza k odstraňovaniu nedostatočného strategického riadenia zdravotníctva
- preveriť plnenie opatrení (tzv. follow-up) z kontroly NCZI v oblasti dostupnosti a kvality dát pre tvorbu zdravotnej politiky
- preskúmať, či MZ SR dostatočne vykonáva zriaďovateľské kompetencie voči svojim podriadeným organizáciám
- sledovať proces tvorby a následného naplňania koncepcie rozvoja ľudských zdrojov v zdravotníctve
- monitorovať pokrok v doposiaľ nákladnej a neúčinnnej elektronizácii zdravotníctva
- monitorovať opatrenia na zamedzenie hroziacich vážnych problémov fungovania ambulantného sektora.

Preskúmať vybrané aspekty fungovania zdravotných poisťovní

- posúdiť legislatívnu úpravu regulujúcu vykazovanie údajov o hospodárení zdravotných poisťovní
- preveriť hospodárnosť vynakladania verejných zdrojov pri prepoisťovaní poistencov medzi zdravotnými poisťovňami.

Sústrediť sa na systémové problémy financovania nemocníc

- posúdiť dostatočnosť a proporcionalitu platieb súkromných a štátnej zdravotnej poisťovne nemocniciam za rovnaké výkony, ale aj rozdielných platieb za rovnaké výkony u jednej poisťovne jednotlivým nemocniciam
- vyhodnotiť príčiny uzatvárania ekonomicky nevýhodných zmlúv nemocníc so zdravotnými poisťovňami
- zhodnotiť systémovosť a účinnosť koncepcií oddľžovania nemocníc
- preveriť plnenie systémových opatrení (follow-up) z kontrol (DRG, e-Zdravie) na riešenie permanentného zadlžovania zdravotníckych zariadení
- monitorovať stav prípravy projektov a čerpanie prostriedkov z POO, prípadne ďalších zdrojov na rozsiahle investície do infraštruktúry nemocníc.

Preskúmať dôvody dlhodobo neuspokojivých výsledkov v oblasti zdravotnej prevencie

- preskúmať príčiny dlhodobo vysokej miery odvrátiteľných preventabilných úmrtí na Slovensku
- monitorovať reakciu štátu na vysokú a nedostatočne vysvetlenú mieru nadúmrtnosti pozorovanú aj na Slovensku.

Posúdiť efektívnosť liekovej politiky

- preveriť efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov v procesnom zabezpečení fungovania Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve
- preveriť efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov na lieky v uzatvorených zmluvách medzi MZ SR a farmaceutickými firmami.

Zhodnotiť účinnosť a efektívnosť vybraných rozhodnutí uskutočnených počas pandémie COVID-19

- zhodnotiť účinnosť a efektívnosť nákladných opatrení ako očkovacia lotéria, celoplošné testovanie, usmernenia a pod.
- preskúmať plytvanie s verejnými zdrojmi v súvislosti s nákupom, skladovaním a likvidáciou nepotrebných vakcín.

4.3 Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie

V jednotlivých podoblastiach oblasti vzdelávania, výskumu, vývoja a inovácii navrhujeme:

Zamerať sa na účasť (znevýhodnených) detí na predprimárnom vzdelávaní a jeho kvalitu a inkluzívnosť

- monitorovať vývoj účasti (znevýhodnených) detí na predprimárnom vzdelávaní z dôvodu nesplnenia cieľa podielu detí vo veku päť rokov, zapísaných v zariadení predprimárneho vzdelávania, vývoj meškajúcich zmien legislatívy k zavedeniu právneho nároku na predprimárne vzdelávanie pre deti od 3 rokov a hrozby nedobudovania potrebných kapacít materských škôl
- preveriť zabezpečenie inkluzívnosti vzdelávania v súvislosti s povinným predprimárnym vzdelávaním
- zhodnotiť rozsah a závažnosť problému odmietania detí so zdravotným znevýhodnením v zariadeniach predprimárneho vzdelávania.

Preveriť problém nedostatku učiteľov, zamerať sa na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov a inkluzívnosť vzdelávania na základných školách

- zhodnotiť rozsah problému s nedostatkom učiteľov v Bratislavskom kraji a kroky zodpovedných aktérov
- zamerať sa na (individuálny) profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (napríklad preveriť napĺňanie zákonnej povinnosti poskytovateľov vzdelávania získavať, spracovávať a uverejňovať na svojom webovom sídle hodnotenie uskutočneného vzdelávania)
- preveriť kvalitu / odbornosť výučby na malých základných školách
- zamerať sa na problém nízkej čitateľskej a informačnej gramotnosti žiakov / mládeže
- zhodnotiť implementáciu modelu nárokovateľných podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní a ich financovanie a uskutočniť analýzu nedostatku / potrebného personálu.

Zamerať sa na nesúlad medzi vykonávaným zamestnaním a vyštudovaným odborom vzdelania

- zamerať sa na proces regulácie ponuky stredoškolského štúdia
- zhodnotiť fungovanie kariérneho poradenstva v regionálnom školstve
- preveriť kvalitu a efektívnosť odborného vzdelávania a prípravy v malých stredných odborných školách.

Zhodnotiť kroky k zvýšeniu konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl a zastaveniu odlivu mozgov

- preveriť nezávislosť a kvalitu fungovania Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo
- zhodnotiť proces zavádzania výkonnostných zmlúv vysokých škôl a súlad finálnej podoby tohto nástroja s odporúčaniami OECD
- preveriť naplnenie merateľných ukazovateľov (nedosiahnutie výsledkov v prioritných oblastiach) Národného akčného plánu v oblasti externého zabezpečovania kvality vysokých škôl v SR

- poukázať na nízky a klesajúci počet doktorandov (dôležitý determinant kvality vysokoškolského vzdelávania), uskutočniť detailnejšiu analýzu a identifikovať príčiny tohto negatívneho stavu / trendu
- zhodnotiť efektívnosť a účinnosť štipendijnej schémy pre talentovaných domácich študentov.

Venovať vyššiu pozornosť celoživotnému vzdelávaniu

- vypracovať detailnú analýzu aktuálneho stavu
- zhodnotiť realizáciu opatrení a naplnenie cieľov zo Stratégie celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 až 2030 / Akčného plánu k Stratégii celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2022 až 2024
- preveriť usmerňovanie ponuky celoživotného vzdelávania (existencia / efektívnosť).

Monitorovať progres v oblasti inovačnej výkonnosti

- zamerať sa na spoluprácu akademických inštitúcií s praxou (napríklad zhodnotiť využívanie potenciálu / efektívnosť / hospodárnosť projektu Prax pre univerzity, riešenia pre firmy).

4.4 Efektívna a transparentná verejná správa

V oblasti efektívnej a transparentnej VS, ktorej výkon a efektívnosť je dlhodobo pod priemerom EÚ, odporúčame zamerať sa najmä na hospodárne nakladanie s majetkom a oblasť boja proti podvodom. Efektívna verejná správa je kľúčovým predpokladom pre dosiahnutie udržateľných verejných financií.

Preveriť dodržiavanie zákonov a predpisov, transparentnosť, podvody a korupciu vo VS

- zamerať sa na dodržiavanie všeobecne záväznej právnej normy týkajúcej sa skartácie dokumentov a dodržiavania registratúrnych plánov orgánmi VS
- vyhodnotiť plnenie akčného plánu pri uplatňovaní MONEYVAL v SR, ktorý je nadrezortným a dôležitým projektom pre boj proti korupcii
- posúdiť transparentnosť pridelovanie dotácií.

Zhodnotiť oblasti riadenia a procesov vo výkone štátnej správy

- verifikovať dostatočnosť vzájomných horizontálnych interakcií v rámci rezortov v spoločných oblastiach (častá roztrieštenosť kompetencií, rovnako tak aj plnenia cieľov, prenesený výkon, nejasnosť ich úloh a postavenia)
- preveriť efektívnosť procesov pri prenesenom výkone štátnej správy so zameraním sa aj na financovanie preneseného výkonu štátnej správy (krytie nákladov cez poplatky, spoločné úrady)
- vyhodnotiť politiku obnovy verejných budov so zameraním sa na financovanie, vytváranie podporných nástrojov a podmienok na tvorbu rezerv a odpisov s cieľom predchádzaniu degradácii stavu verejných budov a prehlbovaniu investičného dlhu
- posúdiť efektívnosť zakladania nových subjektov štátnej správy - regionálne centrá MIRRI SR a regionálne centrá POO, regionálne centrá ÚVO v kontexte realizácie verejnej politiky vykonávanej na národnej, regionálnej a miestnej úrovni príslušnými orgánmi verejnej moci
- overiť efektívnosť metodologickej a odbornej koordinácie zriaďovateľa voči podriadeným organizáciám (vrátane follow-up) – napríklad vo vzťahu MK SR voči SND, MZ SR voči NCZI, MIRRI SR voči Slovensko IT, a. s. a pod.

Zamerať sa na financovanie, kontrolu majetku a hospodárenia

- preveriť nedostatky pri správe a nakladaní s dlhodobým hmotným majetkom a pohľadávkami štátu v správe kontrolovaných subjektov – neplnenie si povinností správcu majetku štátu a správcu pohľadávok vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov
- vyhodnotiť systém vysporiadania pozemkov vo vlastníctve štátu (bezodplatný prevod) – náročnosť procesu schvaľovania prevodu pozemkov vo vlastníctve štátu cez Slovenský pozemkový fond
- posúdiť fungovanie dotačných schém štátu so zameraním sa na ich kontrolovateľnosť a účelnosť použitia poskytnutých finančných prostriedkov; napríklad poskytovanie dotácií MV SR na modernizáciu dobrovoľných hasičských zbrojníc
- zhodnotiť riziko neefektívneho a nevhodného materiálno-technického zabezpečenia hasičských záchranných zložiek
- overiť efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov v oblasti prezentácie SR; napríklad EXPO 2022 v Dubaji a Európske hlavné mesto kultúry – Trenčín
- sústrediť pozornosť na efektívnosť a účinnosť využitia prostriedkov z fondov ministerstva kultúry
- preskúmať hospodárnosť a efektívnosť štátnej pomoci Pomáhame kultúre – covid dotácie v kultúrno-kreatívnom priemysle
- monitorovať rozpočtovanie IT výdavkov v rámci vybraných kapitol (napr. MV SR).

Monitorovať efektívne využívanie ľudských zdrojov vo VS

- vyhodnotiť riadenie ľudských zdrojov vo VS so zameraním sa na efektívnosť, fluktuáciu, odbornosť a odmeňovanie zamestnancov
- preveriť účinnosť riadenia ľudských zdrojov vo vybraných rezortoch, dôsledkom čoho je dlhodobý akútny nedostatok zamestnancov v niektorých orgánoch VS a v iných orgánoch VS je ich nadbytok
- posúdiť zavedenie systémov manažérstva kvality podľa medzinárodnej normy ISO 37001 vo VS
- zamerať sa na využitie personálnych zdrojov v Policajnom zbore SR, kde je dlhodobý nedostatok odborne vyškolených príslušníkov, pričom administratívne pozície na MV SR a v Policajnom zbore nie sú obsadzované civilnými zamestnancami, ale odborne vyškolenými príslušníkmi Policajného zboru.

4.5 Informatizácia a digitalizácia verejnej správy

Zhodnotiť koordináciu a riadenie informatizácie VS

- preveriť výkon právomocí MIRRI SR v oblasti koordinácie, riadenia informatizácie a IT projektov v orgánoch VS
- zhodnotiť efektívnosť využitia finančných prostriedkov projektu Vládny cloud MV SR, skontrolovať služby, ktoré by mal cloud poskytovať a vyhodnotiť efektívnosť riešenia budovania troch vládnych cloudov – MV SR, MIRRI SR a MF SR
- posúdiť naplnenie cieľov spoločnosti Slovensko IT, a. s., so zameraním sa na hospodárenie spoločnosti, efektívnosť vynakladaných prostriedkov a efektívnosť procesu koordinácie MIRRI SR ako zadávateľa projektov a manažmentu spoločnosti
- pozrieť sa na kvalitu a úplnosť údajov v informačných systémoch verejných inštitúcií a referenčných registrov

- preveriť nezverejňovanie povinných údajov zo strany povinných osôb v zákonnej lehote v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, čo má za následok neplatnosť právneho aktu a následne nehospodárne použitie verejných prostriedkov.

V oblasti IT infraštruktúry preveriť jej hospodárnosť a efektívnosť

- overiť pripojenie škôl na internet, preveriť celkový proces realizácie a prínos projektu Edunet (follow-up)
- posúdiť model financovania aktivít Datacentra elektronizácie územnej samosprávy (DEUS) so zameraním na obnovu hardvérového vybavenia obcí zapojených do informačného systému pre obce (DCOM)
- zhodnotiť stav kritickej infraštruktúry elektronických komunikácií VS, ktorá pozostáva z hmotných zariadení, elektronických komunikácií a IT, sietí a majetku
- posúdiť riziko neefektívneho využívania IKT subjektmi VS s vplyvom na ich dlhodobú udržateľnosť.

Sledovať nastavenie procesov v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti

- overiť zabezpečenie prevencie "vendor lock-in" a maximálneho zníženia závislosti od dodávateľa rešpektovaním vzorových zmlúv MIRRI SR vo VS (follow-up)
- posúdiť nevyužívanie potenciálu open source softvéru vo VS.

Overiť efektívnosť realizovaných IT projektov vo VS

- posúdiť prínos IT projektu Pamiatkového úradu PAMIS vo vzťahu k nákladom, posúdiť, či sú vynaložené prostriedky, ktoré sa javia ako neobvykle vysoké, adekvátne k realizácii projektu
- preveriť efektívnosť a hospodárnosť vynakladania verejných prostriedkov na IT systém – Národný systém dopravných informácií.

4.6 Fondy z EÚ

V oblasti čerpania zdrojov z EŠIF

- monitorovať čerpanie financií v rámci končiaceho PO 2014 až 2020
- preveriť dlhodobé systémové nedostatky nastavenia a čerpania zdrojov z fondov EÚ v SR
- preveriť personálne kapacity na zabezpečovanie procesu čerpania EŠIF
- preveriť metodické usmernenia a administratívne postupy
- preveriť nastavenie systému VO aj vo vzťahu k Úradu pre verejné obstarávanie a režim zmluvných dodatkov pri rastúcich cenách tovarov
- preveriť transparentnosť v čerpaní finančných prostriedkov
- preveriť procesy včasnej prípravy, riadenia a vyhodnocovania projektov v rámci nového PO 2021 až 2027
- monitorovať riziko prekrývania finančných prostriedkov z PO 2014 až 2020, PO 2021 až 2027 a POO
- kontrolovať koordináciu synergii a komplementarít medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR
- monitorovať realizáciu v nastavených systémoch poskytovania pomoci domácnostiam, malým a stredným podnikom z nevyčerpaných fondov EÚ v energetickej kríze, preveriť oprávnenosť poskytovania tejto pomoci
- vyhodnotiť, či prijaté antibyrokratické opatrenia viedli k vyššiemu záujmu o fondy EÚ a ich rýchlejšiemu čerpaniu

- zhodnotiť a zanalyzovať, či od začiatku čerpania eurofondov došlo k zníženiu regionálnych disparít a k rastu životnej úrovne, t. j. či došlo k aspoň čiastočnému naplneniu cieľov fondov EÚ.

V oblasti čerpania zdrojov z Plánu obnovy a odolnosti

- monitorovať priebežné plnenie míľnikov, reforiem a cieľov dohodnutých s EK
- monitorovať objem a rýchlosť čerpania financií z POO v jednotlivých výzvach
- preveriť systémové nedostatky vnútorných kontrol na rôznych úrovniach pre dosiahnutie efektívneho čerpania prostriedkov z POO
- preveriť transparentnosť v čerpaní finančných prostriedkov.

4.7 Samospráva

Monitorovať nastavenie procesov v samospráve z pohľadu 3E

- sledovať otvorenosť, výkonnosť (personálne kapacity: nedostatok, nízka odbornosť, fluktuácia atď.) a efektívnosť interných procesov v samospráve, ale aj procesov medzi jednotlivými samosprávami
- preveriť neefektívne, ne hospodárne, neoptimálne riadenie, neplnenie zákonnej agendy
- posúdiť kompetentnosť zvolených zástupcov, konflikt záujmu a zneužívanie právomoci verejného činiteľa
- vyhodnotiť porušovanie ochrany verejného záujmu a podvody
- preskúmať dôvody nízkej informatizácie a elektronizácie samosprávy
- zhodnotiť finančné riadenie v malých samosprávach
- zamerať sa na nízku participáciu občanov na správe vecí verejných
- sústrediť pozornosť na nedosiahnutie primeranej kvality života (bývanie, zdravie, vzdelávanie).

Preskúmať vybrané zložky hospodárneho a efektívneho nakladania s majetkom v samospráve

- preveriť vybrané položky v rámci správy majetku
- sledovať využívanie osobitného zreteľa pri predaji majetku v samospráve, nezabezpečenie sankčného mechanizmu, najmä v nájomných zmluvách
- monitorovať efektívnosť procesov cenotvorby súvisiacich s prenájmom nehnuteľného majetku obcí a miest, preveriť zákonnosť spôsobu použitia rezervného fondu obce/mestá/VÚC, nezabezpečenie súladu so zákonom
- vyhodnotiť dostatočnosť úpravy podmienky pri prevode nehnuteľného majetku VÚC, ktorý prenájomujú nemocniciam a zdravotníckym zariadeniam na základe nájomných zmlúv
- zhodnotiť hospodárnosť nakladania s majetkom VÚC a obcí vyčleneného na podnikateľskú činnosť, vyhodnotiť hospodárnosť nakladania s majetkom obce prenájmom, zvlášť nakladanie s majetkom obce v prospech občanov a rozvoja obce alebo VÚC v súvislosti s majetkovou účasťou subjektov územnej samosprávy v obchodných spoločnostiach.

Posúdiť efektívnosť a hospodárnosť čerpania finančných prostriedkov v samospráve

- preveriť dostatočnosť využívania viaczdrojového financovania, napr. dane na rozvoj
- analyzovať možnosť zvýšenia príjmov dôsledným uplatňovaním existujúcich regulácií
- vyhodnotiť financovanie samosprávy (originálne kompetencie, prenesený výkon), nízky výber DPFO, hospodárenie obcí a VÚC vo vzťahu k deficitu VS (napr. problém fiktívnych živnostníkov)
- preveriť dostatočnosť prípravy a financovanie infraštruktúrnych projektov, nízke čerpanie zdrojov z EÚ, udržateľnosť projektov
- sledovať vynakladanie finančných prostriedkov v sociálnych službách

- monitorovať dlhodobé fungovanie vybraných obcí v rozpočtovom provizóriu
- preskúmať výšku nákladov samospráv na odpadové hospodárstvo
- zhodnotiť transparentnosť prerozdelenia príjmov obcí z hazardu
- systematicky zhodnotiť systém programového rozpočtovania v samospráve.

Sústrediť sa na jednotlivé aspekty výkonu činnosti samosprávy

- posúdiť funkčnosť kontrolnej činnosti
- vyhodnotiť vplyv častých zmien legislatívy na samosprávu
- preveriť dostatočnosť prístupu k verejným sociálnym službám, nepokrytie dopytu po verejných sociálnych službách
- monitorovať fungovanie územného plánovania
- sledovať hospodárenie a využívanie verejných zdrojov Hlavného mesta SR Bratislava.

Zamerať sa na systém rozvoja zamestnanosti a rozvoja vidieka

- preveriť dôvody regionálnych rozdielov
- zhodnotiť efektívnosť využívania Miestnych akčných skupín ako nástroja na podporu zamestnanosti a rozvoja vidieka.

4.8 Právny štát a bezpečnosť

V oblasti právneho štátu a bezpečnosti navrhujeme:

Dôsledne monitorovať systémové nedostatky v obrane a plnenie hlavných cieľov

- monitorovať a vyhodnocovať spôsobilosť armádnej techniky a infraštruktúry, verejné ukazovatele operačnej pripravenosti OS SR, plnenie národných cieľov a výsledkov, ako aj efektívne využívanie výdavkov na obranu a organizácie podriadené MO SR
- v oblasti hybridných hrozieb preskúmať plnenie politik a cieľov vs kompetenčné uchopenie a legislatívne možnosti.

Sledovať vývoj v súvislosti s konfliktom na Ukrajine

- vyhodnotiť postupy pri procese darovania, prevodu alebo predaja majetku SR na Ukrajinu
- posúdiť dodržiavanie pravidiel a efektívneho využívania finančných prostriedkov ŠR pri realizácii opatrení vyplývajúcich z uznesení vlády SR v súvislosti s konfliktom na Ukrajine
- monitorovať stanovené ciele v oblasti pomoci Ukrajine.

Monitorovať efektívnosť justičného systému, boja proti korupcii a posilňovania integrity a nezávislosti súdnictva

- v rámci realizácie POO vyhodnotiť reformu súdnej mapy; ciele a časový rozvrh pre fázu 2 – implementácia súdnej mapy
- zhodnotiť efektívnosť využívania finančných prostriedkov pri realizácii nového Obchodného registra
- monitorovať vymožitelnosť práva, prietahy na súdoch, dôveru občanov k súdnemu systému, mieru nezávislosti súdnictva a vývoj procesov v súdnictve
- posúdiť negatívne vplyvy na ŠR a majetok SR vyplývajúce zo schvaľovania legislatívnych opatrení v skrátenom legislatívnom konaní počas trvania pandémie COVID-19.

Posúdiť bezpečnosť, majetok a ochranu osobných údajov pri verejných inštitúciách

- preskúmať zabezpečenie majetku, osôb a osobných údajov pri zabezpečovaní objektov verejných inštitúcií prostredníctvom súkromných bezpečnostných služieb.

Preveriť vnútroštátnu bezpečnosť a krízové riadenie

- vyhodnotiť dodržiavanie zákonných postupov a medzinárodných dohôd pri realizácii migračnej politiky – dodržiavanie readmisných dohôd zo strany SR
- preveriť efektívnosť vynaložených výdavkov v súvislosti s vojenským konfliktom na Ukrajine, najmä na MV SR
- posúdiť riziko nedostatočnej pripravenosti civilnej ochrany z pohľadu systémovej prípravy a materiálo-technického zabezpečenia a nedostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie opatrení civilnej ochrany a systému vzdelávania a osvetu obyvateľstva, preveriť stanovené úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy pri realizácii opatrení krízového riadenia na zabezpečenie ochrany života, zdravia a majetku občanov SR pred následkami vzniku mimoriadnej udalosti alebo vyhlásenej krízovej situácie na danom území
- vyhodnotiť Národný program pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v SR.

4.9 Sociálne politiky

V oblasti sociálnych politík v strednodobom horizonte navrhujeme:

Zhodnotiť aktivity na podporu zamestnanosti

- preskúmať efektívnosť a účinnosť programov a projektov na zmiernenie nezamestnanosti, predovšetkým dlhodobej nezamestnanosti, nezamestnanosti nízkokvalifikovaných, mladých ľudí (tzv. NEET) a na zvýšenie zamestnanosti nízkokvalifikovaných, ŤZP a mladých ľudí
- posúdiť vplyv kurzarbeitu na udržanie zamestnanosti
- vyhodnotiť podporu zamestnávania ŤZP, bezbariérový prístup k práci a službám pre ŤZP, efektívnosť a účinnosť podporných programov pre ŤZP (s rôznymi typmi zdravotného postihnutia) vrátane informovania o týchto programoch
- preveriť zamestnávanie kvalifikovanej pracovnej sily z tretích krajín.

Preveriť fungovanie Sociálnej poisťovne

- vyhodnotiť nastavenie procesov dávkovej agendy v Sociálnej poisťovni vrátane na to určených informačných systémov
- posúdiť príčiny vzniku pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam – aj napriek ich oddľžovaniu a dôvody ich nevymáhania zo strany Sociálnej poisťovne
- preveriť plnenie opatrení (follow-up) z predchádzajúcej kontroly v Sociálnej poisťovni.

Sústrediť sa na systémové problémy v sociálnych politikách

- analyzovať fungovanie, efektívnosť a udržateľnosť 2. piliera
- preveriť efektívnosť a účinnosť nových opatrení rodinnej politiky a ich vplyv na rozpočty samospráv
- vyhodnotiť riešenie bezdomovectva na národnej úrovni
- posúdiť úroveň pomoci v hmotnej núdzi, ktorá je pod hranicou chudoby, vrátane veľmi nízkeho príspevku na bývanie, ktorý nezohľadňuje skutočné výdavky domácností
- monitorovať nárast miery rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia obyvateľstva v dôsledku inflácie, hlavne však detí, MRK, seniorov, osamelých rodičov, domácností s viacerými deťmi, vrátane energetickej chudoby.

Zhodnotiť výsledky prijatých stratégií, programov a projektov pre MRK

- vyhodnotiť príčiny pretrvávajúcich rozdielov medzi MRK a ostatným obyvateľstvom – aj napriek prijatým stratégiám a podporným programom pre MRK, vrátane nízkej efektívnosti a účinnosti týchto stratégií a programov
- preskúmať efektívnosť a účinnosť programov a projektov určených pre MRK, zameraných na vzdelávanie, zamestnanosť, zdravie, bývanie, finančné začlenenie, nediskrimináciu a prístup väčšinovej spoločnosti, ako sú napr. Zdravé regióny, terénna sociálna práca, miestna občianska poriadková služba, a pod.
- vyhodnotiť naplnenie výsledkových ukazovateľov stanovených v Stratégii SR pre integráciu Rómov do roku 2020 a v súčasnosti platnej Stratégie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030.

Preveriť dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb

- preskúmať kvalitu sociálnych služieb vo vybraných sociálnych zariadeniach
- zhodnotiť dostupnosť siete CDR, finančné, priestorové, personálne, podporné a iné podmienky v CDR a stav v deinštitucionalizácii CDR.

4.10 Doprava

V oblasti dopravy v strednodobom horizonte navrhujeme:

Preveriť stav ciest I. triedy

- preskúmať rozhodovanie a prideľovanie finančných prostriedkov na rekonštrukciu, opravy a údržbu ciest I. triedy, dokumentovanie rozhodovacích procesov
- preveriť najväčšie projekty v rámci veľkoplošných opráv ciest I. triedy
- preveriť priebeh diagnostikovania a zberu dát o stave ciest v správe SSC
- preveriť strategický prístup k modernizácii zo strany kompetentných orgánov.

Preveriť stav regionálnych ciest

- preveriť vybrané projekty financované z 3. programového obdobia v rámci IROP zamerané na modernizáciu ciest II. a III. triedy (výzvy na zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému)
- pozrieť sa na plnenie opatrení (follow-up) kontroly zameranej na regionálne mosty.

Preveriť zavedenie nového mýtného systému

- preveriť efektívnosť nastavených parametrov pri novom systéme
- preskúmať, či sa odstránili problémy a nedostatky z predchádzajúceho systému, ktoré boli zistené aj kontrolou NKÚ SR
- zistiť opodstatnenosť dôvodov meškania pri zavedení nového systému.

Zhodnotiť kvalitu MHD v krajských mestách

- zhodnotiť a porovnať kvalitu poskytovania MHD v krajských mestách
- preskúmať systém financovania prevádzky MHD
- vyhodnotiť využitie kapacít MHD.

Preveriť fungovanie a efektívnosť integrovanej dopravy

Preskúmať využiteľnosť a možnosti rastu osobnej železničnej dopravy

- preveriť systém a možnosti rastu osobnej železničnej dopravy v podmienkach SR
- zhodnotiť kvalitu poskytovaných služieb
- preveriť financovanie osobnej železničnej dopravy
- preveriť efektívnosť a účinnosť nových opatrení prijatých na účely nárastu počtu kvalifikovaných pracovníkov (rušňovodičov).

Preveriť možnosť využiteľnosti leteckej prepravy

- zhodnotiť efektívnosť prevádzkovania piatich medzinárodných letísk v SR z pohľadu osobnej prepravy
- preveriť hospodárenie letísk, a to najmä malých.

Zhodnotiť stav vodnej dopravy

- preveriť využitie a čerpanie fondov EÚ v oblasti vodnej dopravy
- preskúmať prevádzku a údržbu prevádzkovaných vodných ciest v SR, ako aj ich ekonomický prínos
- vyhodnotiť využívanie vodnej dopravy.

4.11 Životné prostredie

V oblasti životného prostredia v strednodobom horizonte navrhujeme:

Monitorovať udržateľné využívanie vôd a efektívnu ochranu vodných zdrojov

- vyhodnocovať účinnosť ochrany pred povodňami
- posúdiť efektívnosť a účinnosť opatrení na zadržiavanie vody v krajine a zmierňovanie dôsledkov zmeny klímy
- kontrolovať realizáciu opatrení na znižovanie odtoku vody v urbanizovanej krajine a hospodárenie so zrážkovou vodou
- preskúmať funkčnosť krízového manažmentu pre obdobie sucha a nedostatku vody
- zhodnotiť plán obnovy kritickej vodnej infraštruktúry a ostatných vodných stavieb
- zamerať sa na manažment rizík dodávky pitnej vody od vodného útvaru po konečného spotrebiteľa, budovanie nových a obnovu existujúcich verejných vodovodov a infraštruktúry
- preveriť účinnosť ochrany vodárenských zdrojov a aplikáciu princípu znečisťovateľ platí
- zamerať sa na cenu vody (cenotvorba taríf) – závislosť od verejných zdrojov, nastavenie poplatkov a ceny vody tak, aby boli kryté náklady na obnovu a prevádzku vodnej infraštruktúry.

Posúdiť funkčnosť a systémovosť odpadových politík

- preveriť legislatívne podmienky odpadového hospodárstva
- monitorovať rozširovanie skládok
- skontrolovať financovanie triedeného zberu
- verifikovať stabilitu systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov
- zhodnotiť procesy posudzovania vplyvov na životné prostredie a následných povoľovacích procesov EIA/SEA
- sústrediť sa na minimálne využívaný energetický potenciál odpadu z pohľadu cirkulárnej ekonomiky
- vyhodnotiť zavedený systém zálohovania PET fliaš a plechoviek
- preskúmať systém triedenia a nakladania s bioodpadom
- revidovať implementácie odpadových politík v samospráve

- zamerať sa na spaľovne odpadov – ich opodstatnenosť v hierarchii odpadového hospodárstva a efektívnosť využívania ich energetického potenciálu
- realizovať follow-up kontroly z už uskutočnených v tejto oblasti: komunálny odpad, plastový odpad, cezhraničný pohyb odpadov, skládky odpadov.

Preveriť ochranu biodiverzity a odvrátenie kolapsu ekosystému s nezvratnými dôsledkami pre životné prostredie

- verifikovať súčasný systém ochrany prírody a krajiny, častú duálnosť, problémy s jeho riadením, koordináciou – implementácia a realizácia ochrany.

Zhodnotiť efektívnosť a účinnosť opatrení na zmiernenie zmeny klímy a ich aplikáciu v praxi

- preskúmať dôvody pomalého energetického prechodu na „zelené“ zdroje energie
- zhodnotiť dostatočnosť politiky emisných kvót
- skontrolovať deficit nástrojov ekologickej modernizácie celej ekonomiky a zmien v spotrebe zdrojov, znižovaní emisií, dizajne produktov, hodnotových reťazcoch
- verifikovať a vyhodnotiť podiel environmentálnych daní na HDP a na celkových daňových príjmoch
- vyhodnotiť výraznú závislosť od dovozu fosílnych palív.

Skontrolovať napredovanie v zelenej transformácii a zvyšovaní efektívnosti zdrojov

- preveriť systém a možnosti zavádzania zelených technológií v podmienkach SR (pomalá výmena plynových kotlov, slabá podpora fotovoltiky, veternej a geotermálnej energie)
- verifikovať dostatočnosť podpory energetického sektora vo forme zelených druhov energií
- vyhodnotiť rozvoj a pripravenosť elektromobility v podmienkach SR a zavádzanie ekologických spôsobov dopravy (follow-up)
- zamerať sa na stimuly na komplexnú energetickú obnovu, aby boli verejné a súkromné budovy energeticky efektívnejšie, účinnejšie, hospodárnejšie a ekologickejšie.

Zamerať sa na efektívne a prehľadné riadenie ochrany životného prostredia

- vyhodnotiť investičný dlh v oblasti životného prostredia.

4.12 Pôdohospodárstvo

Preskúmať efektívnosť fungovania rozpočtových a príspevkových organizácií

- napríklad PPA, NPPC (follow-up).

Posúdiť aktivity v oblasti zmeny klímy a vplyv na slovenské poľnohospodárstvo a životné prostredie

- preskúmať aktivity vo vzťahu k ohrozenému životnému prostrediu, biodiverzite a klíme v kontexte vplyvu na pôdo/poľnohospodárstvo
- preveriť systematickú podporu pre nepoistiteľné a katastrofické riziká.

Preskúmať potravinovú sebestačnosť a bezpečnosť SR

- zhodnotiť závislosť na dovoze a nízky exportný potenciál
- posúdiť znižovanie poľnohospodárskej pôdy (najmä degradácia, zástavba, nedostatočná ochrana)
- monitorovať potravinové púšte

- sústrediť pozornosť na klesajúcu zamestnanosť v sektore, keďže chýbajú mladí a malí poľnohospodári.

Monitorovať nastavenie procesov v rezorte pôdohospodárstva

- vyhodnotiť riadenie (optimalizáciu výdavkov rezortu a podriadených organizácií vrátane štátnych podnikov)
- preskúmať digitalizáciu v rezorte
- preveriť riadenie rizík (neexistencia komplexného efektívneho systému v národnom hospodárstve, stratégia)
- posúdiť transparentnosť prideľovania a spôsobu využívania dotácií v rezorte pôdohospodárstva
- sústrediť pozornosť na korupciu, nehospodárnosť
- sledovať investičný dlh v poľnohospodárstve, agropotravinárstve
- zhodnotiť fragmentáciu pozemkov (komasácia/scelovanie pozemkov, pozemkové úpravy), pomalé reštitučné konania, neefektívny trh s pôdou
- zamerať sa na nízky inovačný potenciál, zaostávanie vo výskume.

Zamerať sa na systém rozvoja zamestnanosti a rozvoja vidieka

5 Použité zdroje

- [1] Databázy EK, Eurostat, MF SR, NÚCEM, OECD, ŠÚ SR. (február 2023)
- [2] Európska komisia. (máj 2022) Správa o Slovensku za rok 2022. [\[online\]](#).
- [3] IFP. (august 2022) Reformný kompas slovenskej ekonomiky. [\[online\]](#).
- [4] MF SR. (apríl 2023) Národný program reforiem Slovenskej republiky 2023. [\[online\]](#).
- [5] MF SR. (apríl 2022) Národný program reforiem Slovenskej republiky 2022. [\[online\]](#).
- [6] MF SR. (apríl 2023) Program stability Slovenskej republiky na roky 2023 až 2026. [\[online\]](#).
- [7] MF SR. (apríl 2022) Program stability Slovenskej republiky na roky 2022 až 2025. [\[online\]](#).
- [8] MF SR. Priebežná implementačná správa revízií výdavkov 2021. [\[online\]](#).
- [9] NKÚ SR, odbor stratégie a analýz. (2020) Strategické oblasti zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR na roky 2021 – 2023. [\[online\]](#).
- [10] NKÚ SR. (2022) Stratégia rozvoja NKÚ SR 2023 – 2025. [\[online\]](#).
- [11] OECD. (júl 2021) Government at a Glance 2021. [\[online\]](#).
- [12] Plán obnovy – cestovná mapa k lepšiemu Slovensku. [\[online\]](#).
- [13] Vláda SR. (apríl 2021) Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024. [\[online\]](#).
- [14] Vláda SR. (jún 2023) Programové vyhlásenie vlády SR. [\[online\]](#).

TABUĽKOVÁ PRÍLOHA (MÁJ 2023)

Tabuľka 1: Výdavky v strategických oblastiach za rok 2021

Strategická oblasť	Objem výdavkov (v mil. eur)	Podiel výdavkov na HDP (v %)
Sociálne politiky	15 966	16,2
Zdravie	6 916	7,0
Udržateľné verejné financie a fiškálna politika	5 381	5,5
Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie	4 793	4,9
Efektívna a transparentná verejná správa	4256	4,3
Doprava	3 705	3,8
Právny štát a bezpečnosť	3 543	3,6
Environmentálna udržateľnosť	1 925	2,0

Zdroj: Eurostat – COFOG klasifikácia); ŠÚ SR – jesenná notifikácia Eurostatu o deficite a dlhu

Tabuľka 2: Medzinárodné porovnanie realizácie verejných politík pre strategické oblasti

Strategická oblasť	Výsledkový ukazovateľ	Rok	SR	EÚ27	Index zaostávania SR voči EÚ*
Doprava	Úmrtnosť na cestách na milión obyvateľov	2021	47	44	106,8
	Využitie železničnej dopravy (počet odjazdených pasažierov na 1 obyv.)	2021	459	2 172 ^(c)	473,2
	Priemer				290,0
Udržateľné verejné financie a fiškálna politika	S2 – Indikátor dlhodobej udržateľnosti	2022	11,3	2,7	418,5
	Medzera DPH (% potenciálneho výnosu)	2020	13,9	9,1	152,7
	Priemer				285,6
Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie	Miera účasti detí vo veku od 3 rokov na predprimárnom vzdelávaní (%)	2021	77,4	92,7	119,8
	PISA skóre (priemer z troch testovaných oblastí)	2018	469	484	103,2
	Miera horizontálneho nesúladu zručností zamestnaných osôb vo veku 15 až 34 rokov s aspoň vyšším sekundárnym vzdelaním (%)	2020	35	28,6	122,4
	Podiel študentov VŠ v zahraničí (%)	2020	20	4 ^(a)	500,0
	Miera účasti dospelých vo veku 25 až 64 rokov na celoživotnom vzdelávaní (%)	2021	4,8	10,8	225,0
	Hodnota súhrnného inovačného indexu	2022	0,349	0,542	155,3
	Priemer				204,3
Environmentálna udržateľnosť	Závislosť na dovoze energie (fosilné palivá, %)	2021	88,1	37,4	235,6
	Závislosť na dovoze energie (ropa, %)	2021	98,3	92	106,8
	Stratené roky života v dôsledku vystaveniu častíc PM2,5 v ovzduší (na 100 tis. obyvateľov)	2020	845	545	155,0
	Obyvateľstvo napojené aspoň na sekundárne čistenie odpadových vôd (%)	2020	68,8	81,2	118,0
	Hrubá pridaná hodnota na hektár využíanej poľnohospodárskej pôdy (eur/ha)	2020	284	964	339,4
	Priemer				191,0

Právny štát a bezpečnosť	Nezávislosť súdnictva – nezávislosť súdneho systému vnímaná ako veľmi alebo celkom dobrá (% populácie)	2022	25,0	53,0	212,0
	Miera dôvery v justíciu (skôr dôveruje, % populácie)	2021	30	54	180,0
	Obranné výdavky (% HDP)	2022e	1,76	1,65 ^(c)	93,8
	Priemer				161,9
Sociálne politiky	Miera zamestnanosti nízko kvalifikovaných, ISCED 0-2, 20-64 rokov (% populácie)	2022	31,3	57,2	182,7
	Miera dlhodobej nezamestnanosti (15–74 rokov) (% ekonomicky aktívneho obyvateľstva)	2022	4,1	2,4	170,8
	Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia (po transferoch, % populácie)	2021	15,6	21,7	71,9
	Priemer				141,8
Zdravie	Úmrtnosť odvrátiteľná zdravotnou starostlivosťou (na 100 tis. obyvateľov)	2020	168,8	107,1 ^(b)	157,7
	Úmrtnosť odvrátiteľná prevenciou (na 100 tis. obyvateľov)	2020	262,4	201,4 ^(b)	130,3
	Novorodenecká úmrtnosť (počet úmrtí v prvom roku života na 1000 živonarodených)	2020	5,1	3,1 ^(b)	161,5
	Očakávaná dĺžka života pri narodení (počet rokov)	2021	74,6	79,2 ^(b)	106,2
	Priemer				138,9
Efektívna a transparentná verejná správa	Index vnímania korupcie (body)	2021	52	64	123,1
	Index otvorenosti údajov (%)	2022	59	79	133,9
	Podiel čerpania EŠIF v rámci alokácie 2014 – 2020 (%)	9/2022	57	69	121,1
	DESI (Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti, skóre)	2022	43,4	52,3	120,5
	Priemer				124,6

Zdroj: Eurostat, EK, OECD, NÚCEM, MIRRI SR

* Index porovnania = priemerná hodnota ukazovateľa v EÚ28 / hodnota ukazovateľa v SR * 100; v prípade ukazovateľov, kde nižšia hodnota ukazovateľa predstavuje lepší vývoj, bol použitý opačný podiel (ukazovateľ > 100 znamená zaostávanie SR).

^(a)EÚ22^(b)priemer krajín EÚ27^(c)NATO medián

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA PRE ZAMERANIE KONTROLNEJ ČINNOSTI NKÚ SR (FEBRUÁR 2023)

Súčasťou procesu strategického plánovania kontrolnej činnosti NKÚ SR je aj dotazníkový prieskum, ktorým Odbor stratégie a analýz NKÚ SR (OSA) zbiera od externého prostredia názory na možné zameranie kontrolnej činnosti, konkrétne námety na témy kontrol, ako aj odpovede na ďalšie vybrané otázky. V januári 2023 OSA oslovil takýmto dotazníkom celkovo 86 respondentom, medzi ktorými boli memorandoví partneri NKÚ SR, analytické jednotky štátnych inštitúcií, atď. Dotazník vyplnilo 43 respondentov, čo je presná polovica oslovených. Zoznam respondentov, ktorí odpovedali, je uvedený v prílohe. Ďalej uvádzame vyhodnotenie odpovedí respondentov.

Strategické oblasti verejných politík

Otázka č. 1:

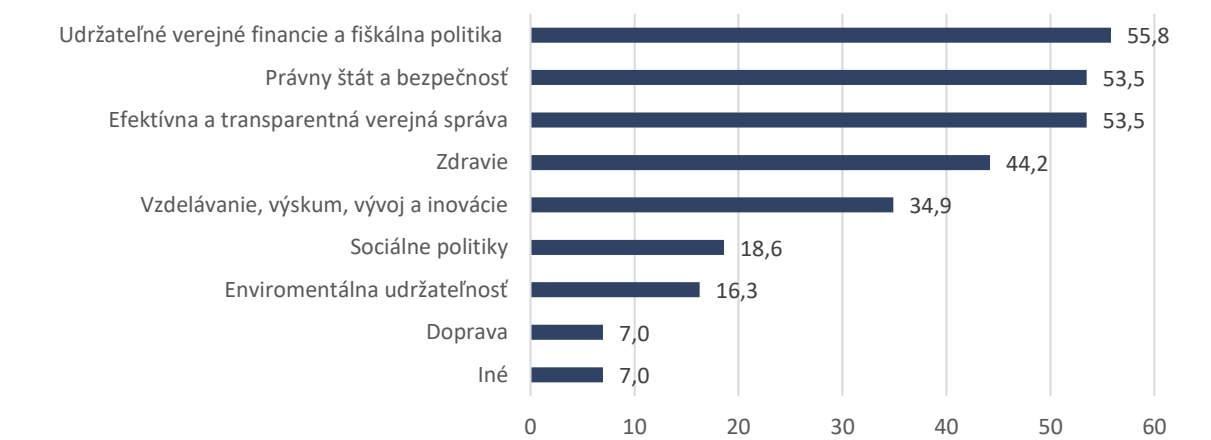
V strategickom dokumente Strategické oblasti zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR na roky 2021 – 2023 boli definované nasledujúce oblasti verejných politík, na ktoré odporúčame zamerať kontrolnú činnosť NKÚ SR v nasledujúcom období.

Označte podľa Vás najdôležitejšie oblasti (max. 3), prípadne doplňte inú dôležitú oblasť.

- Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie
- Zdravie
- Environmentálna udržateľnosť
- Efektívna a transparentná verejná správa
- Právny štát a bezpečnosť
- Udržateľné verejné financie a fiškálna politika
- Doprava
- Sociálne politiky
- Iné:

24 respondentov označilo za prioritu oblasť *Udržateľné verejné financie a fiškálna politika*. Nadpolovičný podiel získali ešte oblasti *Efektívna a transparentná verejná správa* a *Právny štát a bezpečnosť*. Kompletný rebríček oblastí podľa prieskumu je uvedený v grafe 1.

Graf 1: Poradie strategických oblastí verejných politík podľa účastníkov dotazníkového prieskumu

Zdroj: Dotazníkový prieskum OSA; hodnota znamená podiel respondentov v %, ktorí danú oblasť označili ako prioritnú.

Prierezové riziká

Otázka č. 2:

V našich strategických dokumentoch identifikujeme aj prierezové riziká, ktoré sú prítomné naprieč viacerými oblasťami verejných politík (ako napríklad nedostatočná efektivita čerpania európskych fondov, korupcia a pod.). Uvedte prierezové riziká, ktoré vnímate ako významné a na ktoré by sa mala zamerať činnosť NKÚ.

Na túto otvorenú otázku prišli pomerne rôznorodé odpovede. Napríklad viaceré odpovedí pomenovávalo konkrétne, nie prierezové riziká – také sme zaradili ku konkrétnym témam možných kontrol. Po agregovaní odpovedí uvádzame nasledujúce vyhodnotenie:

- najčastejšie (viac ako 10 respondentov) uvedenými prierezovými rizikami boli:
 - problémy s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ, vrátane POO,
 - problémy s verejným obstarávaním;
- viac ako 5 respondentov spontánne uviedlo ako prierezové riziko:
 - nedostatky v ľudskom kapitáli vo verejnej správe (napr. slabá odbornosť, slabé manažérske kapacity, slabé mzdové ohodnotenie, fluktuácia),
 - nedostatočná efektivita IT riešení vo verejnej správe;
- 3 a viac respondentov uviedlo riziká patriace do týchto tém:
 - neadekvátne stanovovanie cieľov verejných politík a projektov, nedostatočný prístup „hodnota za peniaze“,
 - nízka efektivita fungovania verejných inštitúcií všeobecne,
 - Korupcia.

Návrhy konkrétnych tém možných kontrol

Otázka č. 3: Navrhňte, čo by mal NKÚ skontrolovať v oblasti verejnej politiky, v ktorej pôsobíte a zdôvodnite, prečo tam vidíte riziko.

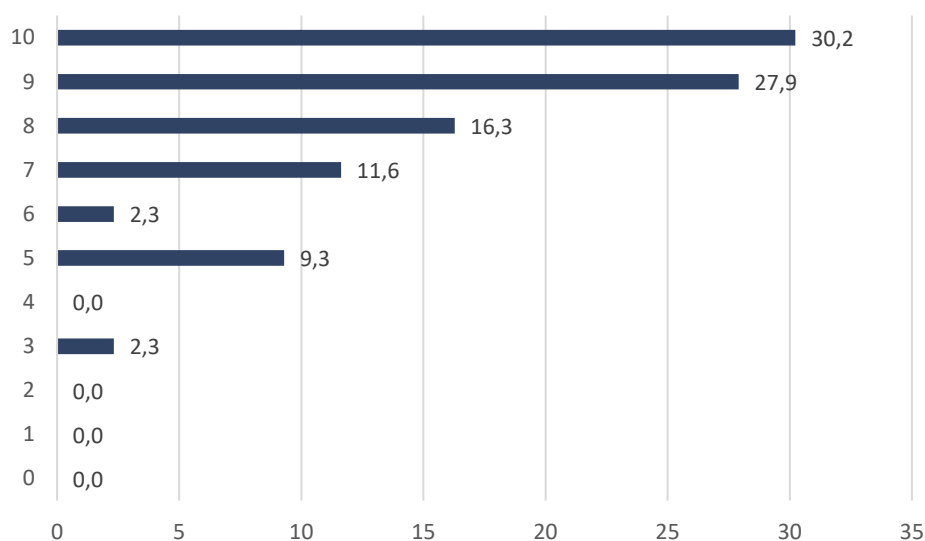
Otázka č. 4: Uvedte návrh na prínosnú kontrolu v akejkoľvek inej oblasti, ktorú by NKÚ SR mal vykonať.

Respondenti mali možnosť identifikovať konkrétne témy na kontrolu. Takto zamerané boli otázky 3 a 4. V dotazníkoch bolo možné identifikovať vyše 100 návrhov – od všeobecných podnetov až po konkrétne témy. Zoznam týchto návrhov je uvedený v prílohe.

Vnímanie pridanej hodnoty NKÚ

Otázka č. 5: Ako vnímate pridanú hodnotu NKÚ pre spoločnosť? Hodnotenie vyznačte na škále od 0 do 10. (0 – žiadna; 10 – veľmi vysoká).

Dotazník ukázal, že respondenti vnímajú pridanú hodnotu NKÚ ako veľmi vysokú. Takmer tretina respondentov vybrala možnosť 10. Hodnoty 10 a 9 vybralo až vyše 58 % respondentov. Hodnoty medzi 0 a 2 nevybral žiadny respondent. Kompletné výsledky pri tejto otázke sú uvedené v grafe 2.

Graf 2: Vnímanie pridanej hodnoty NKÚ pre spoločnosť respondentami

Zdroj: Dotazníkový prieskum OSA; hodnota znamená podiel respondentov v %, ktorí vybrali danú hodnotu. ((0 - žiadna, 10 - veľmi vysoká))

Vnímanie prínosného výstupu/aktivity NKÚ

Otázka č. 6: Ktorý konkrétny výstup alebo aktivitu NKÚ SR (správa z kontroly, analýza, vyjadrenie,...) za rok 2022 vnímate ako najviac spoločensky prínosnú?

Medzi respondentmi najviac rezonovali aktivity úradu v oblasti zdravotníctva. Štyria respondenti uviedli ako prínosný výstup správu z kontroly *Národných zdravotných registrov NCZI*, dvaja respondenti analýzu *Strategické smerovanie zdravotníctva* a tiež správu z kontroly *Znižovanie negatívnych dopadov protipandemických opatrení COVID-19*. Ostatné výstupy z oblasti zdravotníctva boli spomenuté len maximálne jedným respondentom. Viac ako jeden hlas získali ešte tieto výstupy: *Stratégia rozvoja dopravnej infraštruktúry*, *Naplnenie Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020 v oblasti vzdelávania* a tiež *Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti NKÚ*.

Zoznam inštitúcií, ktoré zaslali vyplnený dotazník

Aliancia Fair-play, občianske združenie
Centrum vedecko-technických informácií SR
Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Generálna prokuratúra SR
Inštitút kultúrnej politiky Ministerstva kultúry SR
Inštitút pre verejné otázky
Kancelária Najvyššieho správneho súdu SR
Kancelária prezidenta SR
Kancelária Ústavného súdu
Kancelária verejného ochrancu práv
Ministerstvo financií SR
Ministerstvo financií SR (Útvar hodnoty za peniaze)
Ministerstvo dopravy SR/Inštitút dopravnej politiky
Ministerstvo hospodárstva SR
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu - Hlavný kontrolór športu
Ministerstvo obrany SR
Národný bezpečnostný úrad
Ozbrojené sily SR
Partnerstvá pre prosperitu, občianske združenie
Prezident Združenia hlavných kontrolórov miest a obcí SR; Kontrolór mestskej časti Košice - Západ
Protimonopolný úrad SR
Slovenský inštitút interných audítorov
Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, verejná, výskumná inštitúcia
Spoločnosť všeobecných lekárov Slovenska (SVLS)
Správa štátnych hmotných rezerv SR
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Štatistický úrad SR
Úrad komisára pre deti
Úrad na ochranu osobných údajov SR
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Úrad pre verejné obstarávanie/Útvar predsedu úradu
Úrad priemyselného vlastníctva SR
Úrad vlády SR
Ústav verejnej politiky, Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave
Združenie hlavných kontrolórov miest a obcí SR/Komisia pre kybernetickú bezpečnosť
Združenie miest a obcí Slovenska
Žilinská univerzita v Žiline

Zoznam návrhov na kontroly

V odpovediach respondentov bolo možné identifikovať nasledujúce návrhy¹: (V prípade, že návrh bol spomenutý viacerými respondentami, v zátvorke je uvedený ich počet.)

Vzdelávanie, veda a výskum

- Vzdelávanie, výskum, vývoj – ak nebudú fungovať transparentne a cielene tieto oblasti, bude málo prihlášok patentov, úžitkových vzorov;
- Financovanie z Fondu na podporu športu, z dôvodu značných finančných prostriedkov zo ŠR a nízkej kontrolnej činnosti;
- Kapacity na kvalitné výstupy a výsledky univerzít – vybavenie škôl a univerzít, zručnosti učiteľov a vedcov (napr. didaktické zručnosti učiteľov), finančné zdroje a pod.;
- Kontrola grantových agentúr so zameraním na veľký časový rozdiel medzi schválením projektu a poskytnutím finančných prostriedkov na jeho riešenie (spravidla 7-8 mesiacov);
- Vyhodnotenie efektivity vynakladania verejných prostriedkov na výskum a vývoj;
- Transparentnosť v hodnotení VEGA, KEGA, APVV;
- Financovanie súbežných pracovných pomerov zamestnancov VVŠ a SAV, konflikt záujmov a duplicita vykazovania výstupov tvorivej činnosti;
- Metodika financovania vysokých škôl v súlade s požiadavkami trhu práce a – Vízie a stratégie SR do roku 2030;
- Edunet – odporúčame sa pri kontrole zamerať nielen na malú vzorku škôl, ale najmä na s plánovanými investíciami z POO ohľadom zapájania škôl a tiež analýzu dôvodov využívania iných pripojení (niektoré školy využívajú iný prístup a zapojenie);
- Tiež si dovoľujeme zamerať pozornosť na proces financovania vysokého školstva v SR, keď VŠ dostávajú k dispozícii rozpis čerpania finančných prostriedkov zo ŠR neskoro a tento stav vytvára riziká ohrozenia alebo až neplnenia poslania VŠ.

Samospráva

- Poskytovanie právnych služieb na obciach externou formou – s dôrazom na plnenie povinností plynúcej z paušálnej platby pre advokátske kancelárie.
- Hospodárenie, nakladanie a spravovanie vlastného majetku, užívanie nehnuteľného majetku mesta/obce neidentifikovanými subjektmi bez právneho titulu (napr. Mesto Košice) – riziko nedostatku vlastných príjmov, spôsobené poddimenzovaním stavu kompetentných zamestnancov na predmetnú agendu, resp. zanedbaním povinností pri správe majetku.
- "Hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť vynakladania finančných prostriedkov na marketing mesta/obce a komunikáciu s verejnosťou vrátane mzdových a personálnych nákladov (napr. Mesto Košice)".
- Riziko vznikajúce pri výmene starostov a županov v samosprávnych voľbách v roku 2022.
- Využívanie osobitného zreteľa pri predaji majetku v samospráve.
- Nedostatočný dôraz kladený na kybernetickú bezpečnosť obcí.
- Nedodržiavanie povinností pri poskytovaní verejných finančných prostriedkov obcou pre svoju 100-percentnú obchodnú spoločnosť.
- Konflikt záujmu pri zastupovaní 100-percentnej obchodnej spoločnosti /s.r.o./ jednoosobovej: konateľ - valné zhromaždenie – starosta.

¹ V zozname sú zachované aj odpovede všeobecnejšieho charakteru, aj keď otázky smerovali k pomenovaniu konkrétnych tém. Úplne všeobecné odpovede (napr. pomenovanie celej oblasti), ako aj návrhy nespádajúce pod kompetencie NKÚ tu zaradené nie sú; prierezové riziká, aj keď sa objavili v odpovediach na tieto otázky, boli spracované v rámci otázky 2. Odpovede boli tematicky zaradené, gramaticky a štylisticky upravené tak, aby nebol zmenený význam, pri dlhých zdôvodneniach bol text na účely tohto dokumentu skrátený. Do zoznamu boli zaradené aj námety, ktoré boli respondentami spomenuté v komentároch aj k iným otázkam. Ak sa v odpovediach objavili významovo podobné návrhy, v zátvorke je uvedený počet.

Doprava

- Postup pri schvaľovaní projektov infraštruktúry, najmä byrokratická záťaž a efektivita vynakladania zdrojov rozpočtu (či dané procesy naozaj vedú k efektívite, úspore zdrojov a k "lacnejším" projektom z dlhodobého hľadiska a spoločenských benefítov) v zmysle § 19a zákona 523/2004 Z. z. a uznesenia vlády SR č. 649/2020,
- budovanie diaľnic a cestnej infraštruktúry = najvyššie ceny v EÚ,
- nebudovanie modernej rýchlostnej železničnej dopravy.
- Financovanie projektov infraštruktúry, najmä v doprave.

Zdravotníctvo

- Systém financovania poskytovania zdravotnej starostlivosti z verejného zdravotného poistenia – neefektivita, nesystémovosť, netransparentnosť ;
- Elektronizácia zdravotníctva eZdravie – nejasné finančné toky, financovanie projektov, ktoré nie sú prínosom pre zdravotnú starostlivosť v SR (napr. Onkoassist) (3);
- Činnosť Národného centra zdravotníckych informácií – nehospodárne nakladanie s verejnými financiami, neexistencia národných onkologických registrov;
- Činnosť a financovanie činnosti epidemiologických ambulancií počas pandémie COVID-19;
- V súčasnosti nákup očkovacích látok proti COVID-19.
- Činnosť mobilných odberových miest (testovanie) počas pandémie COVID-19 a po nej;

Efektívne a odborne odôvodniteľné a udržateľné financovanie projektov z financií z fondov EÚ v zdravotníctve (3);

- Zdravotníctvo, nízka / žiadna starostlivosť o budovy a ich rekonštrukcie;
- Určite je potrebné zamerať sa na oblasť zdravia a environmentálnej záťaže, sú to asi najpálčivejšie problémy dneška s obrovským dosahom na budúcnosť všetkých občanov;
- Efektívne využívanie prostriedkov EÚ, súvisiacich s tvorbou štandardných diagnostických a terapeutických postupov, ktorých využiteľnosť v praxi sa javí ako nedostatočná (2);
- Dostupnosť a kvalita poskytovania zdravotnej starostlivosti v regiónoch;
- Vyberanie poplatkov u lekára, ktoré zdôvodňujú lekári zvýšením energetických nákladov (napr. za celoročnú zdravotnú starostlivosť poplatok vo výške 50 eur);
- COVID lotéria;
- Uzatváranie zmlúv nemocníc so zdravotnými poisťovňami – zmluvy sú síce zverejňované, ale vzhľadom na prehľadnosť zmlúv proces stále nie je transparentný;
- Nehospodárne vynakladanie verejných zdrojov v dôsledku veľkých rozdielov v cenách za vybrané výkony nemocníc u zdravotnej poisťovne;
- Pretrvávajúci modernizačný dlh v zdravotníckych zariadeniach (nevyhovujúci stav budov a zastaraná prístrojová technika) v dôsledku neexistujúcej stratégie / koncepcie, ako aj pomalej implementácie opatrení z plánu obnovy a odolnosti;
- Riziko odvrátiteľných úmrtí a chorôb v dôsledku nedostatočnej prevencie a podpory zdravia;
- Nákladová neefektivita populačných skriningov;
- fFinancovanie zdravotnej starostlivosti;
- Systém verejného zdravotného poistenia.

Sociálne politiky

- Dodržiavanie minimálnej mzdy v nadväznosti na základnú stupnicu platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a poddimenzovanie tarífnych platov podľa stupňov náročnosti práce;
- Dohody mimo pracovného pomeru;
- Medzery v legislatíve a úprave kompetencií týkajúcich sa bytovej politiky a podpory dostupnosti bývania, nedostatočná koordinácia postupov podpory a ochrany bývania;
- Podpora dostupnosti predškolskej výchovy v marginalizovaných komunitách.

Informatizácia

- Oblasť verejného obstarávania IT systémov (či už ide o hardware, ale predovšetkým o software), kde je veľký priestor na korupčné správanie sa – určovanie konečných cien jednotlivých produktov je (pravdepodobne) mnohokrát výrazne nadhodnotené, reálna cena sa niekedy naozaj ťažko určuje;
- V oblasti digitalizácie spoločnosti očakávame najbližšie roky implementáciu projektov za cca. 2 miliardy eur, keď zráťame zdroje POO a PSK. V minulosti, bola realizácia tohto typu projektov z OPIS a OPII veľmi problematická, až neúspešná;
- Oblasť kybernetickej bezpečnosti - pre systematické zlepšovanie stavu informačnej a kybernetickej bezpečnosti
- IT infraštruktúra – budovanie a prevádzka datacentier. Súčasné budovanie a prevádzka rezortných datacentier je v nesúlade so stratégiou z roku 2016 (konceptia vládneho cloudu). Naďalej sa budujú a rozvíjajú rezortné cloudy, ktoré nie sú kompatibilné s centrálnym vládny cloudom;
- IT infraštruktúra – budovanie a prevádzka fyzických káblových sietí (napr. FinNet na MF SR a podobné na ďalších rezortoch). Nie sú centrálné zmapované jednotlivé siete a náklady na ich rozvoj a údržbu. Existuje riziko, že siete sú sčasti duplicitné;
- Centrálny informačný systém verejnej správy – automatické načítavanie, vyplňanie formulárov a čerpanie údajov v rámci verejnej správy. Urýchlilo a zefektívnilo by to procesy v rámci našej organizácie a ostatných štátnych organizácií.

Efektívna a transparentná verejná správa

- Nemožnosť prenášať bežné výdavky medzi rokmi = neefektívne vynakladanie finančných prostriedkov;
- Kvalita činnosti miestnych kontrolórov a účinnosť ich činnosti;
- Financovanie politických strán.
- Nekvalitná legislatívna činnosť, porušovania zásad legislatívneho procesu (ak je to kompetenčne možné);

Efektivita vymáhania pohľadávok štátu;

- Register právnických osôb, aplikácia pripravovanej novely zákona v praxi;
- Nerovnosť financovania platov systemizovaných tabuľkových miest, kde môže jeden štátny orgán preplatiť a prebrať zamestnanca iného štátneho orgánu, a to pri výkone práce tej istej náročnosti a často až obsahu. Tento jav sa. žiaľ; vyskytuje bežne a je nekorektným rezortizmom aj nekalou súťažou na trhu práce;
- Celkovo nízke platy vo verejnom sektore a s tým súvisiaca nemožnosť získavania kvalitných a mladých ľudí do pracovného pomeru alebo motivácie existujúcich zamestnancov pre ich kariérny rast a zvyšovanie výkonnosti;
- Transparentnosť procesov, konflikt záujmov, riadenie projektov a nastavenie systému riadenia a kontroly – zdĺhavý proces, ktorý so sebou prináša viacero rizík, napr. korupciu, nedostatočné a neefektívne využitie verejných financií, pomalý rozvoj ekonomiky a spoločnosti, atď.
- Efektivita a kvalita ľudských zdrojov v štátnej správe a samospráve;
- SR sa zaviazala odstrániť výhrady vznesené MONEYVAL, avšak akčný plán, ktorý bol ohľadom toho prijatý, bol/je v častiach určených pre štátnu správu veľmi vágny, nesystémový a poskytujúci len obmedzené možnosti sledovať priebežne napĺňanie hoci aj týchto, z nášho pohľadu, nedostatočných opatrení;
- Oblasť skartovania dokumentov – nielen z dôvodu transparentnosti pokladáme za dôležité, aby nedochádzalo ku skartácii dokumentov, ktoré obsahujú informácie dôležité pre zlepšenie politik, či pre dodatočné vyvodzovanie zodpovednosti. Vytváranie registratúrnych plánov jednotlivých subjektov ŠS, podľa našej informovanosti, sa neriadi všeobecne záväznou právnou normou, ktorá by dostatočne určovala, ktoré dokumenty nemožno skartovať. Ako príklad môžeme uviesť MV SR, ktoré skartovalo dokumenty, o ktorých súd neskôr rozhodol, že ich ministerstvo malo sprístupniť verejnosti.
- Koordinácia regionálneho rozvoja (obsiahly komentár k tomu).

Právny štát a bezpečnosť

- Vymožiteľnosť práva, prietahy na súdoch = strata dôvery občanov k súdnemu systému, Vymožiteľnosť práva, nezávislosť súdnictva a zrýchľovanie procesov v súdnictve; (2);
- Nezávislosť súdneho systému, klesajúca dôvera v nezávislosť súdov a sudcov v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ;
- Krízové riadenie štátu;

- Obranné výdavky – reálnosť časového harmonogramu a nákladov pri dobudovaní obrannej infraštruktúry (MO SR). Odporúčame zamerať sa pri kontrole najmä na výšku odhadovaných nákladov a reálnosť harmonogramu vzhľadom na časté meškajúce projekty a nesúlad s investičným plánom MO SR.

Udržateľné verejné financie a fiškálna politika

- Udržateľnosť verejných financií – nesystémové riešenia vládnych politík bez ohľadu na ďalšie generácie;
- Nedostatočné programové rozpočtovanie;
- Neefektívnosť rozpočtových opatrení;
- Nedostatočná presnosť zostavovania návrhu rozpočtu verejnej správy;
- Nízka efektívnosť výberu DPH (opatrenie eKasa).

Životné prostredie

- Oblasť zdravia a enviromentálnej záťaže, to sú asi najpálčivejšie problémy dneška s obrovským dosahom na budúcnosť všetkých občanov;
- Potravinová sebestačnosť a kvalita potravín SR.

Iné

- Efektívnosť a transparentnosť čerpania EÚ fondov a POO (širšie odôvodnenia; 4 respondenti);
- Nežiaduce zásahy do fungovania trhov s dopadom na hospodársku súťaž, a to prostredníctvom vybraných nástrojov verejných politík;
- Prepojenie medzi korupčnými aktivitami a osobnými záujmami konkrétnych politikov;
- Legislatívna úprava napĺňania článku 11 Medzinárodného paktu o ekonomických, sociálnych a kultúrnych právach (oznámenie MZV ČSSR č. 120/1976 Z. z.);
- Cestovný ruch – koordinácia (širšie odôvodnenie; 2 respondenti);
- Nedostatočná legislatívna úprava v prospech efektívneho výkonu kontroly pri dani z ubytovania, čím dochádza k nenaplneniu príjmov rozpočtu obce;
- Dodržiavanie uznesení vlády;
- Dokonalejšie zladovanie jednotlivých politík štátu a orgánov samosprávy pri napĺňaní ľudsko-právnych štandardov obyvateľstva (trestná politika, väzenská politika, sociálna politika);
- Do pozornosti dávame NKÚ SR možnosť využitia Katalógov rizík (všeobecného riadenia, procesné, korupčné, ako aj kybernetickej bezpečnosti), ktoré štátne organizácie vytvárajú v rámci metodického usmernenia MF SR a prípadne aj zavedených systémov manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy;
- Za rizikové považujeme aj nevhodnú politiku obnovy verejných budov ich nedostatočným financovaním, nevytváraním podporných nástrojov predovšetkým v BA a nevytvorením vhodných podmienok na tvorbu rezerv a odpisov. V dôsledku uvedeného dochádza k degradácii stavu verejných budov a prehlbovaniu už teraz obrovskému investičného dlhu;
- Nie je možné v rámci verejného obstarávania identifikovať konkrétnu oblasť, existuje viacero rizikových oblastí z pohľadu transparentnosti, rovnakého zaobchádzania, efektívnosti a hospodárnosti vynakladania verejných zdrojov v závislosti od subjektov zadávajúcich zákazky napr. efektívnosť investícií do IT, budovanie cestnej infraštruktúry;
- Používanie vstupu do systémov viacerých zamestnancov pod jedným heslom;
- Využívanie skrátených legislatívnych konaní počas pandémie a po nej + dosahy týchto SLK (širšie odôvodnenie).

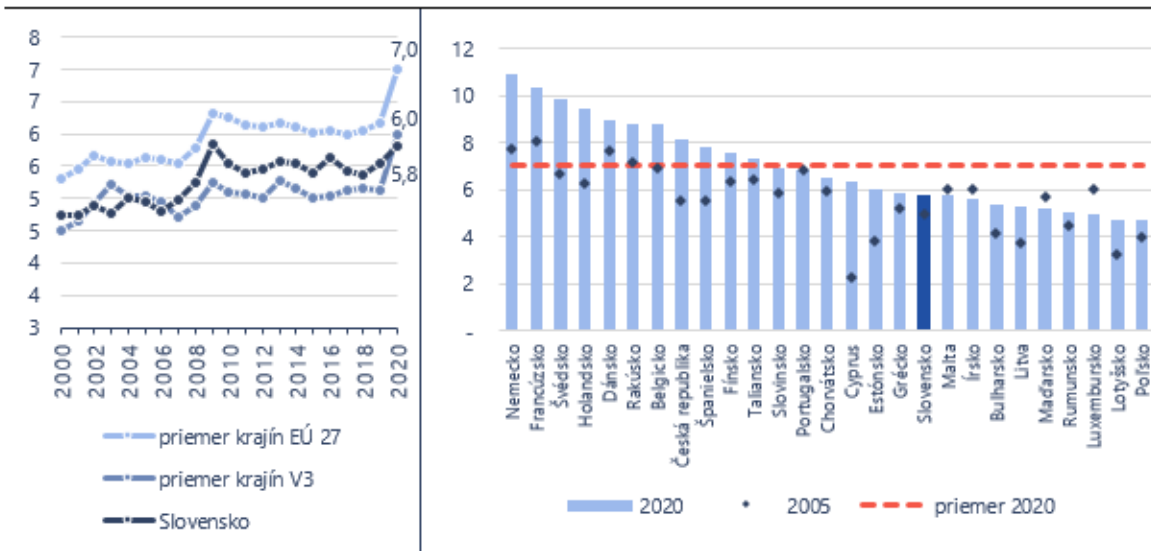
Príloha 3 Strategické mapovanie vybraných oblastí a verejných politík (február 2023)

1. Zdravotníctvo
2. Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie
3. Informatizácia a digitalizácia
4. Rezort vnútra
5. Sociálne politiky
6. Doprava
7. Obrana
8. Environmentálna udržateľnosť (Životné prostredie, Pôdohospodárstvo)
9. Samospráva

1. Zdravotníctvo

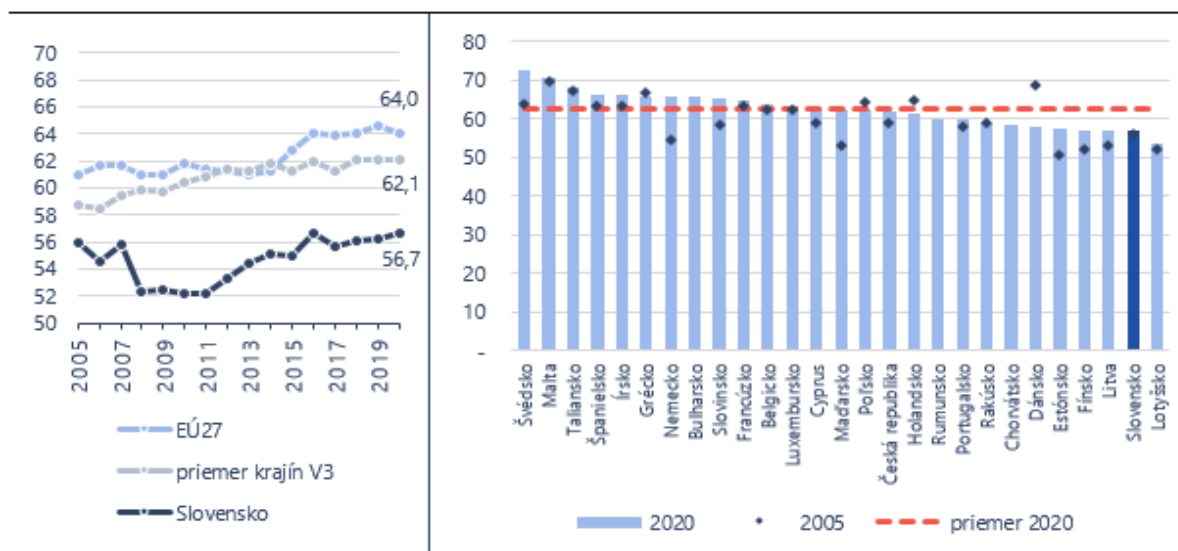
Vybrané ukazovatele v oblasti zdravia

Celkové verejné výdavky na zdravie (% HDP)

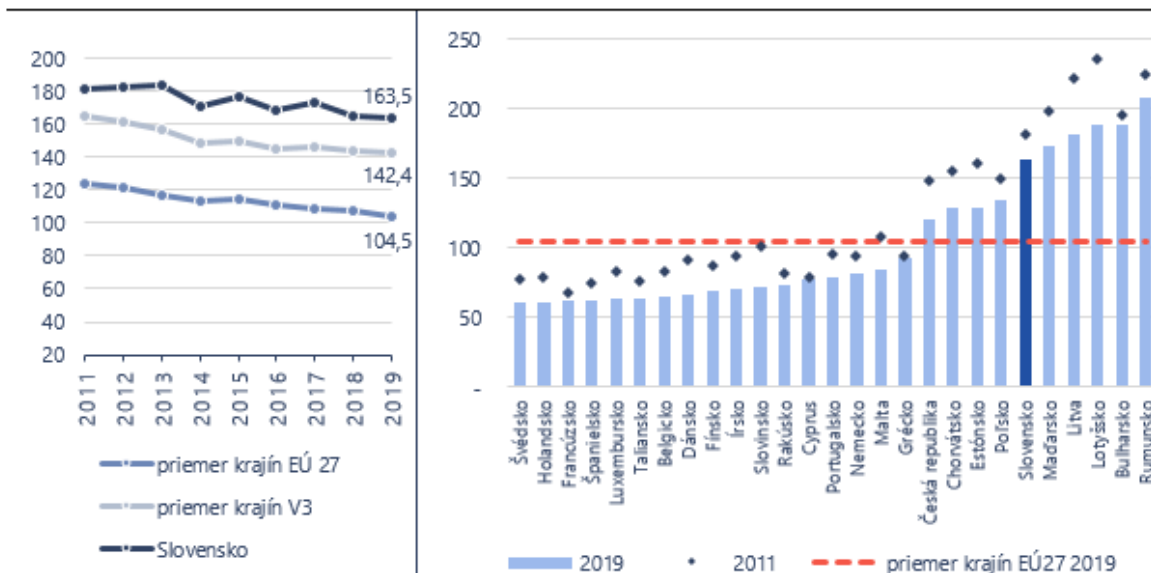
Zdroj: OECD Health spending; spracovanie OSA NKÚ; údaj za Maltu je z roku 2019

Zdravé roky života

Zdroj: Eurostat, hlth_hlve; spracovanie OSA NKÚ

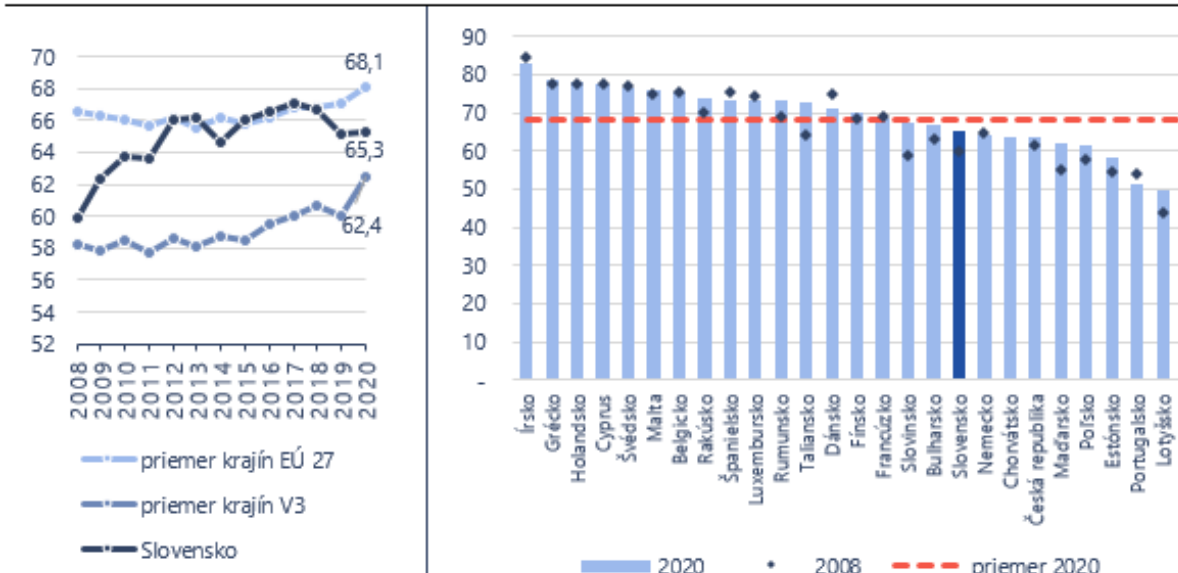
Úmrtnosť odvrátiteľná zdravotnou starostlivosťou (na 100 tis. obyvateľov)

Zdroj: Eurostat, hlth_cd_apr; spracovanie OSA NKÚ;

* pri Francúzku je posledný údaj z roku 2017 – tento bol použitý aj pre výpočet priemeru aj na zobrazenie v grafe

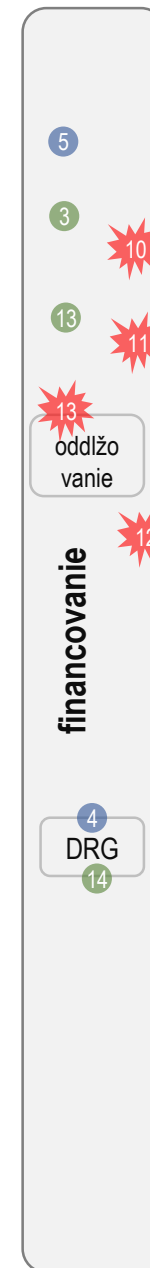
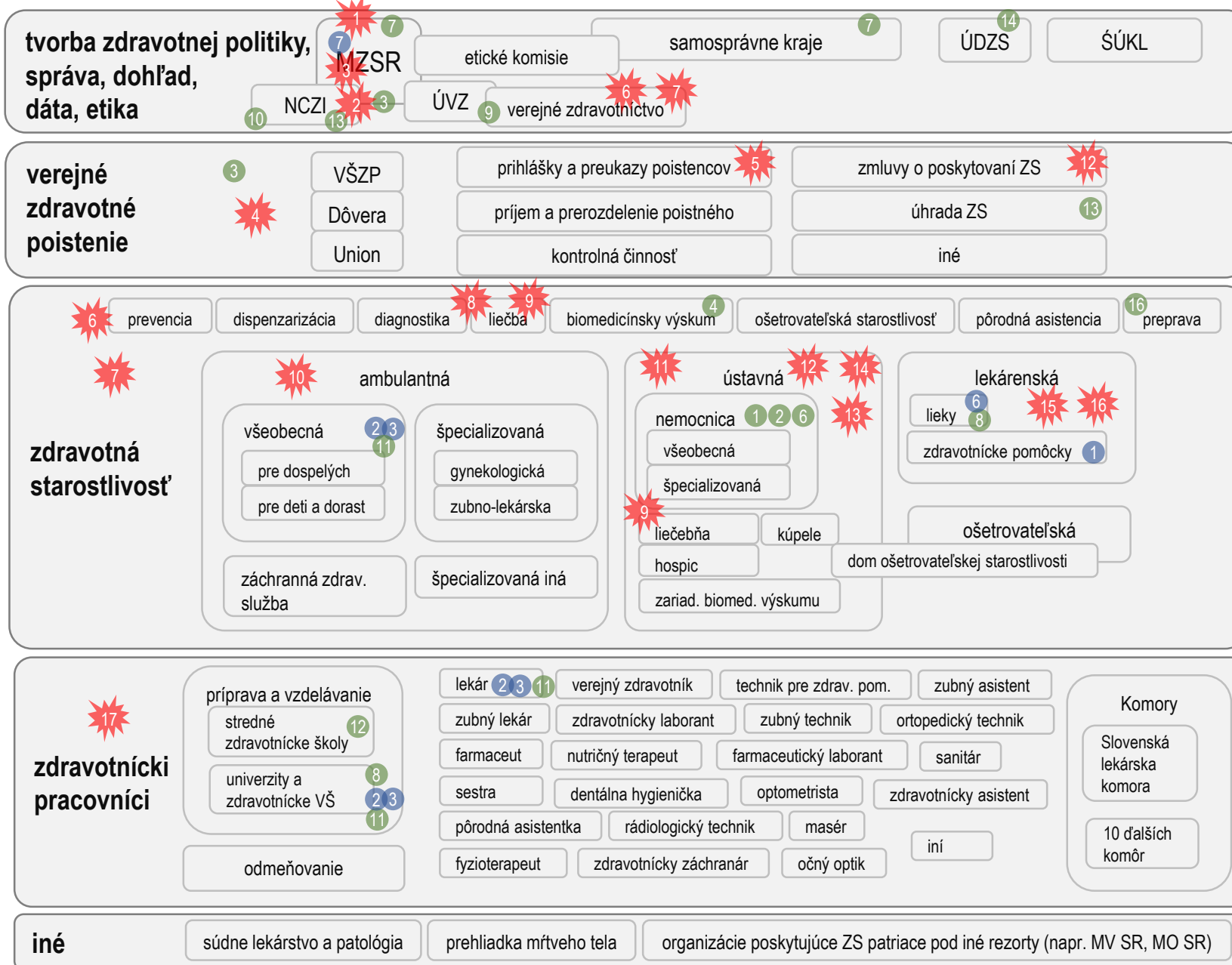
Podiel populácie vnímajúcej svoj zdravotný stav ako veľmi dobrý alebo dobrý (%)

Zdroj: Eurostat, hlth_silc_02; spracovanie OSA NKÚ;

* pri Taliansku je posledný údaj z roku 2019 – tento je zobrazený na grafe a aj vstupoval do výpočtu priemeru krajín EÚ za 2020

Mapovanie zdravotníctva: kontrolné akcie analýzy identifikované riziká

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ SR v zdravotníctve

Kontrolná činnosť NKÚ v zdravotníctve v za posledných 6 rokov				
	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
1	2016	KA-027/2016/1030	Zdravotníctvo	40 subjektov - nemocnice, ústavy, VÚC
2	2017	KA-037/2017/1110	Hospodárenie zdravotníckeho zariadenia	Nemocnica PP
3	2017	KA-039/2017/1030	Zdravotné poisťovne a MZ SR	MZ SR + 3 zdr. poisťovne
4	2018	KA-023/2018/1030	BIONT a.s.	BIONT
5	2018	KA-035/2018/1030	Elektronické zdravotníctvo	NCZI, MZ SR
6	2018	KA-038/2018/1130	Nemocničné lôžka	MZ SR
7	2019	KA-027/2019/1140	VÚC	VÚC a MZ SR
8	2020	KA-021/2020/1026	rýchla kontrola rezidentského programu a liekovej politiky v rámci stanoviska k ŠZÚ	MZSR
9	2020/21	KA-030/2020/1031	Infekčné choroby	Úrad verejného zdravotníctva
10	2021	KA-013/2021/1026	rýchla kontrola spoľahlivosti dát Národného registra zdravotníckych pracovníkov NCZI v rámci stanoviska k ŠZÚ	MZSR, (NCZI)
11	2021	KA-025/2021/1140	Rezidentské štúdium	MZSR, univerzity
12	2021	KA-011/2021/1110	Stredný zdravotnícky personál	14 stredných škôl
13	2022	KA-009/2022/1130	Registre NCZI	NCZI
14	2022	KA-015/2022/1031	Implementácia systému SK-DRG	MZSR, ÚDZS
15	2022	KA-022/2022/1032	eHealth	MZSR, NCZI, 6 nemocníc
16	2023	KA-026/2023/1032	Dopravná zdravotná služba	MZSR, VŠZP, Dôvera

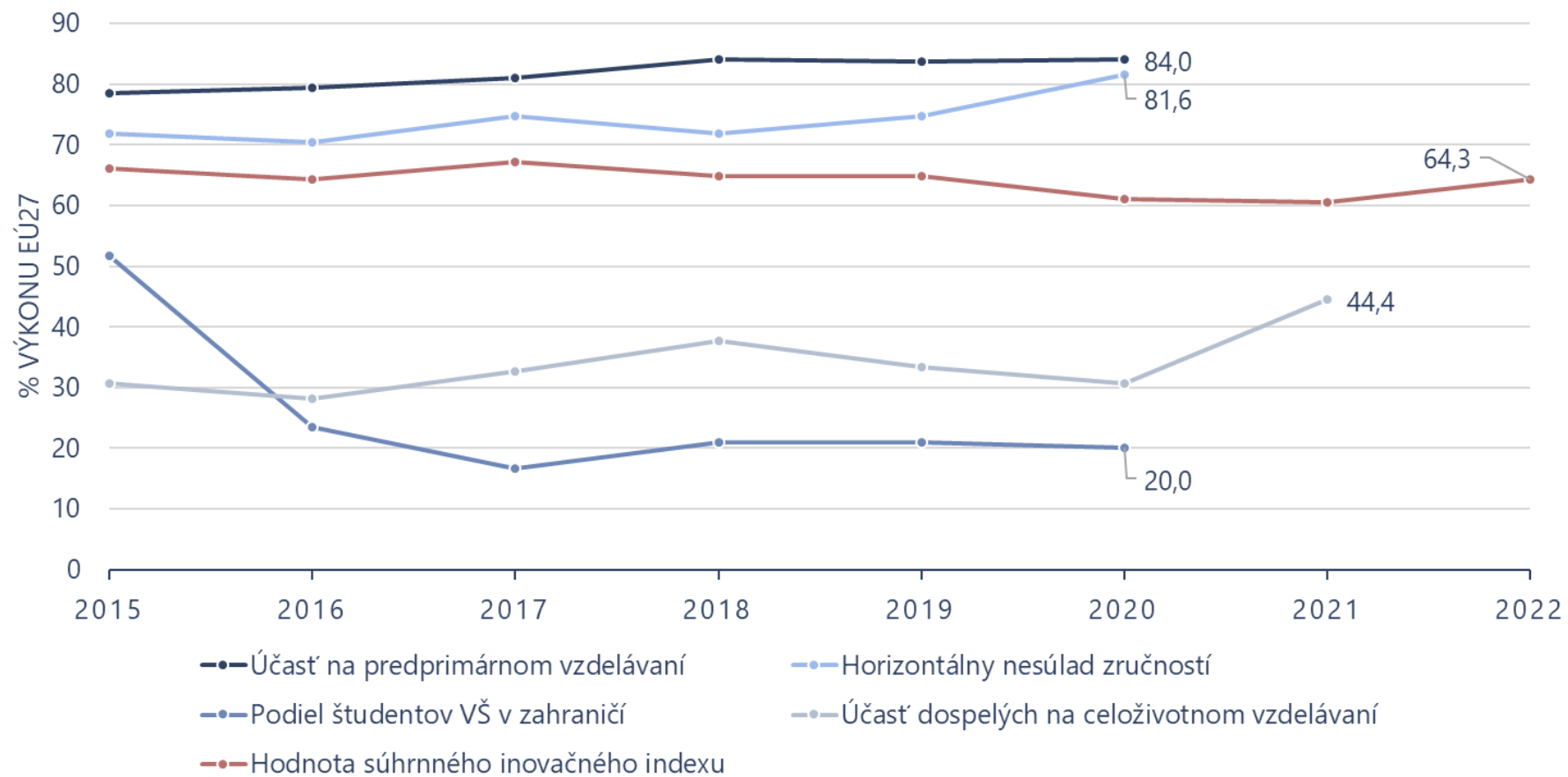
Analytická činnosť NKÚ v zdravotníctve		
	rok	Názov
1	2020	Analýza cien zdravotníckych pomôcok
2	2020	Vecná a expertná analýza legislatívy týkajúcej sa fungovania RP/RŠ v období rokov 2013 – 2019 (externý expert)
3	2020	Rezidentský program (komentár)
4	2020	DRG systém (Analytická štúdia, externý expert)
5	2021	Financovanie slovenského zdravotníctva (Analytická štúdia, externý expert)
6	2021	Riziká procesu posudzovania liekov (komentár)
7	2022	Stratégie v zdravotníctve

Definované riziká

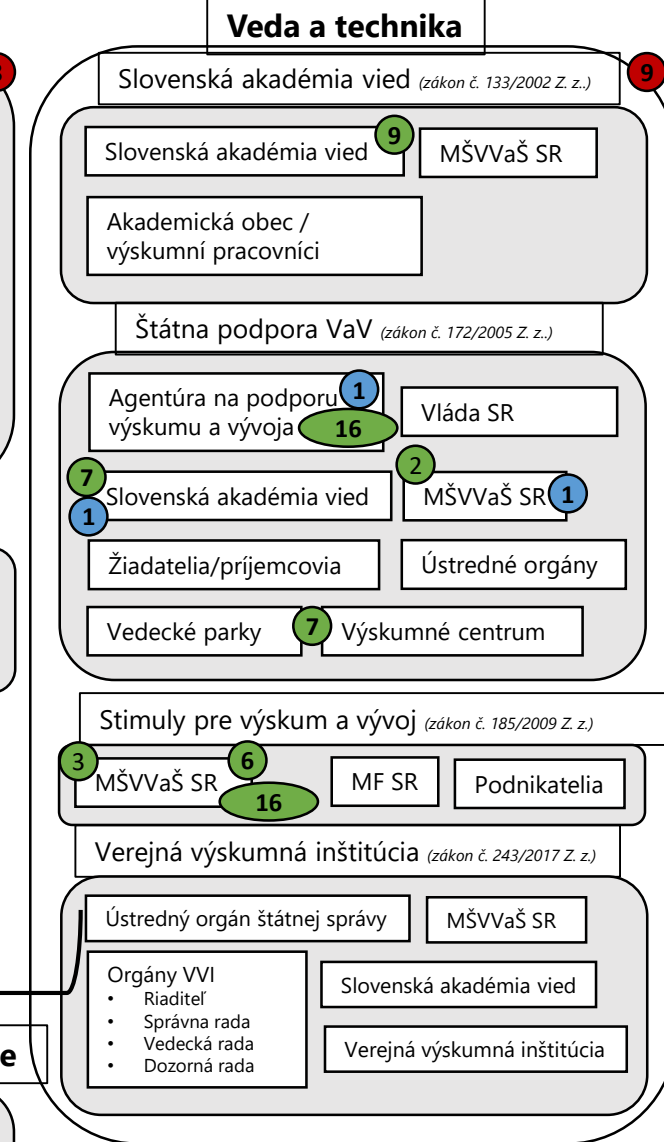
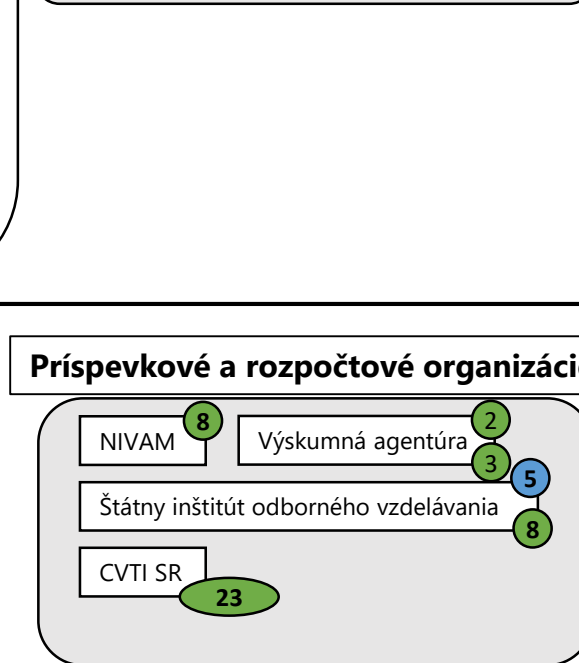
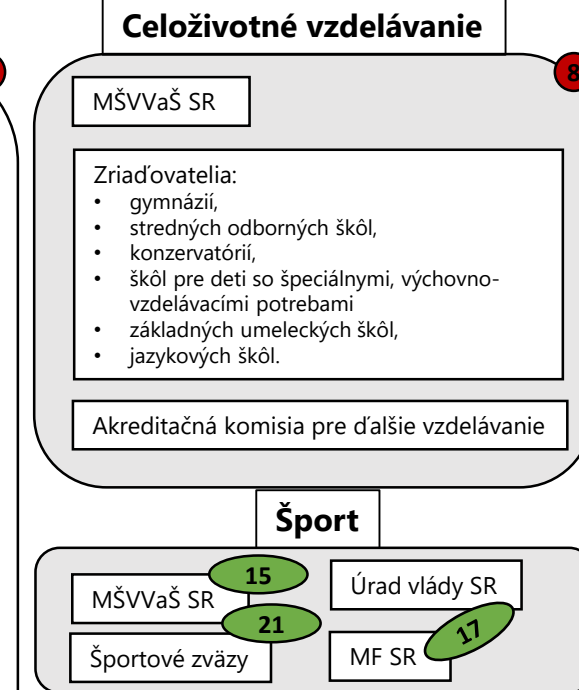
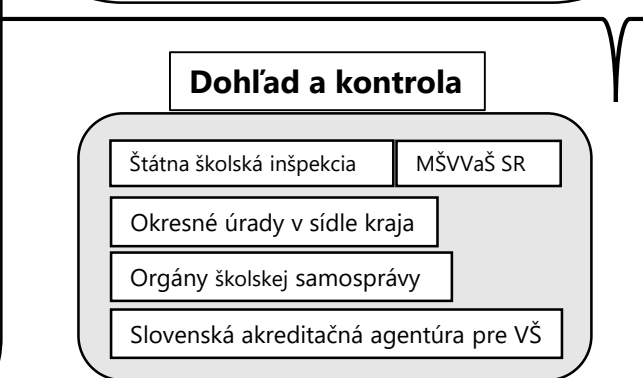
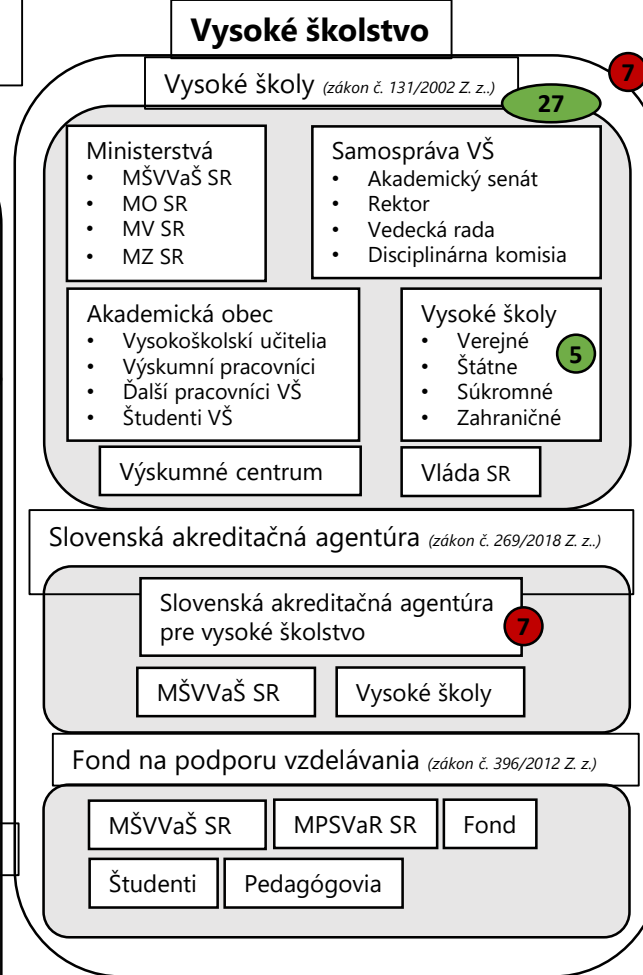
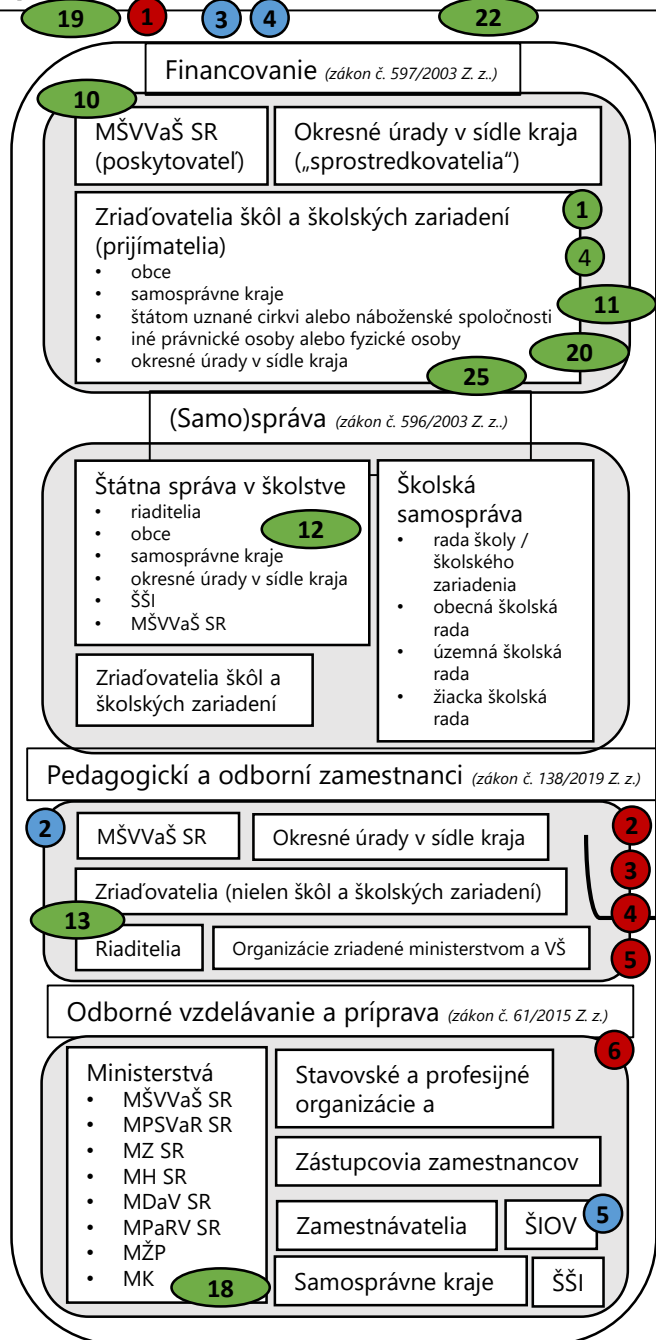
Formulácia rizika	
1	Riziko nedostatočného strategického riadenia zdravotníctva
2	Riziko nedostupnosti a nedostatočnej kvality dát potrebných pre tvorbu zdravotnej politiky
3	Riziko nedostatočného vykonávania zriaďovateľských kompetencií MZ SR voči svojim podriadeným organizáciám
4	Riziko nedostatočnej legislatívnej úpravy regulujúcej vykazovanie údajov o hospodárení zdravotných poisťovní a tvorby rezerv zdravotných poisťovní
5	Riziko plytvania so zdrojmi verejného zdravotného poistenia na pochybné prepoisťovacie kampane zdravotných poisťovní
6	Riziko odvrátiteľných úmrtí a chorôb v dôsledku nedostatočnej prevencie a podpory zdravia
7	Riziko neštandardne vysokej nadúmrtnosti pozorovanej po skončení pandémie, ktorej príčiny nie sú dostatočne vysvetlené
8	Riziko nedostatočnej využiteľnosti štandardných diagnostických a terapeutických postupov v praxi; riziko neefektívneho mŕňania verejných zdrojov (vrátane EÚ fondov) na ich tvorbu
9	Riziko nedostatočne účinnej liečby drogových závislostí v SR
10	Riziko vážnych problémov fungovania ambulantného sektora aj v dôsledku toho, že ceny výkonov platené ambulanciam nepokrývajú ich reálne náklady
11	Riziko nedostatočného a disproporčného financovania nemocníc (o.i.) v dôsledku toho, že nemocnice nedokážu vyrokovať u súkromných zdravotných poisťovní obdobné podmienky ako u VŠZP
12	Riziko nedofinancovania nemocníc, z dôvodu uzatvorenia ekonomicky nevýhodných zmlúv so zdravotnými poisťovňami
13	Riziko nesystémového a neúčinného oddlžovania nemocníc
14	Riziko nedostatočnej pripravenosti na čerpanie prostriedkov z POO určených na investície v zdravotníctve
15	Riziko neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov v procesnom zabezpečení fungovania Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve
16	Riziko neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov na lieky v uzatvorených zmluvách medzi MZ SR a farmaceutickými firmami
17	Dlhodobo pretrvávajúce riziko personálneho poddimenzovania slovenského zdravotníctva aj v dôsledku zanedbávania systematického prístupu štátu k tomuto problému
18	Riziko neehospodárneho, neefektívneho, neúčinného a netransparentného mŕňania zdrojov na elektronizáciu zdravotníctva
19	Riziko neefektívneho a neúčinného vynakladania verejných zdrojov v dôsledku neoptimálneho manažovania pandémie COVID19
20	Riziko plytvania s verejnými zdrojmi v súvislosti s nákupom nepotrebných vakcín na COVID-19 a ich následnou likvidáciou

2. Vzdelávanie, výskum, vývoj a inovácie

Vybrané ukazovatele v oblasti VVVal

14 Regionálne školstvo (predprimárne, základné školstvo, stredné školstvo)

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ SR

	Kontrolná činnosť		
	Rok	Číslo KA	Názov KA
1	2015	KA-005/2015/1070	Financovanie regionálneho školstva
2	2016	KA-044/2016/1060	Kontrola stavu vymáhania neoprávnených výdavkov v rámci štrukturálnych fondov
3	2017	KA-004/2017/1060	Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 II.
4	2017	KA-008/2017/1090	Kontrola financovania škôl a školských zariadení
5	2017	KA-020/2017/1031	Financovanie a hospodárenie verejných vysokých škôl
6	2018	KA-003/2018/1060	Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 III.
7	2018	KA-021/2018/1030	Vedecké parky a výskumné centrá
8	2018	KA-022/2018/1030	Činnosť vybraných organizácií v oblasti regionálneho školstva
9	2018	KA-039/2018/1030	Transformácia Slovenskej akadémie vied
10	2019	KA-006/2019/1031	Investície do Národného projektu "Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva"
11	2019	KA-011/2019/1090	Tepelné hospodárstvo škôl a školských zariadení v pôsobnosti Košického samosprávneho kraja
12	2019	KA-027/2019/1140	Vyššie územné celky – tvorcovia a realizátori vybraných verejných politík
13	2020	KA-016/2020/1100	Asistent učiteľa pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
14	2020	KA-024/2020/1090	Rozšírenie kapacít predškolských zariadení
15	2020	KA-032/2020/1030	Vnútorný kontrolný systém výdavkov na šport v rozpočtovej kapitole MŠVVaŠ SR
16	2021	KA-005/2021/1031	Prideľovanie finančných prostriedkov na projekty výskum a vývoj
17	2021	KA-008/2021/1031	Finančné prostriedky poskytnuté z vybraných rozpočtových kapitol na rozvoj športu
18	2021	KA-011/2021/1110	Efektívnosť a účinnosť stredného školstva v oblasti zdravotníctva
19	2021	KA-021/2021/1070	Dostupnosť predprimárneho vzdelávania pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia na úrovni obcí
20	2021	KA-035/2021/1110	Financovanie vzdelávania Súkromnej spojenej školy v Kežmarku
21	2021	KA-036/2021/1032	Športové zväzy
22	2022	KA-008/2022/1070	Naplnenie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 v oblasti vzdelávania
23	2022	KA-016/2022/1031	Portály a systémy v Centre vedecko-technických informácií Slovenskej republiky
24	2022	KA-019/2022/1033	Vykazovanie majetku a záväzkov v individuálnej účtovnej závierke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a organizácií v jeho pôsobnosti
25	2022	KA-027/2022/1090	Športová infraštruktúra na základných školách
26	2023	KA-005/2023/1070	Hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom v organizáciách založených na podporu mládeže
27	2023	KA-007/2023/1090	Obnova a rekonštrukcia vysokoškolských internátov
28	2023	KA-005/2023/1070	Hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom v organizáciách založených na podporu mládeže
29	2023	KA-024/2023/1120	Predbežná štúdia - Stratégie v oblasti mládeže

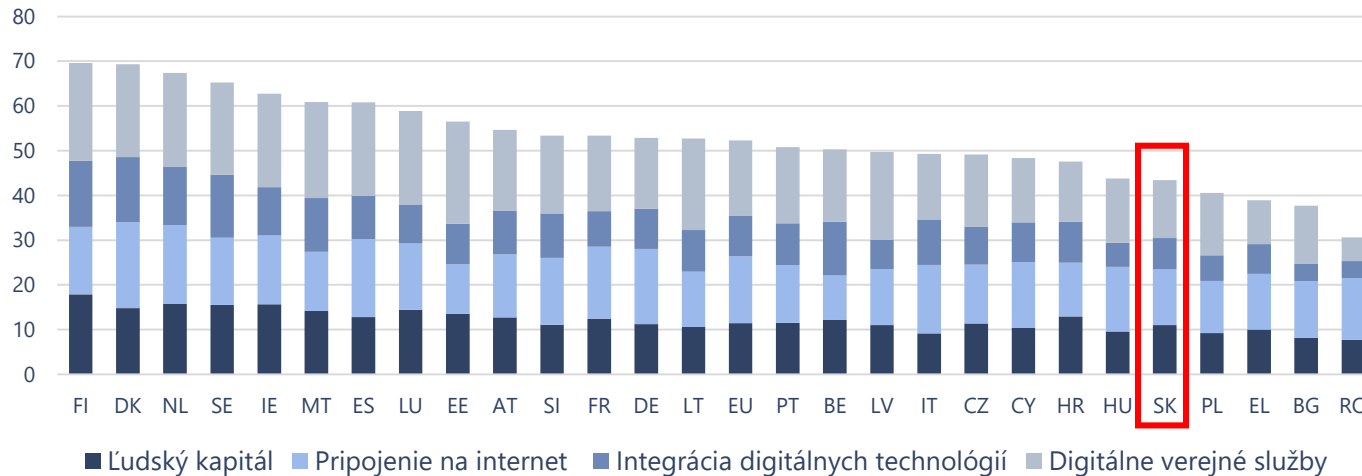
	Analytická činnosť	
	Rok	Názov analytického výstupu
1	2018	Systém financovania výskumu a vývoja z verejných zdrojov v SR
2	2020	Odmeňovanie pedagogických zamestnancov na základných školách: Sú učitelia motivovaní k podávaniu kvalitných výkonov?
3	2020	Počítajte s (ne)kvalitnou učebnicou: Učebnice na základných školách – zistenia a odporúčania
4	2021	Dopad pandémie na vzdelávanie žiakov: Zmiernenie dopadov pandémie na vzdelávania žiakov musí byť (vyššou) prioritou
5	2022	Implementácia systému duálneho vzdelávania na Slovensku

	Riziká
1	Riziko pretrvávania stavu nízkej účasti (znevýhodnených) detí na predprimárnom vzdelávaní
2	Riziko nedostatočnej kvality a inkluzívnosti predprimárneho vzdelávania
3	Riziko pretrvávania stavu nízkej kvality základného školstva v dôsledku nízkej atraktivity učiteľského povolania a nesystematického a neefektívneho (individuálneho) profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov
4	Riziko prehĺbenia problému s nedostatkom učiteľov v Bratislavskom kraji
5	Riziko pretrvávania stavu nedostatočnej podpory vo vzdelávaní pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
6	Riziko prehĺbenia problému vysokého horizontálneho nesúladu zručností
7	Riziko pretrvávania stavu nedostatočnej konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl a s tým súvisiaceho pokračovania odlivu mozgov
8	Riziko pretrvávania stavu nízkej účasti dospelých na celoživotnom vzdelávaní a jeho nízkej efektívnosti
9	Riziko zotrvania v skupine krajín s najnižšou inovačnou výkonnosťou

3. Informatizácia a digitalizácia

Základné ukazovatele informatizácie

DESI index 2022

DESI index 2022 SR:
23.miesto z 27

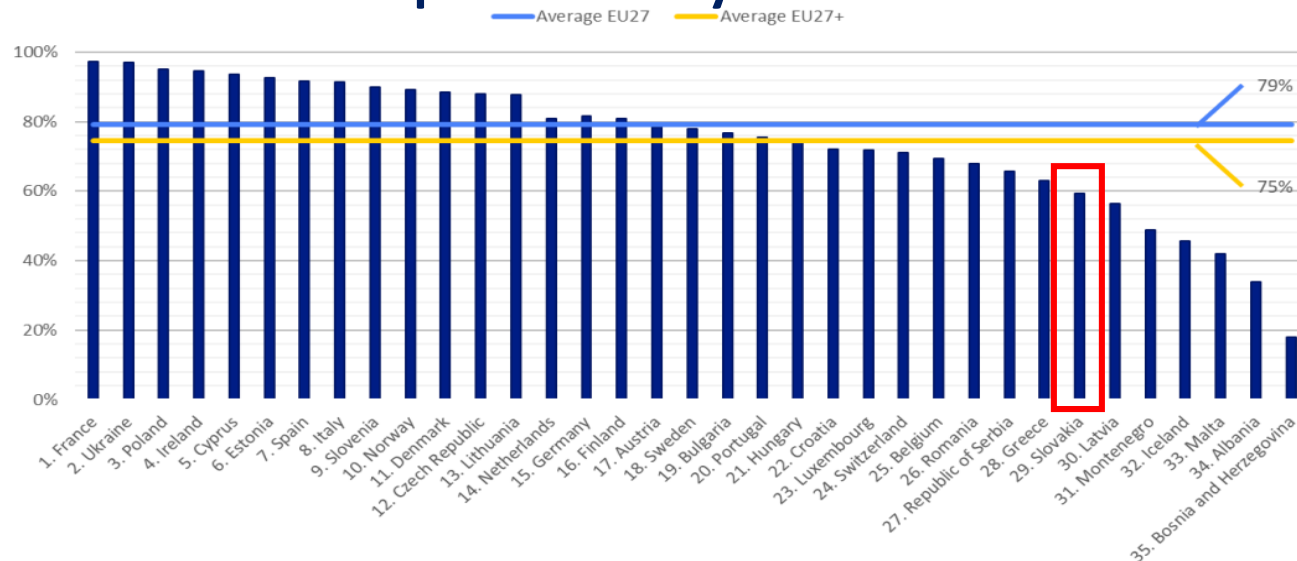
Ľudský kapitál: 19/27

Pripojiteľnosť: 21/27

Integrácia digitálnych technológií: 21/27

Digitálne verejné služby: 24/27 (najnižšie hodnotenie z krajín V4)

Open Maturity index 2022

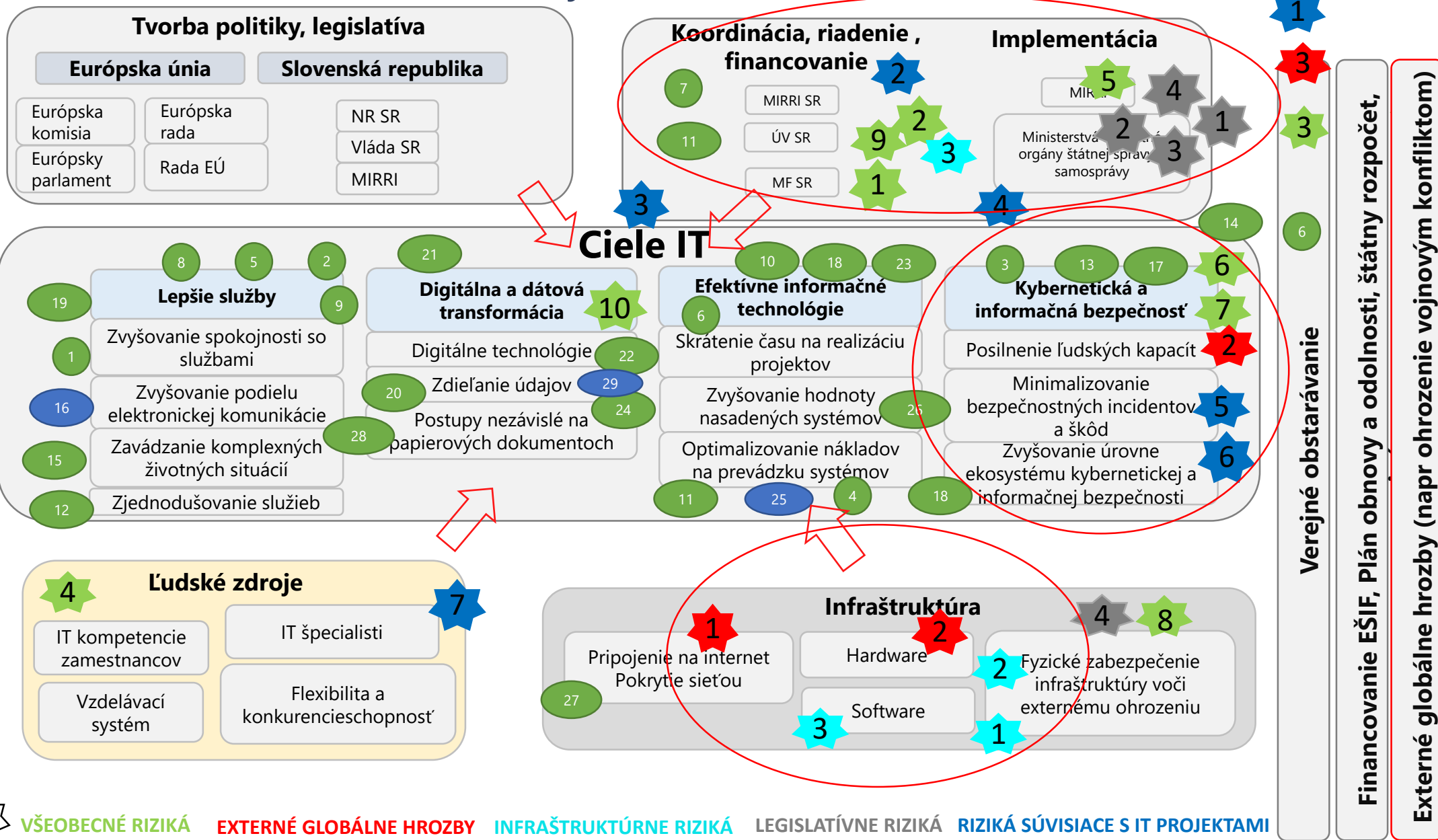

Open Maturity Index 2022 SR:
29. miesto z 35

Slovensko je zaradené do skupiny krajín „začiatčníci“ – spolu s krajinami Grécko, Lotyšsko, Malta, Island, Albánsko, Bosna a Hercegovina a Čierna Hora

Identifikácia rizikových oblastí informatizácie

Verejné politiky

Riziká identifikované v oblasti informatizácie

	Všeobecné riziká
1.	Riziko nevyčerpania finančných prostriedkov EŠIF
2.	Riziko nedostatku zdrojov zo ŠR na zabezpečenie IKT a kybernetickej bezpečnosti
3.	Riziko súvisiace s verejným obstarávaním (dĺžka trvania, transparentnosť, špecifikácia požiadaviek)
4.	Riziko nedostatočných ľudských zdrojov v IT vo verejnej správe:
5.	Riziko nedodržiavania kompetencií (uplatňovanie gestorskej pozície MIRRI voči ostatným orgánom - kontrola IT výdavkov zo strany MIRRI SR už pri zostavovaní rozpočtu (zavedenie rámca na kontrolu IT výdavkov)
6.	Riziko vendor lock-in (uskutočnené aj nové projekty)
7.	Riziko kybernetickej a informačnej bezpečnosti IT systémov verejnej správy
8.	Riziká súvisiace s infraštruktúrou (nedostupnosť komponentov)
9.	Riziko chýbajúcej, neaktuálnej legislatívy
10.	Riziko nekvality / chýbajúcich údajov

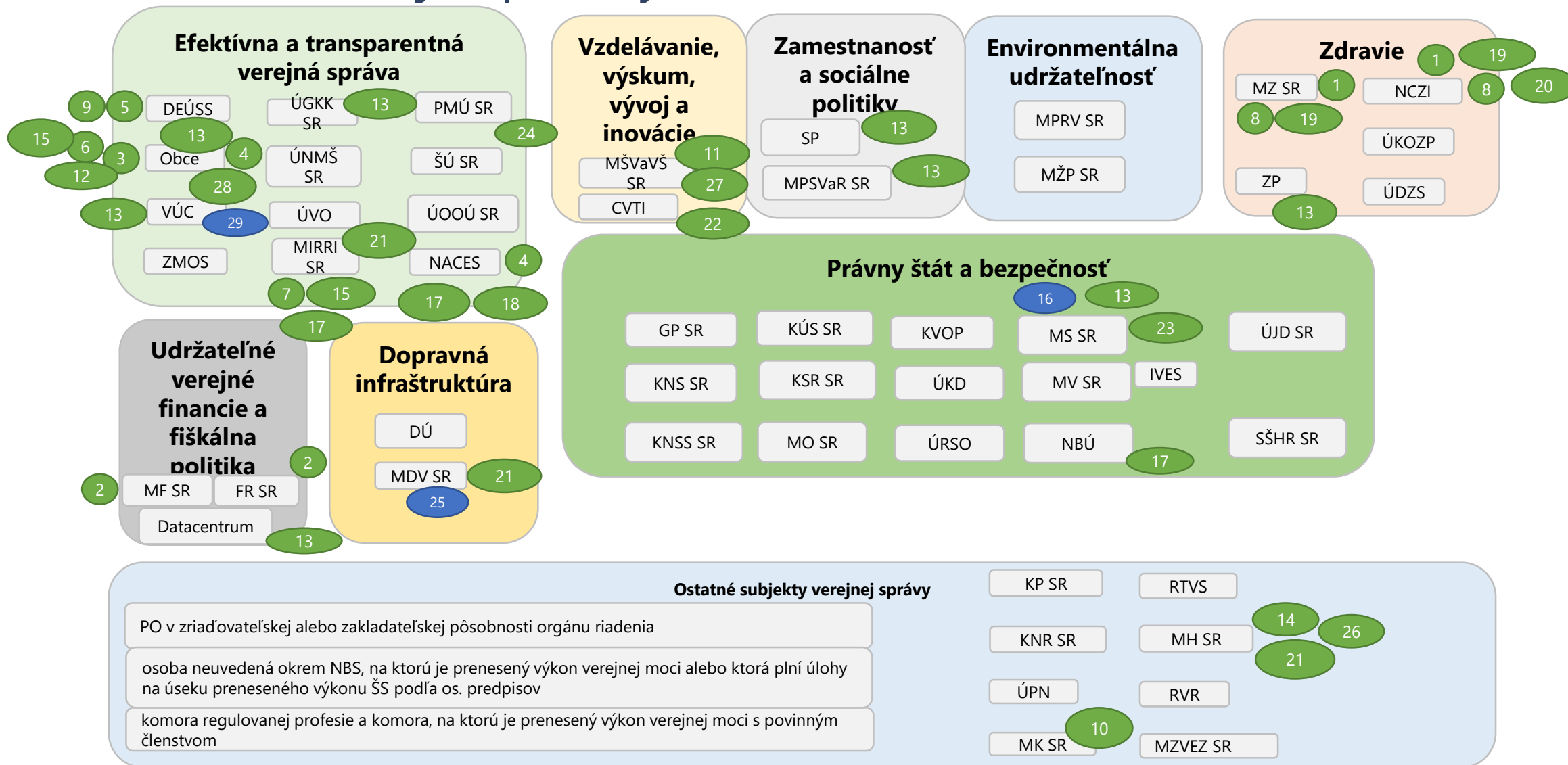
	Externé globálne hrozby
1.	Riziko ohrozenia kritickej infraštruktúry (fyzické útoky, kybernetické útoky, chýbajúci personál...)
2.	Riziko nedostatku HW komponentov
3.	Riziko rastúcich cien HW/SW komponentov

	Riziká v oblasti infraštruktúry
1.	Ohrozenie infraštruktúry – fyzické, kybernetické hrozby
2.	Zastaralé HW alebo SW vybavenie (NASES, samospráva)
3.	Duplicita cloudových služieb – MIRRI, MV SR, MF SR

	Legislatívne riziká
1.	Chýbajúci zákon o údajoch (schválenie tohto kľúčového zákona sa už viackrát presúvalo)
2.	Rušenie uznesení vlády SR týkajúce sa informatizácie bez toho aby sa plnili
3.	Nesplnenie mílnikov podmieňujúcich vyplatenie platby z Plánu obnovy a rozvoja
4.	Implementované IKT riešenie nezodpovedá legislatívnemu stavu

	Špecifické riziká týkajúce sa IT projektov
1.	Riziko nesystémových riešení v oblastiach verejnej správy
2.	Riziko nepreukázania očakávaných prínosov projektu
3.	Riziko neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov
4.	Riziko neplnenia cieľov a merateľných ukazovateľov
5.	Riziko nedostatočného IT zabezpečenia (únik dát)
6.	Riziko vendor lock-in
7.	Riziko nepostačujúcich odborných kapacít na realizáciu projekt

Verejné politiky a KA NKÚ SR v oblasti IT

Uvedené oblasti verejných politík vychádzajú hlavne zo strategických oblastí zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR na roky 2021 – 2023

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ SR v informatizácii 2015 – 2023:

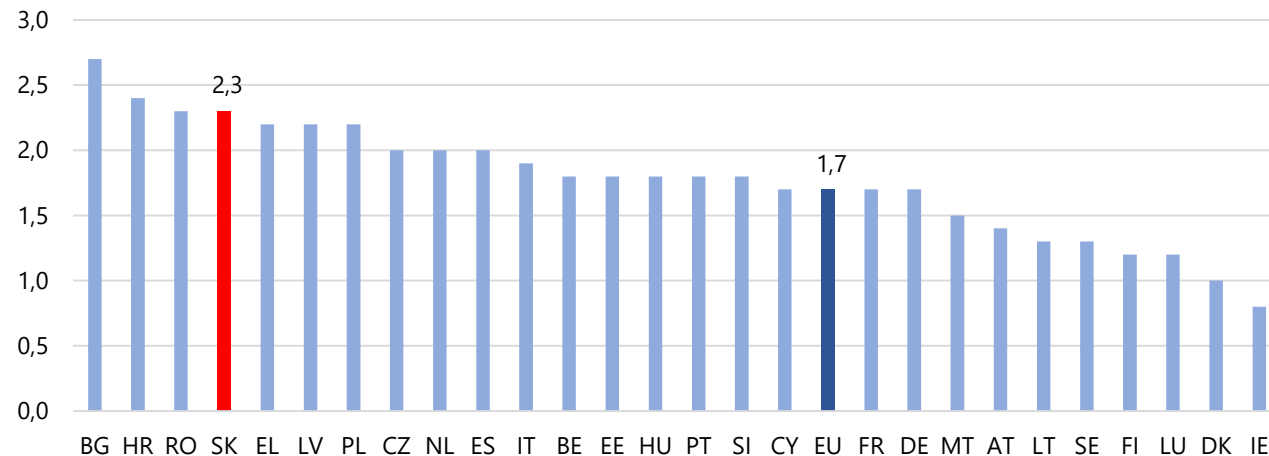
26 kontrol, 3 analýzy

Číslo	Rok	Názov	Kontrolovaný subjekt
1	2015	Informačné systémy pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti	MZ SR + NCZI
2	2015	Stav a vývoj realizácie zjednotenia výberu daní, cla a poistných odvodov prostredníctvom programu UNITAS k 30.06.2015 a kontrola opatrení na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou	MF SR + FR SR
3	2016	Ochrana osobných údajov v informačných systémoch vybraných miest	5 miest
4	2016-2017	Hospodárenie a ochrana aktív ÚPVŠ a kontrola splnenia prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou v roku 2014	NASES
5	2017	e-Government a informačné systémy obcí a miest	DEUS + obce
6	2017	Elektronické trhovisko vo verejnej správe	obce
7	2017/2018	Kontrola nastavenia „Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy SR“ a uplatňovanie jej princípov efektívnosti a hospodárnosti	ÚPVII SR
8	2018	Kontrola funkčnosti a využívania elektronického zdravotníctva	MZ SR + NCZI
9	2018	Informačný systém dátového centra obcí	DEUS
10	2019 -2020	Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	PMÚ SR + 5 kultúrnych inštitúcií
11	2019	Investície do Národného projektu „Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva“	MŠVVaŠ SR + školy
12	2019	Plnenie opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z kontrol vykonaných NKÚ SR	samospráva
13	2019	Systém ochrany a bezpečnosti údajov vo verejnom sektore	subjekty verejnej správy prierezovo
14	2020	Informačný systém krízového riadenia	MH SR
15	2020	Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže občanov pri výkone úradnej agendy samosprávy	ÚPVII SR + samospráva
16	2020	Komentár: Slabá elektronická komunikácia a meškajúci obchodný register	MS SR
17	2021	Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe	NASES + NBÚ + MIRRI SR
18	2021	Vybraný spoločný modul v rámci Ústredného portálu verejnej správy	NASES
19	2022	Využívanie systému eZdravie (eHealth)	MZ SR + NCZI + vybrané nemocnice
20	2022	Národné zdravotné registre NCZI	NCZI
21	2022	Smart City – podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách	MDV SR + MH SR + MIRRI SR
22	2022	Portály a systémy v Centre vedecko-technických informácií Slovenskej republiky	CVTI SR
23	2022	Využívanie Elektronického systému monitoringu obvinených a odsúdených osôb	MS SR
24	2022	Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci	ŠU SR
25	2022	Analýza Stavebné konania	MV SR, MDV SR
26	2023	Smart grids – energetický projekt ACON	MH SR + ZSE
27	2023	Infraštruktúra pre pripájanie škôl do internetu	MŠVVaŠ SR + ÚV SR
28	2023	Rozhodnutia obcí a miest v elektronickej podobe	25 obcí a miest
29	2023	Analýza Open data	MIRRI SR

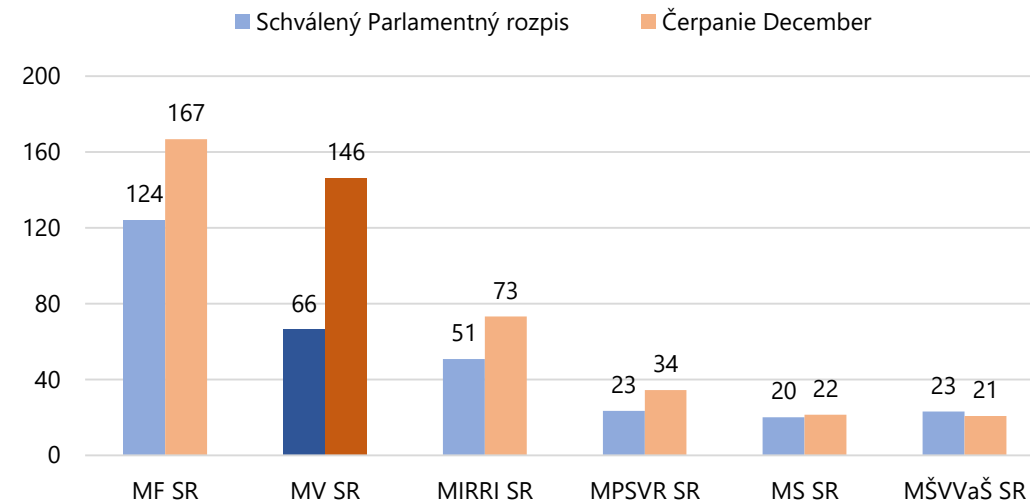
4. Rezort vnútra

Vybrané indikátory rezortu

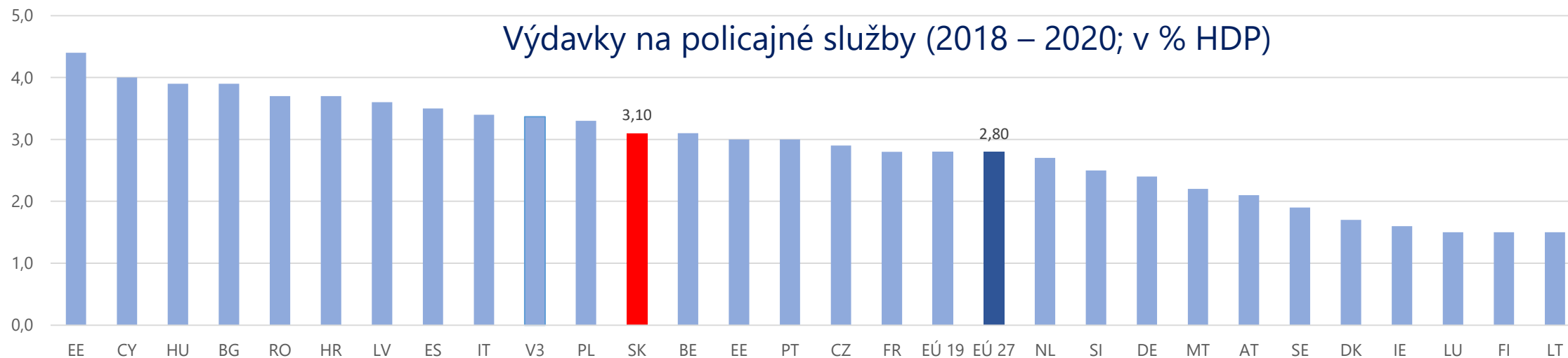
Výdavky na verejný poriadok a bezpečnosť (% HDP, 2021)

Výdavky na IT podľa ministerstiev (2022 v mil. eur)

Výdavky na policajné služby (2018 – 2020; v % HDP)

Základná mapa MV SR

Aktéri tvorba politiky, legislatíva, koordinácia, riadenie a implementácia

A

B

Európska únia

EK

Európsky
parlament

Slovenská republika

NR SR

NBÚ SR

MŽP SR

MF SR

Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Samospráva

Občan

Vláda SR

MO SR

MPRV SR

MD SR

Ďalšie ústredné orgány štátnej správy

Štátne hmotné rezervy SR

MV SR

MŠVVaŠ SR

MIRRI SR

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR

Organizácie ministerstva

Dobrovoľné HZ

6

3

5

UA

Prevenca pred kriminalitou, jej
vyšetrovanie a odstraňovanie

C

E

D

Policajný zbor + sekcie MV SR

Kriminálna, poriadková,
dopravná, železničná,
hraničná a cudzinecká polícia

Medzinárodnej
policajnej spolupráce

Úrad
kriminologickej
techniky

Úrad zvláštnych pol.
činností

Kriminologický a
expertízny ústav PZ

Odbor
ochrany
objektov

Útvar osobitného určenia

Finančná spravodajská
jednotka

Odbor správy IT polície

Národná centrála
osobitných druhov kriminality

Riadenie kriminálnych analýz

Odbor dokladov a evidencie

Ďalšie odbory PZ

NAKA

Úrad SBS

Civilná
ochrana, krízové
riadenie

F

G

Sekcia krízového
riadenia

H

Integrovaný záchranný
systém

Civilná ochrana

Krízové riadenie

Civilné núdzové
plánovanie

Ochrana kritickej
infraštruktúry

Hospodárska
mobilizácia

Správa materiálu civilnej
ochrany a humanitárnej
pomoci

1

Ochrana pred požiarmi
a záchranné činnosti

↓

Hasičský zbor a horská
záchranná služba

I

J

K

8 krajských riaditeľstiev
HaZZ

50 organizačných
jednotiek v pôsobnosti
krajských riaditeľstiev
HaZZ

Požiarnotechnický a
expertízny ústav MV SR

Stredná škola požiarnej
ochrany MV SR

Záchranná brigáda HaZZ
(Malacky, Žilina,
Humenné)

Výcvikové centrum HaZZ
Lešť

Výkon verejnej
moci

↓

Miestna štátna správa
a územná samospráva
(OÚ a KC)

8

2

4

7

L

63 klientskych centier

72 okresných úradov

Oblasť životného
prostredia

Cestná doprava a
pozemné komunikácie

Lesné hospodárstvo a
poľovníctvo

Kataster

Poskytovanie IT
služieb aj pre iné
rezorty

↓

MV SR – Sekcia
informatiky,
telekomunikácií a
bezpečnosti ministerstva
+ IVES

Aplikačná podpora pre
systémy zložiek MV SR

IS Register adries

Elektronický archív MV
SR

Elektronické služby
centrálnej ohlasovne

Štandardná podpora a
údržba pre vládny
cloud (MV SR je
správca a
prevádzkovateľ)

M

Migračný úrad
MV SR

N

Úrad pre
ochranu
ústavných
činiteľov a
diplomatických
misíí

Splnomocnenec
vlády SR pre
rozvoj
občianskej
spoločnosti

Úrad inšpekčnej
služby

Zdroje financovanie

Ukrajina

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ SR v rezorte vnútra 2015 - 2022

P. č.	rok	Názov KA	Kontrolované subjekty MV SR
①	2023	Zabezpečenie krízového riadenia štátu počas krízových stavov	Ministerstvo
②	2022	Stavebné konania - dlho(dobo) a stále po starom - analýza	Ministerstvo, Miestna štátna správa
③	2020	Verejné prostriedky a majetok štátu v správe MV SR	Ministerstvo
④	2020	Podpora NRO prostredníctvom poskytovania regionálneho príspevku	Miestna štátna správa
⑤	2019	Využívanie služobných bytov vo vlastníctve SR	Ministerstvo
⑥	2019	Kontrola prijatých opatrení v rámci kontrolnej akcie Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 až 2020	Ministerstvo
⑦	2019	Samospráva mesta Bratislavy - analýza	Miestna štátna správa
⑧	2018	Implementácia Programu ESO	Miestna štátna správa

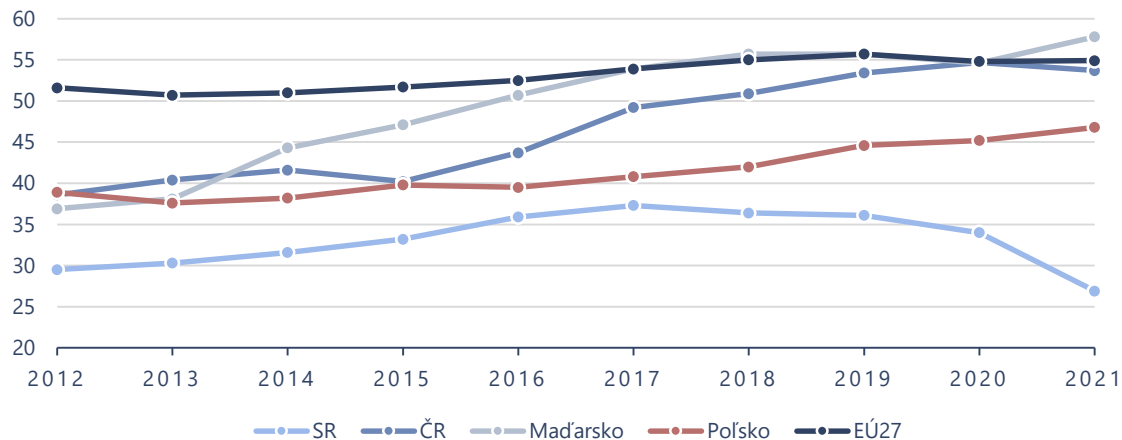
Formulácia rizík v oblasti MV SR

A	Riziko neefektívneho riadenia z dôvodu širokej oblasti verejných politík:
B	Riziko neefektívneho alokovania finančných zdrojov – programové rozpočtovanie – prioritne výdavky na IT
UA	Riziko neefektívne vynaložených výdavkov v súvislosti s konfliktom na Ukrajine
C	Nízka dôvera v políciu – dlhodobá najnižšia v rámci EÚ (dôveruje 46%, nedôveruje 51 % obyvateľov (Eurobarometer 2022)
D	Riziko neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov: výdavky na políciu prevyšujú priemer EÚ, napriek tomu máme kriminalitu vyššiu ako krajiny s nižšími výdavkami
E	Riziko neefektívneho využitia personálnych zdrojov - v počte policajtov na obyvateľa SR prevyšuje priemer V3 aj EÚ 15 - priemer EÚ je o 1/5 nižší ako v SR, napriek tomu je kriminalita v SR vyššia a krajiny s nižším počtom policajtov na obyvateľa sú bezpečnejšie; vykonávanie administratívnych činností príslušníkmi PZ
F	Riziko neúplnej/nedostatočnej pripravenosti civilnej ochrany z pohľadu systémovej prípravy a materiálno-technického zabezpečenia (MTZ) a dostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie opatrení CO a systému vzdelávania a osvetu obyvateľstva
G	Neexistencia komplexného právneho rámca systému krízového riadenia
H	Nenaplnené kapacity prostriedkov a síl na riešenie KR v rámci komplexného riešenia reálne vzniknutej krízovej situácie na celom území SR
I	Riziko neefektívneho a ne hospodárneho materiálno-technického zabezpečenie hasičských záchranných zložiek - organizované pod MV SR, ako aj Dobrovoľné hasičské zbory
J	Riziko pri poskytovaní dotácií z Ministerstva vnútra SR (roky 2018 a 2019) na modernizáciu hasičských zbrojníc
K	Efektívne využitie prostriedky z Plánu obnovy - Modernizácia hasičského a záchranného systému v hodnote 65 mil. eur
L	Riziká v oblasti výkonu verejnej moci a preneseného výkonu štátnej správy: Riziko nedefinovania kompetencií zodpovedných orgánov (originálne a prenesené kompetencie) Riziko nedostatočného financovania a odborných kapacít na okresných úradoch Financovanie preneseného výkonu štátnej správy (krytie nákladov cez poplatky, spoločne úrady)
M	Efektívnosť procesov pri prenesenom výkone štátnej správy
N	Riziko neefektivity Vládneho cloudu
N	Riziká súvisiace s migračnou politikou (readmisná dohoda, stratégia integrácie utečencov, ...)

5. Sociálne politiky

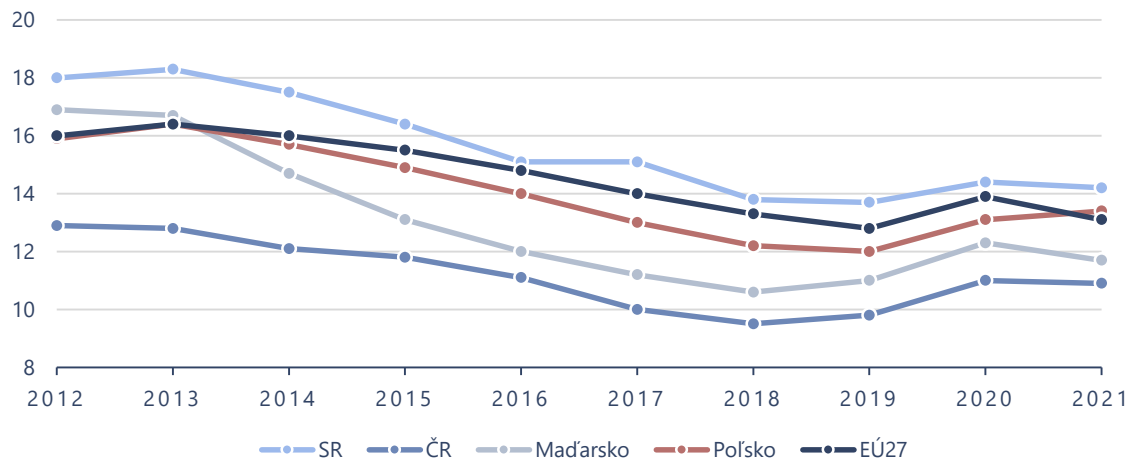
Sociálne politiky – vybrané ukazovatele

Graf 1: Miera zamestnanosti nízkokvalifikovaných (ISCED 0-2) (%)

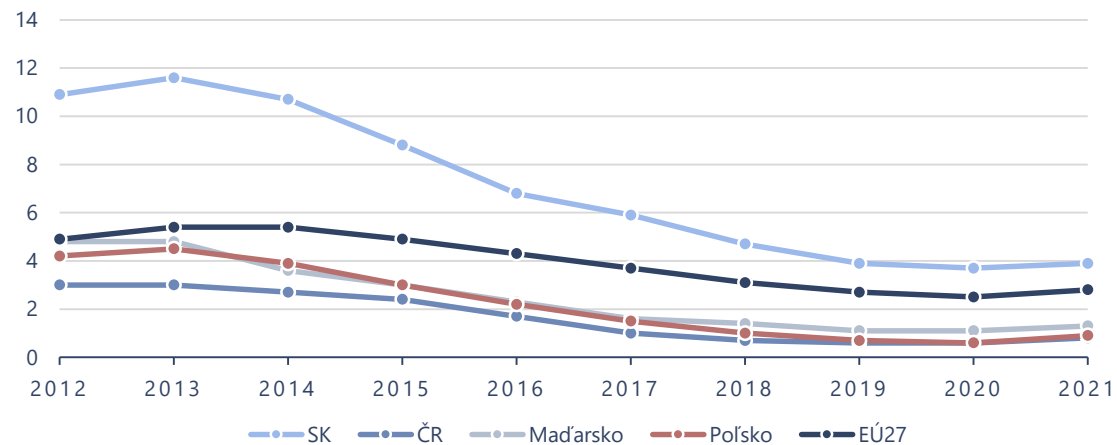
Zdroj: Eurostat

Graf 3: NEET - mladí ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, nie je im poskytované vzdelávanie alebo tréning (% vo veku 15-29)

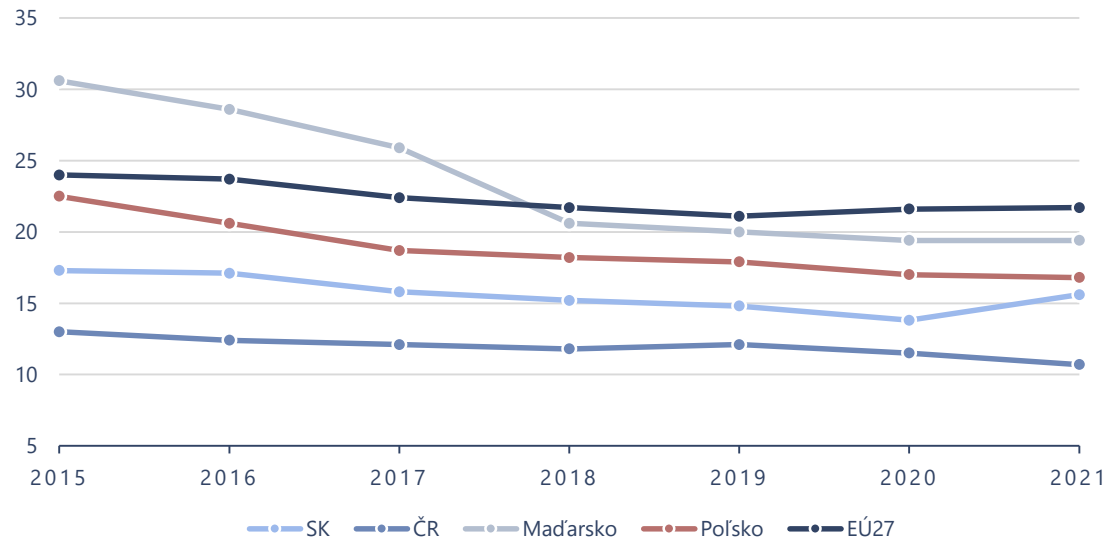
Zdroj: Eurostat

Graf 2: Miera dlhodobej nezamestnanosti (% aktívneho obyvateľstva nad 15 rokov) (%)

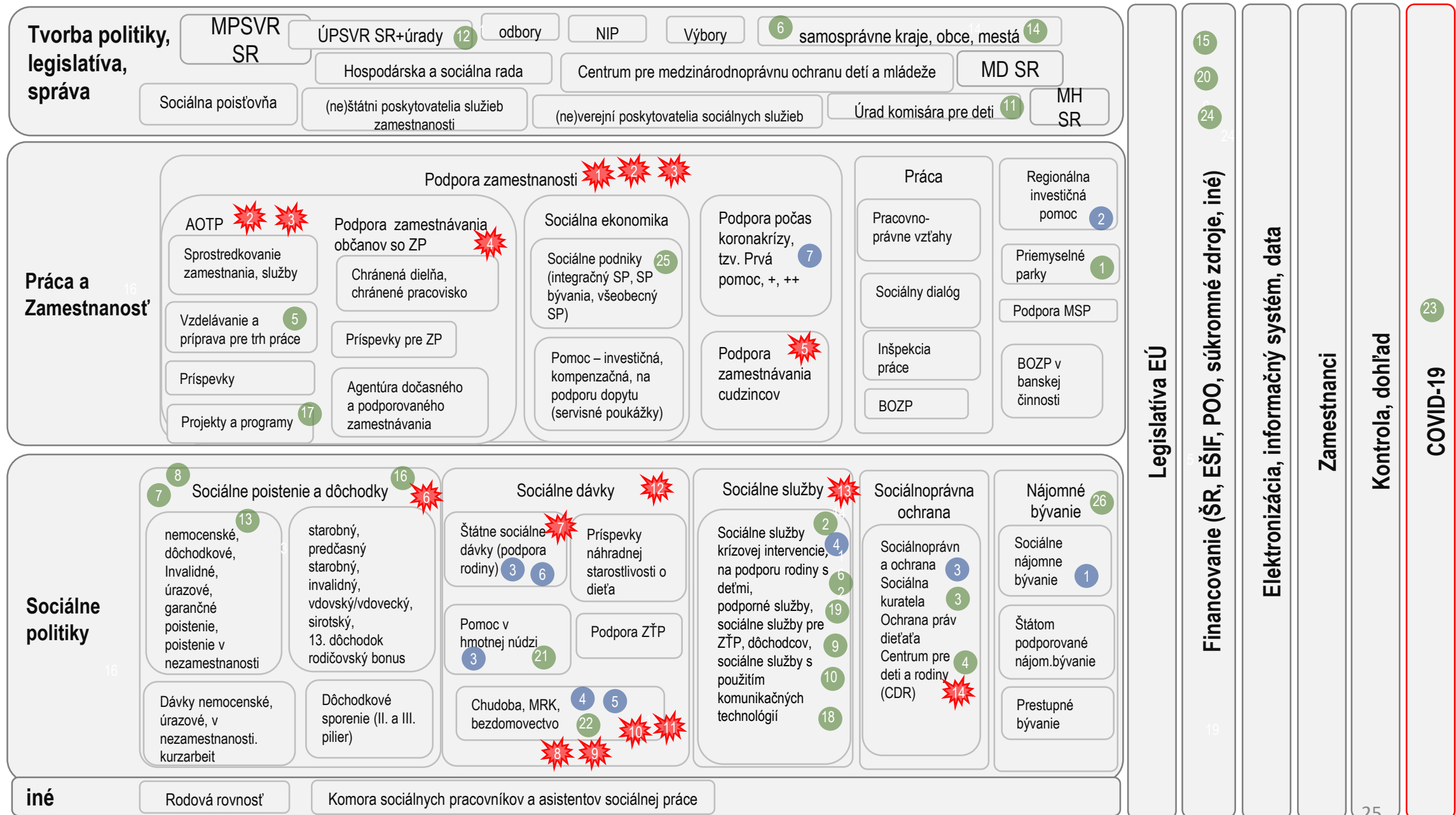
Zdroj: Eurostat

Graf 4: Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia

Zdroj: Eurostat

Sociálne politiky – mapovanie činnosti NKÚ SR: kontrolné akcie ●, analýzy ●, riziká 🌟

Sociálne politiky - kontrolná činnosť NKÚ (2016 - 2023)

Sociálne politiky - kontrolná činnosť NKÚ				
	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
1	2016	KA-015/2016/1060	Kontrola vynakladania finančných prostriedkov na priemyselné parky a ich udržateľnosť	MHSR, SIEA, mesto TT a mesto LC
2	2016	KA-005/2016/1080	Hospodárenie s finančnými prostriedkami a nakladanie s majetkom vybranými poskytovateľmi sociálnych služieb	14 obcí, 2 verejní poskytovatelia sociálnych služieb a 6 neverejných poskytovateľov v BA, PO, TN a TT kraji, 2 RO, 1 obchodná spoločnosť
3	2016	KA-038/2016/1080	Kontrola hospodárenia a vykonávania sociálnoprávnej ochrany detí v detských domovoch	3 detské domovy (centrá detí) - Harmónia, TT, DS
4	2017	KA-014/2017/1080	Detské domovy	KA vyradená z RPKČ
5	2017	KA-023/2017/1031	Účinnosť zavedenia REPASu pri uplatňovaní uchádzačov o zamestnanie	ÚPSVR, 8 vybraných úradov práce (BA, PO, KE, PD, RS, DS, NZ, ZA)
6	2018	KA-001/2018/1140	Predbežná štúdia ku kontrolnej akcii vyššie územné celky - tvorcovia a realizátori vybraných verejných politík (strategické dokumenty na verejné politiky na VÚC, napr. aj na sociálnu oblasť - Konceptia rozvoja sociálnych služieb)	všetky VÚC
7	2018	KA-012/2018/1030	Systém sociálneho a dôchodkového zabezpečenia na Slovensku (predbežná štúdia)	MPSVR SR, Sociálna poisťovňa
8	2018	KA-016/2018/1030	Správny fond sociálnej poisťovne	Sociálna poisťovňa
9	2018	KA-024/2018/1110	Sociálne služby pre seniorov	8 VÚC, 29 poskytovateľov sociálnych služieb (zariadenia pre seniorov, špecializované zariadenia)
10	2018	KA-032/2018/1110	Predbežná štúdia ku kontrolnej akcii "Poskytovanie sociálnych služieb"	vybraní verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov a v špecializovaných zariadeniach, VÚC

Sociálne politiky - kontrolná činnosť NKÚ				
	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
11	2018	KA-034/2018/1030	Hospodárenie s verejnými prostriedkami a nakladanie s majetkom štátu v Úrade komisára pre deti	Úrad komisára pre deti
12	2019	KA-002/2019/1033	Hospodárenie s verejnými prostriedkami a nakladanie s majetkom štátu v ÚPSVR	ÚPSVR
13	2019	KA-004/2019/1034	Sociálne poistenie – príjmy (2019), štúdia	KA vyradená z RPKČ
14	2019	KA-008/2019/1110	Systém podpory subjektov verejnej správy v oblasti všeobecne prospešných a verejnoprospešných služieb a účelov v regióne (vrátane sociálnych služieb)	45 okresných miest na Slovensku
15	2019	KA-017/2019/1063	Predbežná štúdia "Systém spätného získavania nezrovnalostí, finančných opráv v podmienkach EŠIF"	MF SR, MŽP SR, MPSVR SR, MDV SR, MŠVVŠ SR
16	2019	KA-032/2019/1033	Systém výberu a správy odvodov sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia	MPSVR SR, Sociálna poisťovňa ústredie, 8 vybraných pobočiek Sociálnej poisťovne (po jednej v každom kraji)
17	2020	KA-013/2020/1070	Najmenej rozvinuté okresy	MIRRI SR, MV SR, 10 vybraných okresných úradov v sídle NRO (OÚ RS, RA, PT, BJ, KK, SB, SK, KE-okolie, RV, TV)
18	2020	KA-017/2020/1110	Domáca opatrovateľská služba	24 verejných poskytovateľov OS (14 obcí, 8 miest, 2 mestské časti), 8 neverejných poskytovateľov, 8 VÚC
19	2020	KA-018/2020/1070	Komunitné centrá	MPSVR SR, 9 vybraných obcí a miest v BB kraji, ktorí sú zriaďovateľmi komunitných centier, BBSK, ÚSVRK
20	2021	KA-022/2021/1063	Vnútrošný kontrolný systém vybraných výdavkov EŠIF v rezorte MPSVR SR	MPSVR SR
21	2022	KA-003/2022/1110	Pomoc v hmotnej núdzi	MPSVR SR

Sociálne politiky - kontrolná a analytická činnosť NKÚ (2016 - 2023)

Sociálne politiky - kontrolná činnosť NKÚ				
	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
22	2022	KA-008/2022/1070	Naplnenie Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020 v oblasti vzdelávania	Úrad vlády SR
23	2022	KA-026/2022/1140	Znižovanie negatívnych dopadov pandémie COVID-19	MH SR, MPSVR SR, MK SR, MDV SR
24	2022	KA-040/2022/1033	Systém programového rozpočtovania v štátnej správe	MPSVR SR, MF SR
25	2023	KA-004/2023/1070	Sociálne podniky - predbežná štúdia	
26	2023	KA-009/2023/1020	Predbežná štúdia - nájomné bývanie	

Sociálne politiky - analytická činnosť NKÚ		
	rok	Názov
1	2018	Sociálne bývanie ako nástroj riešenia zlej sociálnej situácie (analytická informácia)
2	2018	Investičná pomoc v SR (analytická správa, KA-026/2018/1020)
3	2020	Rodina v ekonomickej kríze (štúdia v období rokov 2015 -2019), (analytická štúdia, externý expert)
4	2020	Vybrané problémy integrácie obyvateľov MRK v kľúčových oblastiach definovaných podľa národných a medzinárodných strategických dokumentov (Analytická štúdia, externý expert)
5	2021	Spoločná správa o opatreniach, prijatých na zmiernenie chudoby (medzinárodná kontrolná akcia)
6	2021, 2022	Rodinná politika
7	2022	Ako sa poskytovala prvá pomoc

Sociálne politiky – riziká

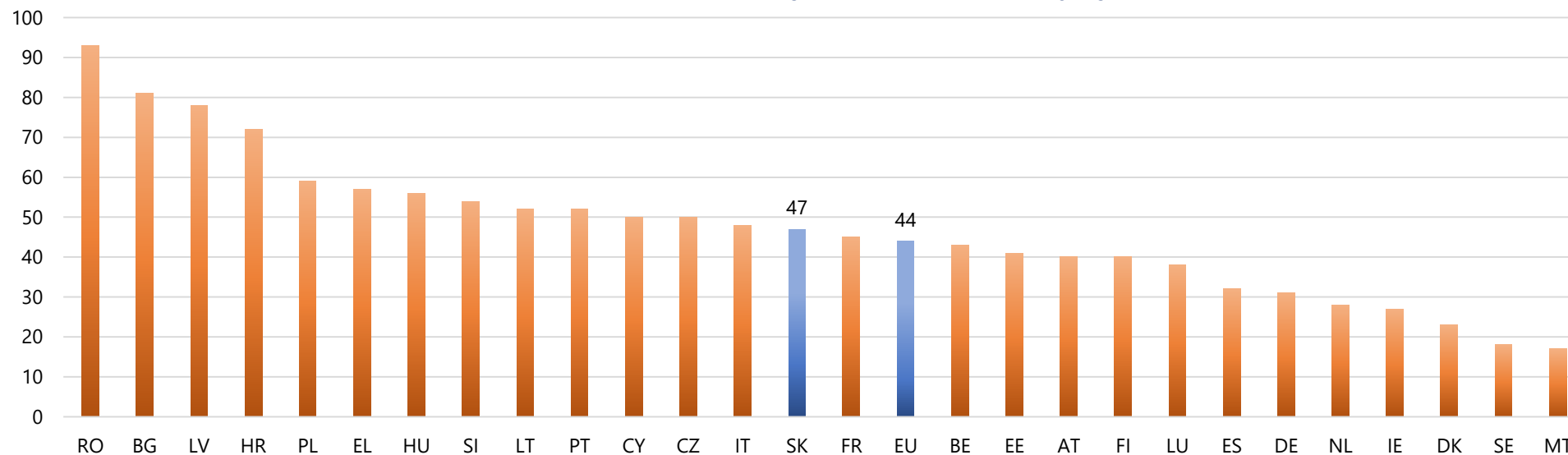
Sociálne politiky - riziká	
	formulácia rizika
	Pretrvávajúce rozdiely v zamestnanosti a nezamestnanosti medzi regiónmi Slovenska
	Nedostatočná efektívnosť a účinnosť programov a projektov na zmiernenie nezamestnanosti predovšetkým dlhodobej nezamestnanosti, nezamestnanosti MRK, nízkokvalifikovaných, mladých ľudí, tzv. NEET a na zvýšenie zamestnanosti MRK, nízkokvalifikovaných, ZŤP a mladých ľudí
	Nedostatočné finančné zdroje na kurzarbeit v súvislosti s hroziacim zvýšením miery nezamestnanosti ako dôsledok možného zatvárania firiem pre vysoký rast cien energií
	Nedostatočná podpora zamestnávania ZŤP, nedostatočný bezbariérový prístup k práci a službám pre ZŤP, nedostatočná efektívnosť a účinnosť podporných programov pre ZŤP (s rôznymi typmi zdravotného postihnutia) vrátane informovania o týchto programoch
	Nedostatočné zamestnávanie kvalifikovanej pracovnej sily z tretích krajín.
	Neúčinné nastavenie procesov dávkovej agendy v Sociálnej poisťovni
	Nedostatočná efektívnosť a účinnosť nových opatrení rodinnej politiky
	Nízka úroveň pomoci v hmotnej núdzi, ktorá je pod hranicou chudoby, vrátane veľmi nízkeho príspevku na bývanie, ktorý nezohľadňuje skutočné výdavky domácností
	Chýbajúca národná stratégia prevencie a riešenia bezdomovectva na národnej úrovni
	Nárast miery rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia obyvateľstva, hlavne však deti, MRK, seniorov, osamelých rodičov, domácnosti s viacerými deťmi v dôsledku inflácie, energetická chudoba
	Pretrvávajúce rozdiely medzi MRK a ostatným obyvateľstvom aj napriek prijatým stratégiám a podporným programom pre MRK, nízka efektívnosť a účinnosť týchto stratégií, programov, projektov
	Neúčinné vynakladanie finančných prostriedkov v rámci Národného projektu "Bezplatné dlhové poradenstvo"
	Nízka úroveň kvality sociálnych služieb
	Nedostatočná dostupnosť siete CDR, nedostatočné finančné, priestorové, personálne, podporné a iné podmienky v CDR, nedostatočná deinštitucionalizácia CDR

6. Doprava

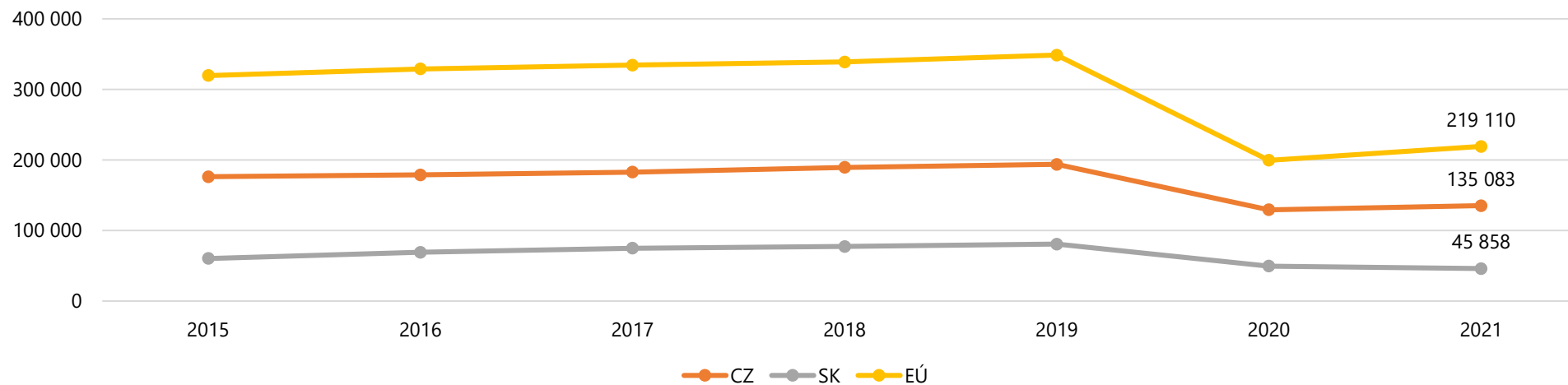
Vybrané ukazovatele v doprave

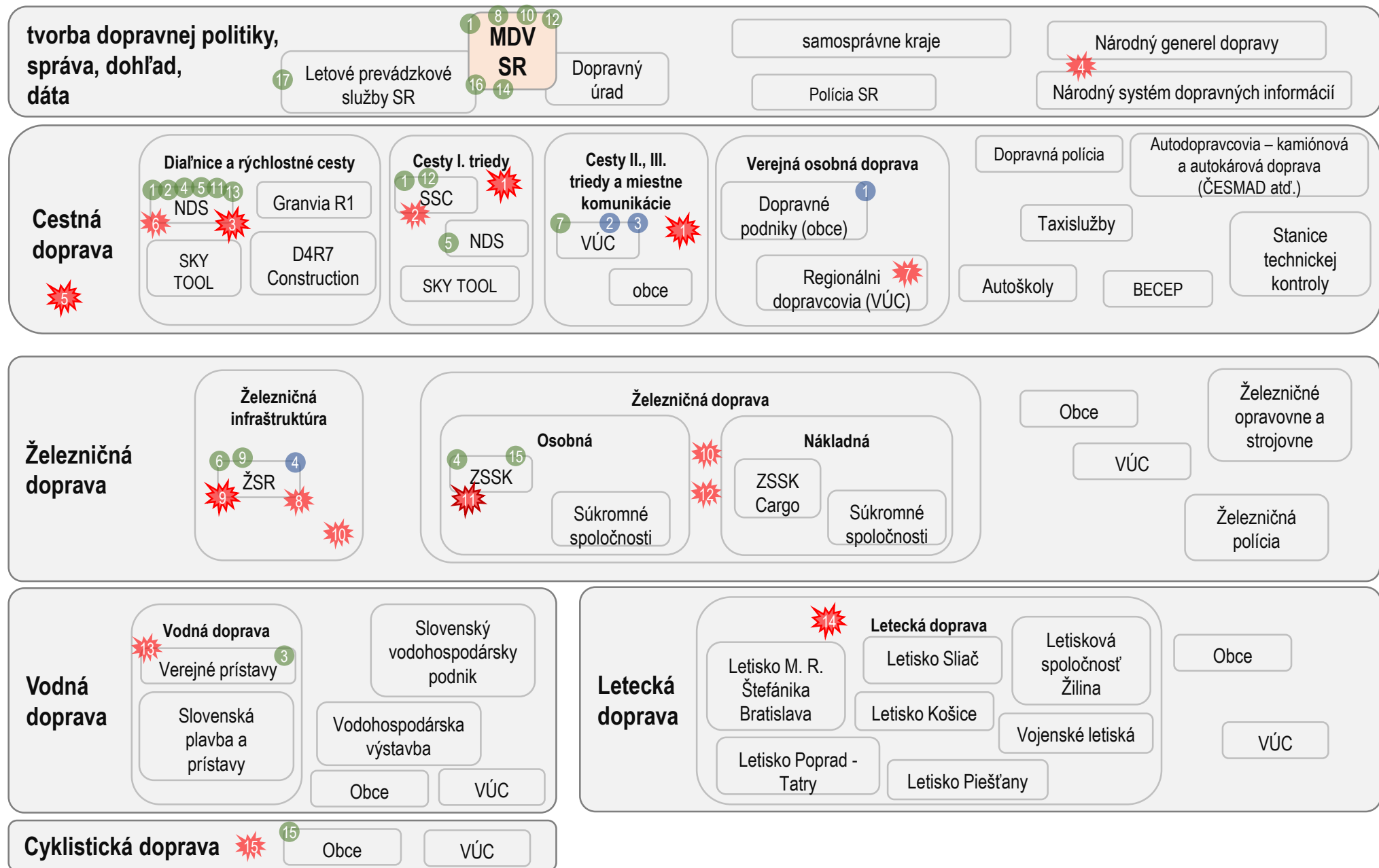
Počet úmrtí na cestách na milión obyvateľov podľa krajiny (2021)

Využitie železničnej dopravy (počet prepravených pasažierov na 1000 obyv.)

Mapovanie činnosti NKÚ v sektore dopravy: kontrolných akcií ●, analýz ●

financovanie

5

3

3

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ SR v doprave

Kontrolná činnosť NKÚ v doprave od roku 2016				
	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
1	2016	KA-002/2016/1060	Kontrola plnenia opatrení v kapitole Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	MDV SR, NDS, SSC
2	2016	KA-051/2016/1060	Kontrola postupu NDS, a.s. pri príprave, riadení a financovaní strategických infraštruktúrnych projektov	NDS
3	2017	KA-015/2017/1060	Kontrola nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom spoločnosti Verejné prístavy, a.s.	Verejné prístavy
4	2018	KA-005/2018/1060	Systém uzatvárania, registrácie, vecného a finančného plnenia zmlúv	NDS, ZSSK
5	2019	KA-024/2019/1061	Elektronický výber mýta	NDS
6	2019	KA-025/2019/1061	Zabezpečovanie služieb v externom prostredí v ŽSR	ŽSR
7	2020	KA-005/2020/1120	Regionálne mosty	VÚC
8	2020	KA-021/2020/1026	Rýchla kontrola programového rozpočtu MDV SR v rámci stanoviska k ŠZÚ 2019	MDV SR
9	2021	KA-007/2021/1061	Zvyšovanie bezpečnosti na železničných priecestiach	ŽSR
10	2021	KA-013/2021/1061	Rýchla kontrola k financovaniu údržby a opráv D, RC a ciest I. triedy	MDV SR
11	2021	KA-018/2021/1027	Nastavenie procesu verejného obstarávania v NDS	NDS
12	2021	KA-019/2021/1120	Rekonštrukcie, opravy a údržba mostov na cestách I. triedy	SSC, MDV SR
13	2022	KA-006/2022/1060	NDS. a. s.	NDS
14	2022	KA-011/2022/1061	Stratégia rozvoja dopravnej infraštruktúry	MDV SR
15	2022	KA-025/2022/1140	Modernizácia ŽKV	ZSSK
16	2022	KA-031/2022/1120	Cyklodoprava	Obce, MDV SR
17	2023	KA-010/2023/1181	Letové prevádzkové služby Slovenskej republiky, š. p.	LPS SR

Analytická činnosť NKÚ v doprave		
	rok	Názov
1	2017	Verejná osobná doprava v krajských mestách (predbežná štúdia)
2	2017	Mosty (predbežná štúdia)
3	2018	Stav mostov na cestách II. a III. triedy (analytická informácia)
4	2021	Strategická modernizácia železníc (analytický komentár)

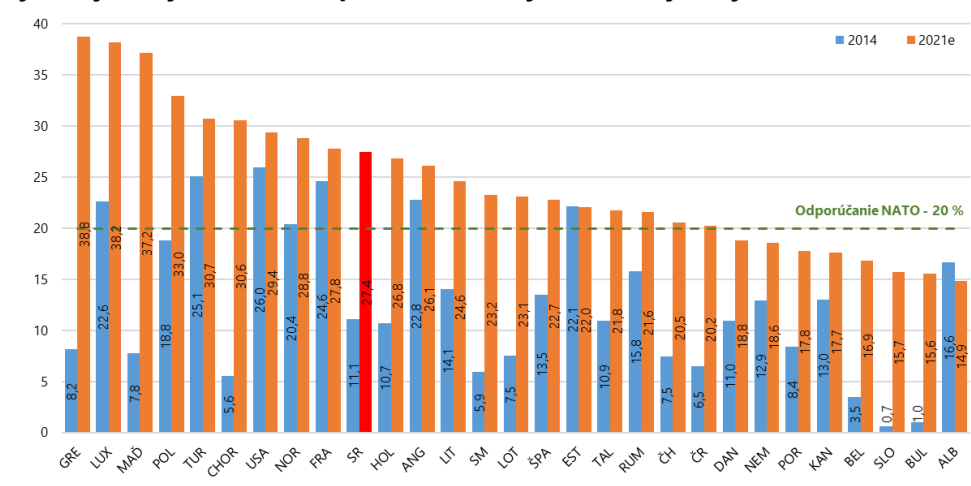
Riziká v doprave

Riziká definované v sektore dopravy	
	formulácia rizika
1	Riziko zvyšovania počtu úmrtí vplyvom zlého a havarijného stavu ciest
2	Riziko nedosiahnutia cieľov v oblasti zlepšenia stavu ciest I. triedy do roku 2024, resp. 2030
3	Riziko pokračovania v neefektívnom výbere mýta
4	Riziko absencie kvalitných dát na základe ktorých sa pripravujú dopravné modely a projekty
5	Riziko zvyšovania znečistenia ovzdušia škodlivými plynmi, ktoré produkuje cestná doprava
6	Riziko zaostávania v dĺžke diaľničnej siete za susednými krajinami vplyvom pomalej a komplikovanej výstavby
7	Riziko nezabezpečenia kvalitnej regionálnej verejnej dopravy v rámci VÚC
8	Riziko zvyšovania prepravného času a bezpečnosti vplyvom degradujúcich regionálnych tratí
9	Riziko nezmodernizovania TEN-T koridorevej siete do roku 2030 a z toho plynúce sankcie
10	Riziko znižovania atraktivity železničnej dopravy a tým nedosiahnutie cieľov presunu pasažierov a tovaru z ciest na železnice
11	Riziko používania zastaraných vlakových súprav
12	Riziko nedostatku rušňovodičov vplyvom nízkej atraktivity tohto povolania
13	Riziko nezlepšenia technického stavu verejných prístavov
14	Riziko neefektívneho využívania letísk na Slovensku
15	Riziko nezvýšenia atraktivity cyklodopravy a s tým súvisiace nedosiahnutie stanoveného podielu cyklistickej dopravy

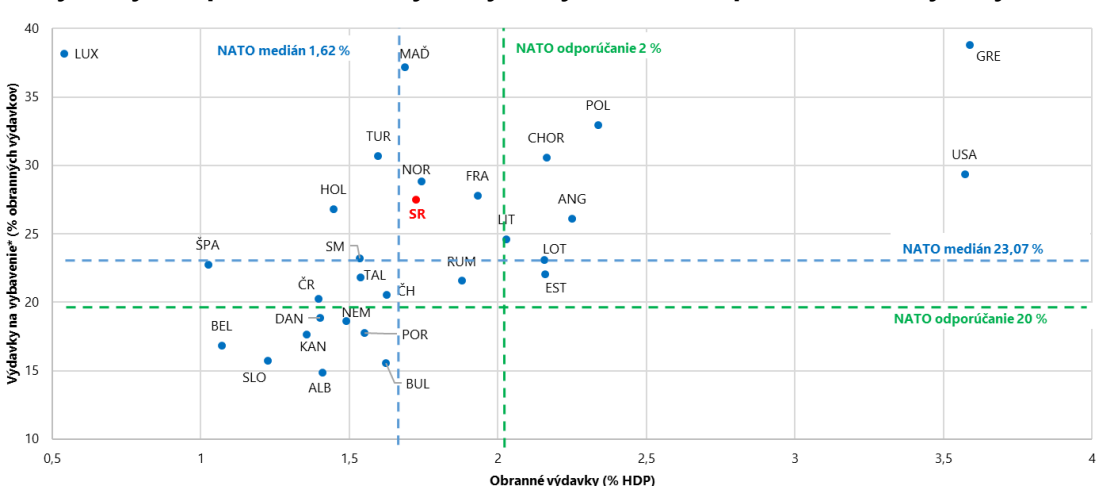
7. Obrana

Obrana - vybrané merateľné ukazovatele

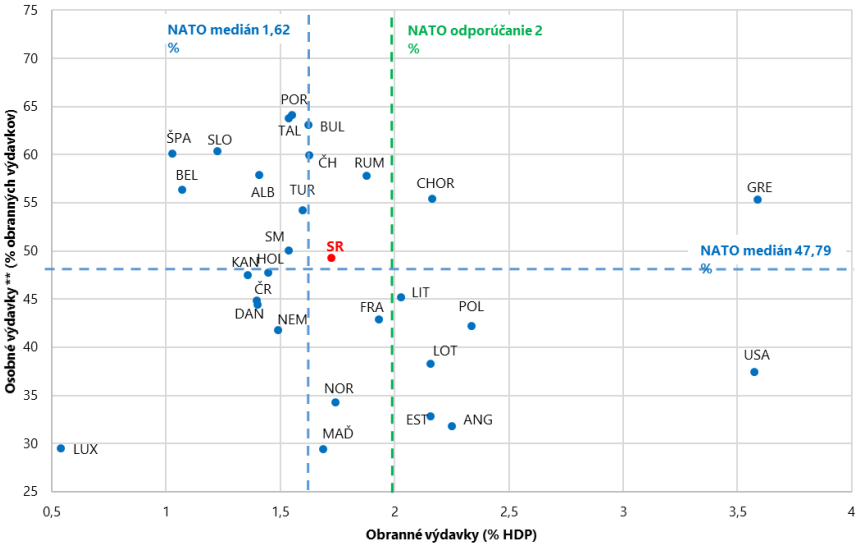
Výdavky na vybavenie ako podiel z celkových obranných výdavkov (%)

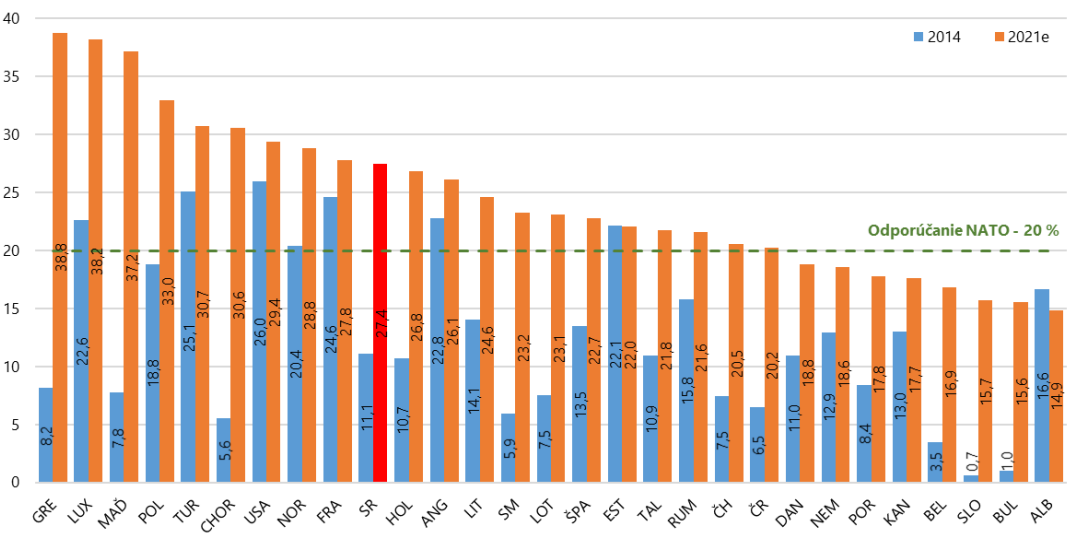
Obranné výdavky ako podiel z HDP a výdavky na vybavenie ako podiel z obranných výdavkov v roku 2021 (%)

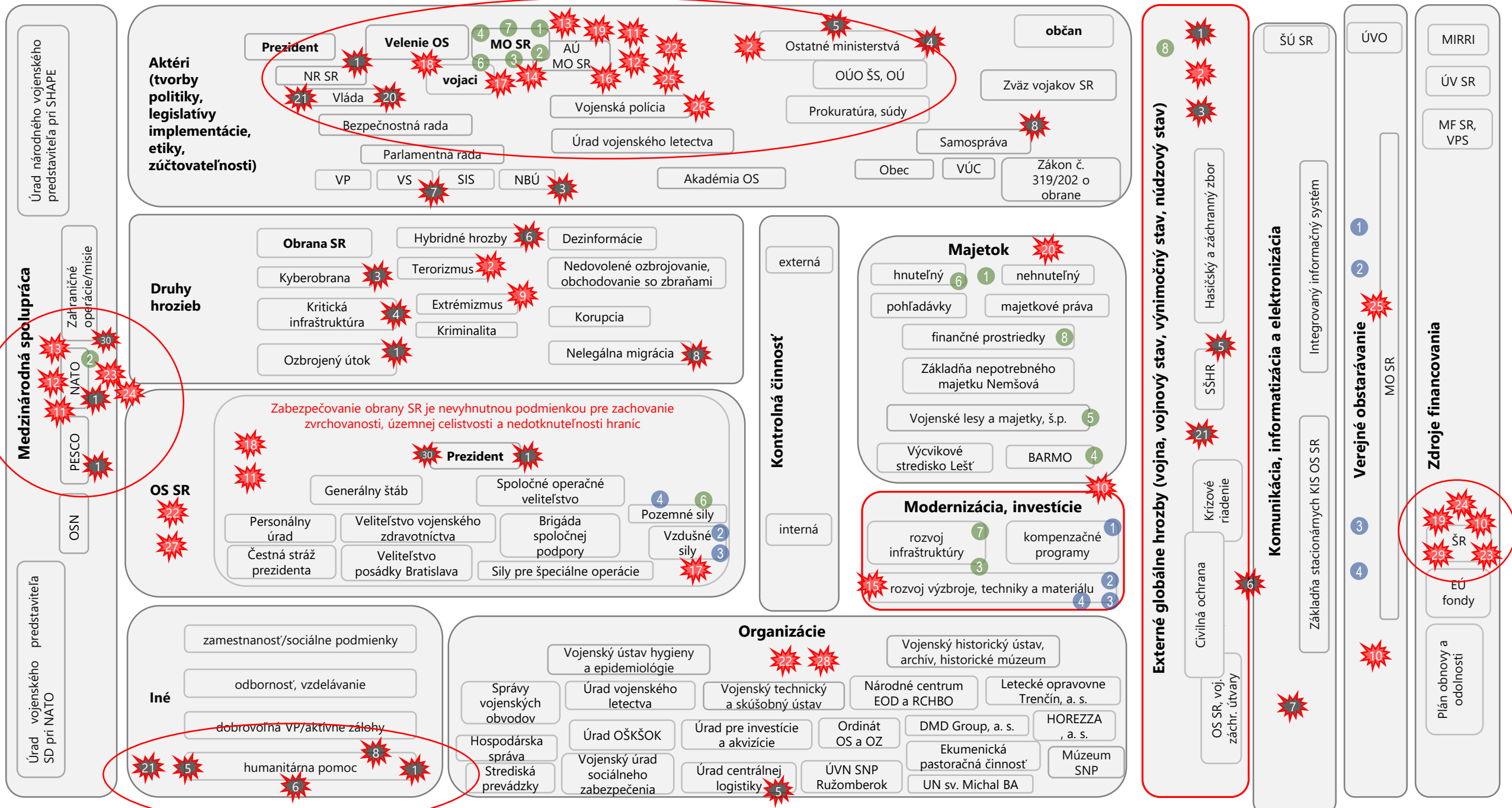
Obranné výdavky ako podiel z HDP a osobné výdavky ako podiel z obranných výdavkov v roku 2021 (%)

Osobné výdavky ako podiel z celkových obranných výdavkov (%)

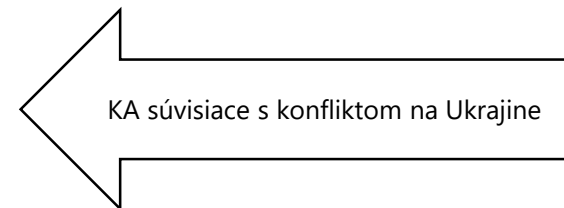
Obrana - mapovanie kontrolných akcií ● ,analytickej činnosti ● NKÚ SR a hlavných rizík ★

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ v oblasti obrany

Kontrolná činnosť NKÚ v Obrane 2015 – 2023				
	rok	číslo KA	Názov KA	Kontrolovaný subjekt
1	2016	KA-026/2016	Hospodárenie s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu pri budovaní vybavených ozbrojených síl SR.	MO SR
2	2018	KA-018/2018	Plnenie záväzkov SR vo vzťahu k NATO.	MO SR
3	2018	KA-019/2018	Plnenia cieľov a merateľných ukazovateľov vybraných podprogramov v rámci programu Rozvoj obrany kapitoly Ministerstva obrany SR.	MO SR
4	2019	KA-014/2019	Využívanie služobných bytov vo vlastníctve SR.	BARMO, MV SR, MO SR
5	2021	KA-020/2021	Politika lesného hospodárstva a nakladanie s majetkom v štátnom podniku Vojenské lesy a majetky SR.	Vojenské lesy a majetky SR, š. p.
6	2022	KA-021/2022	Vystrojovanie príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky.	MO SR
7	2023	Schválená KA	Plán rozvoja infraštruktúry MO SR	MO SR
8	2022/23	KA-044/2022	Systém poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny	Mesto Poprad, Mesto Prešov, Obec Veľká Lomnica, Mesto Levice, Mesto Nitra, Obec Nitrianske Hrnčiarovce, Obec Oščadnica, Mesto Čadca, Mesto Žilina, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Mestská časť Bratislava - Ružinov, Obec Budimír,
9	2023	Schválená KA	Zabezpečenie krízového riadenia štátu počas krízových stavov	MV SR

Analytická činnosť NKÚ v Obrane 2015 – 2022		
	rok	Názov
1	2020	Analýza porovnania kompenzačných programov pri obranných nákupoch
2	2020	Analýza podpísanej zmluvy na nákup F-16 a jej dodatkov
3	2021	Analýza Nákup stíhačiek F-16 - Najdrahší nákup vojenskej techniky v histórii SR
4	2022	OPAKOVANÁ STRATA KOMPENZÁCIÍ V OBRANE. Analýza nákupu obrnených vozidiel vo väzbe na predchádzajúce odporúčania NKÚ SR.
5	2023	Výdavky na Ukrajinu v roku 2022.

Obrana – riziká

	Formulácia rizika	akútnosť*	rozsah*
	Riziko priameho ohrozenia ozbrojeným útokom (hrozba konfliktu NATO - Rusko).	vysoká	veľký
	Riziko spáchania teroristického útoku alebo plánovanie takýchto útokov z územia SR v Európe.	stredná	malý
	Riziko kybernetického útoku.	stredná	stredný
	Riziko narušenia alebo zničenia kritickej infraštruktúry.	stredná	stredný
	Riziko prerušenia alebo významného zníženia dodávok energetických surovín.	stredná	veľký
	Riziko hybridných hrozieb a nesprávneho vyhodnotenia situácie a hrubej chyby vedúcej až k vzniku tzv. neúmyselnej vojny.	stredná	stredný
	Riziko pôsobenia cudzích spravodajských služieb.	stredná	stredný
	Riziká vyplývajúce z nelegálnej migrácie.	vysoká	stredný
	Riziko iredentizmu.	nízka	stredný
	Riziko nedostatočnej verejnej kontroly nakladania s finančnými prostriedkami štátu z dôvodu utajovania a používania výnimiek zo zákona o verejnom obstarávaní.	stredná	malý
	Riziko neplnenia úloh, cieľov a výsledkov v obrane.	stredná	stredný
	Riziko nedostatočného plnenia cieľov spôsobilostí.	nízka	stredný
	Riziko nedostatočného prepojenia strategických dokumentov s prioritami Aliancie.	nízka	stredný
	Riziko neefektívneho riadenia požiadaviek na rozvoj spôsobilostí potrebných na plnenie úloh pri obrane štátu a medzinárodných záväzkov.	stredná	stredný
	Riziko nespôsobilosti armádnej techniky a infraštruktúry.	vysoká	veľký

Pozn.:

* Odhad

hrubým vyznačené významné riziká

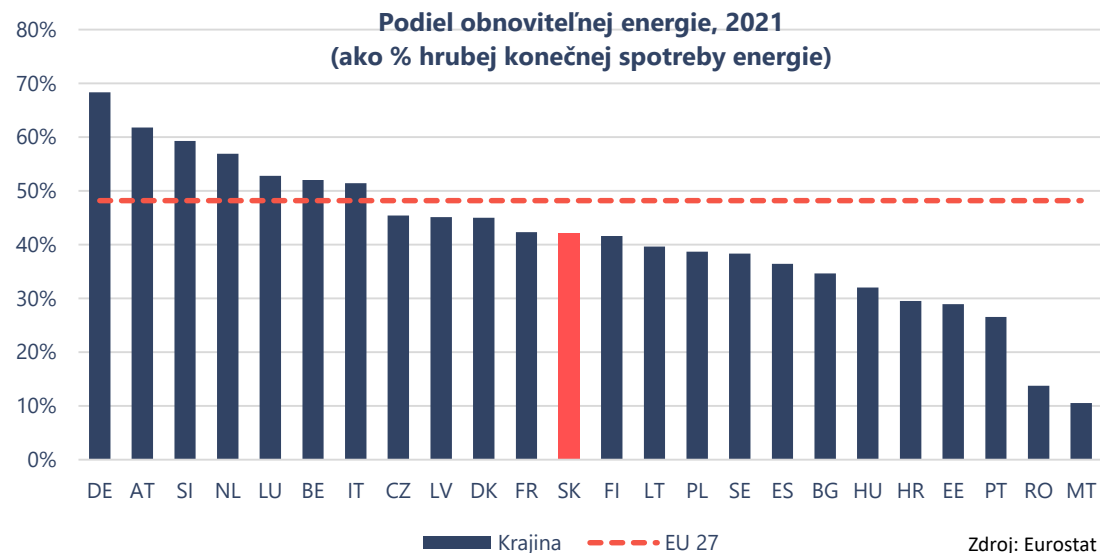
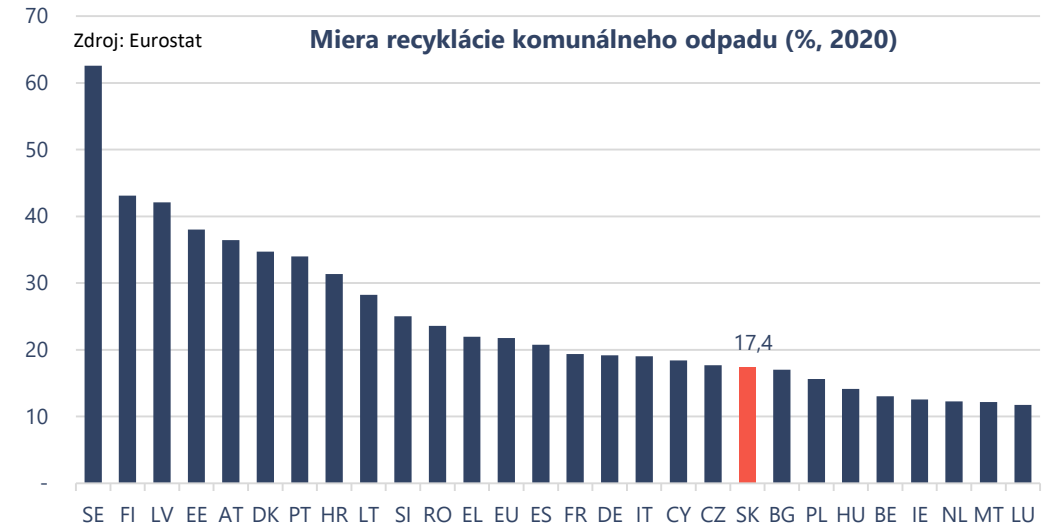
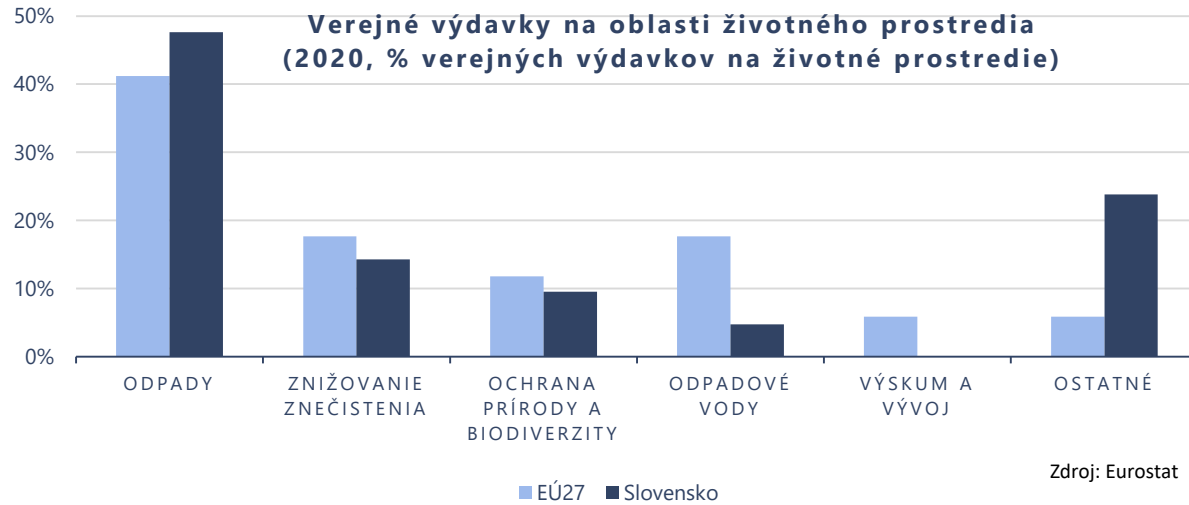

Riziká významne zvýšené z dôvodu konfliktu na Ukrajine

	Formulácia rizika	akútnosť*	rozsah*
	Riziko neefektívnej alokácie finančných prostriedkov na neprioritné projekty.	stredná	stredný
	Riziko neefektívneho využívania nových stíhačiek F-16.	stredná	stredný
	Riziko neefektívneho využívania výdavkov na personál v rámci MO SR.	vysoká	stredný
	Riziko neefektívneho a nehospodárneho využívania výdavkov na obranu.	vysoká	vysoký
	Riziko nedodržania zákonných postupov pri procese darovania majetku Slovenskej republiky na Ukrajinu	vysoká	vysoký
	Riziko porušenia pravidiel a neefektívneho využitia finančných prostriedkov ŠR pri realizácii opatrení uznesení vlády SR v súvislosti s konfliktom na Ukrajine.	vysoká	vysoký
	Riziko neefektívneho nastavenia systému a parametrov pri výsluhových dôchodkoch MO SR.	nízka	stredný
	Riziko nesúladu vykazovania obranných výdavkov do NATO a COFOG.	nízka	malý
	Riziko nevykazovania starobných dôchodkov civilných zamestnancov rezortu MO SR ako obranné výdavky podľa metodiky NATO	nízka	malý
	Riziko nesúladu medzi dlhodobým plánom a programovým plánom MO SR	nízka	malý
	Riziko neefektívneho využívania prostriedkov na IT systémy OS SR, vojenského spravodajstva a vojenskej polície	nízka	stredný
	Riziko neefektívneho využívania výdavkov v rámci veliacych štruktúr OS SR	vysoká	malý
	Riziko neefektívneho využívania výdavkov v rámci podriadených organizácií	vysoká	stredný
	Riziko nevhodných zverejnených cieľov a ukazovateľov v rámci programovej štruktúry MO SR.	nízka	malý
	Riziko nepripravenosti SR na mobilizáciu	vysoká	veľký

8. Environmentálna udržateľnosť: Životné prostredie

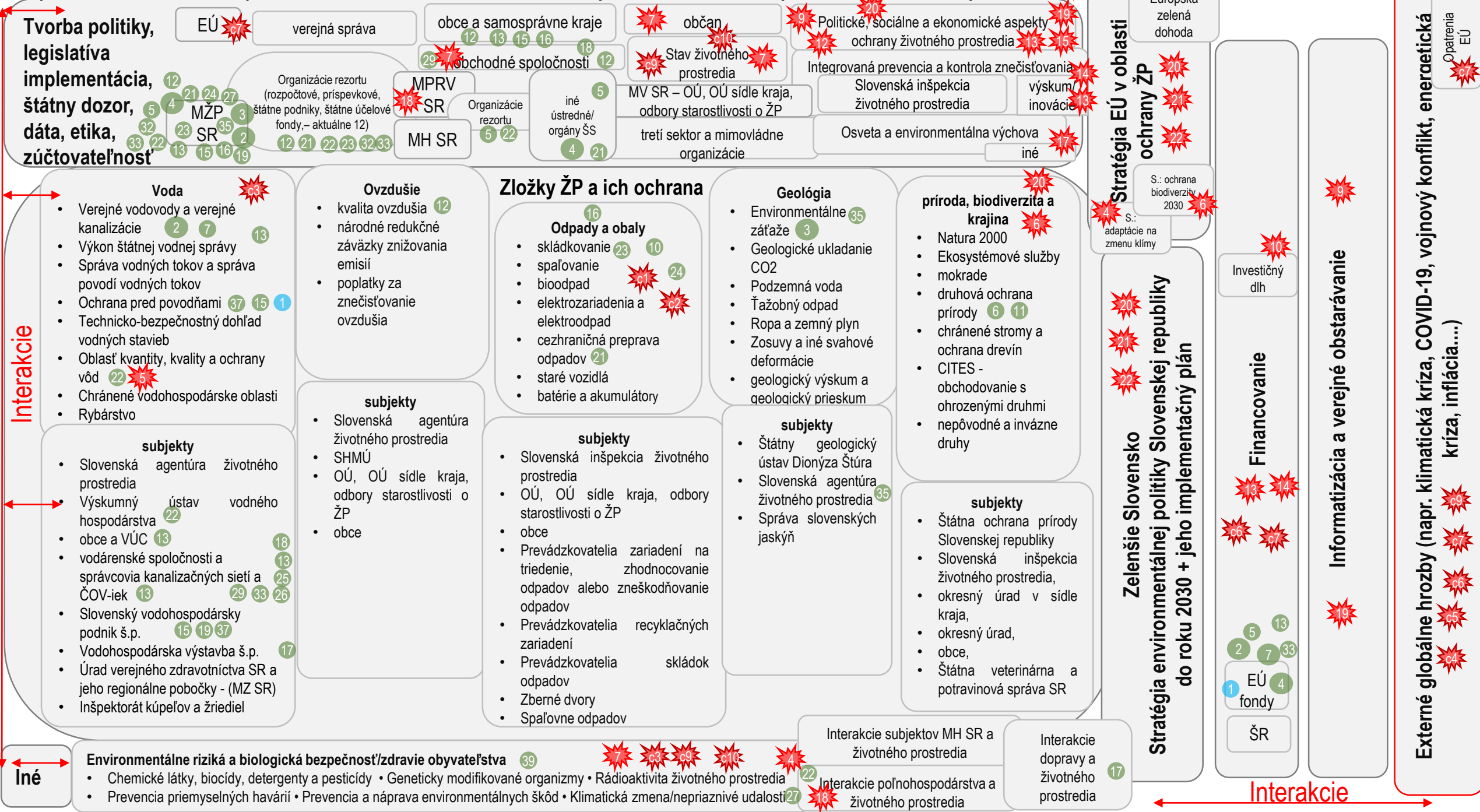
Vybrané ukazovatele

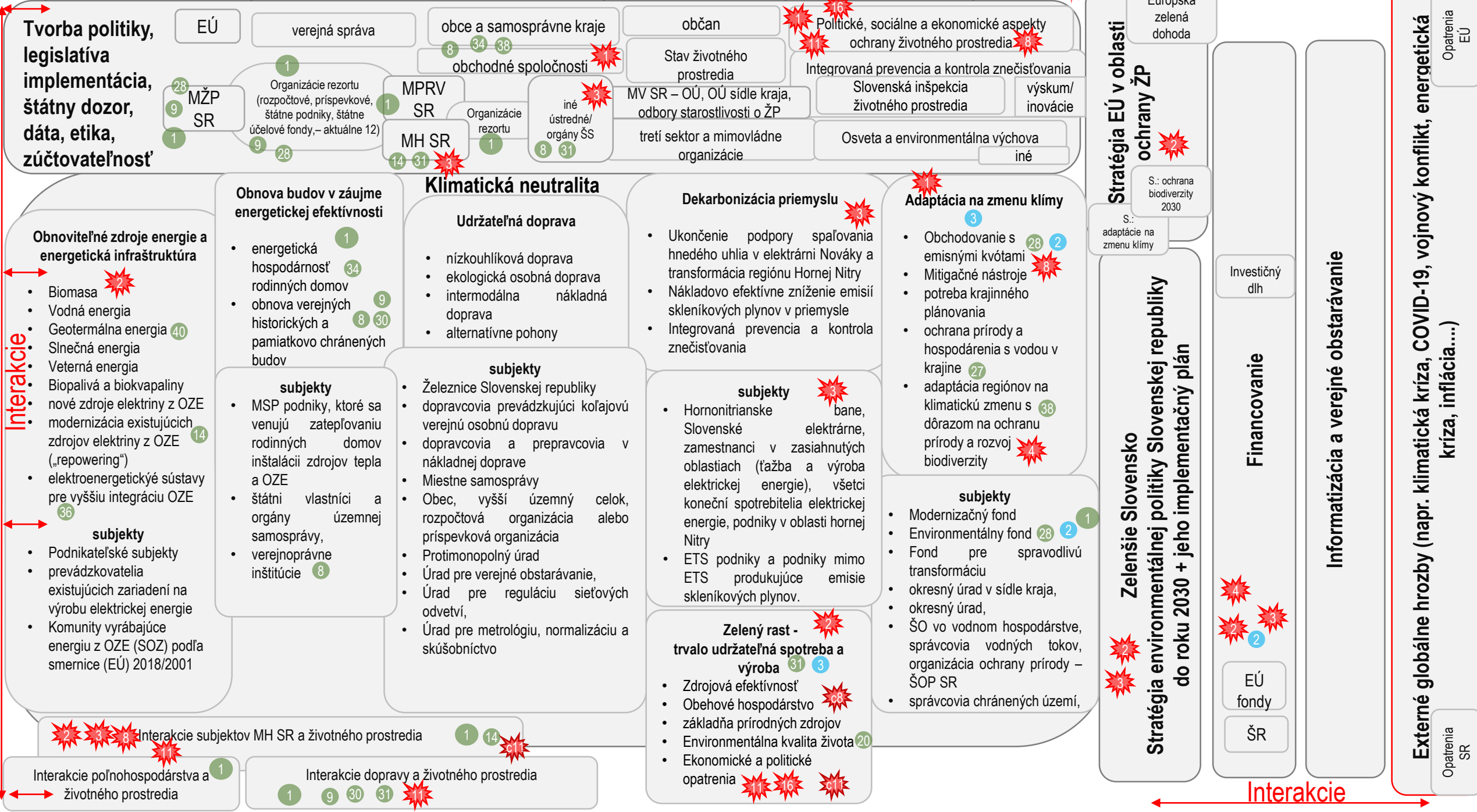
Od 55-percentného cieľa pre rok 2025 je Slovensko stále pomerne vzdialené, v roku 2020 stále končilo na skládkach takmer 50 % komunálnych odpadov. Celková miera recyklácie komunálnych odpadov na Slovensku predvlni dosiahla 43,7 %, po odpočítaní drobných stavebných odpadov to bolo 42,2 %. Cieľ 50 % miery recyklácie, ktorý malo Slovensko dosiahnuť v roku 2020, sa tak nepodarilo naplniť.

Podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku stagnuje. V SR bol v roku 2021 podiel energie z OZE na úrovni 17,4 percenta. Oproti rok 2019 a 2020 s podielmi 16,9 percenta a 17,3 percenta je zlepšenie ukazovateľa podľa nej iba nepatrné.

Mapovanie sektoru z pohľadu NKÚ, vrátane kontrolných akcií ●, analýz ● a definovaných rizík

Mapovanie sektoru z pohľadu NKÚ, vrátane kontrolných akcií ●, analýz ● a definovaných rizík 🌸

Kontrolná činnosť NKÚ v životnom prostredí od roku 2015 - 2023

	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt/poznámka
1	2015	KA-060/2015/1060	Plnenie úloh Slovenskej republiky pri zabezpečovaní úspor energií	Environmentálny fond Ministerstvo hospodárstva SR Ministerstvo pôdohosp.a rozvoja vidieka SR Ministerstvo životného prostredia SR Slovenská inovačná a energetická agentúra Pôdohospodárska platobná agentúra
2	2015	KA-065/2015/1040	Implementácia projektov Kohézneho fondu v oblasti odkanalizovania a zásobovania pitnou vodou.	Ministerstvo životného prostredia SR
3	2016	KA-013/2016/1060	Kontrola postupu pri odstraňovaní environmentálnych záťaží v Slovenskej republike.	Ministerstvo životného prostredia SR
4	2016	KA-044/2016/1060	Kontrola stavu vymáhania neoprávnených výdavkov v rámci štrukturálnych fondov.	Kontrola na 6 ministerstvách Korekcie EÚ FONDY
5	2016	KA-046/2016/1060	Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Minister. školstva, vedy, výsk. a športu SR Pôdohospodárska platobná agentúra VA Ministerstvo životného prostredia SREÚ FONDY
6	2016	KA-048/2016/1110	Medzinárodná biosférická rezervácia "Východné Karpaty,, – predbežná štúdia	
7	2016	KA-049/2016/1130	Kontrola efektívnosti a účinnosti investícií do odkanalizovania z Operačného programu Životné prostredie - vypracovanie predbežnej štúdie.	
8	2016	KA-016/2016/1060	Kontrola poskytovania finančných prostriedkov na podporu bývania - zatepľovanie bytových domov	Štátny fond rozvoja bývania, správcovské spoločnosti
9	2017	KA-006/2017/1060	Kontrola energetickej účinnosti vo verejnom sektore	Ministerstvo dopravy a výstavby SR Ministerstvo životného prostredia SR Environmentálny fond
10	2017	KA-007/2017/1070	Efektívnosť a účinnosť zberu komunálneho odpadu v obciach SR (predbežná štúdia)	
11	2017	KA-012/2017/1110	Kontrola Medzinárodnej biosférickej rezervácie „Východné Karpaty“.	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
12	2017	KA-016/2017/1060	Kontrola plnenia záväzkov Slovenskej republiky a finančných prostriedkov vynaložených pri zabezpečovaní kvality ovzdušia	Ministerstvo životného prostredia SR Slovenská inšpekcia životného prostredia Slovenský hydrometeorologický ústav Trenčiansky samosprávny kraj Obec Horné Orešany Technické služby mesta Partizánske,s.r.o.
13	2017	KA-026/2017/1130	Prínosy investícií do odkanalizovania z Operačného programu Životné prostredie	27 subjektov- obce, vodárne, MŽP SR
14	2018	KA-085/2012/1060	Podpora vo vybraných oblastiach klimaticko-energetickej politiky s dôrazom na zachovanie dlhodobej udržateľnosti verejných príjmov	Ministerstvo hospodárstva SR
15	2018	KA-007/2018/1060	Opatrenia na ochranu pred povodňami	11 subjektov: MŽP, SR, SVP š.p a jeho OZ, obce

	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
16	2018	020/2018/1070	Efektívnosť a účinnosť triedeného zberu komunálneho odpadu	60 subjektov: MŽP SR, obce a mestá
17	2018	KA-037/2018/1060	Zabezpečenie verejnej vodnej dopravy po Dunaji medzi prístavmi Vojka a Kyselica	Vodohospodárska výstavba, š.p.
18	2019	KA-016/2019/1033	Hospodárenie vodárenských spoločností	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s.
19	2019	KA-021/2019/1062	Plnenie koncepcií rozvoja vybraných štátnych podnikov v zakladateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky	Ministerstvo životného prostredia SR SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š.p.
20	2019	KA-023/2019/1062	Udržateľnosť mestského životného prostredia v Slovenskej republike – analytická správa	
21	2019	KA-034/2019/1110	Cezhraničný pohyb odpadov v zmysle ustanovení Bazilejského dohovoru	Ministerstvo životného prostredia SR Slovenská inšpekcia životného prostredia Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky
22	2020	KA-004/2020/1130	Kvalita monitorovania podzemných zdrojov pitnej vody	Ministerstvo životného prostredia SR Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľn. Výskumný ústav vodného hospodárstva Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Slovenský hydrometeorologický ústav
23	2020	KA-010/2020/1062	Efektívnosť a účinnosť procesov v organizáciách riadenia a kontroly skládok a skládkovania odpadov	Slovenská inšpekcia životného prostredia Ministerstvo životného prostredia SR
24	2020	KA-033/2020/1070	Plastový odpad	Ministerstvo životného prostredia SR
25	2021	KA-010/2021/1090	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
26	2021	KA-012/2021/1110	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.
27	2021	KA-015/2021/1130	Pripravenosť SR na riešenie sucha.	Ministerstvo životného prostredia SR
28	2021	KA-016/2021/1062	Využívanie prostriedkov Environmentálneho fondu	Environmentálny fond Ministerstvo životného prostredia SR
29	2021	KA-030/2021/1100	Hospodárenie vybraných vodárenských spoločností.	Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. TVK a.s. Trenčín Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s.
30	2022	KA-012/2022/1061	Obnova verejných budov	Ministerstvo dopravy a výstavby SR
31	2022	KA-014/2022/1061	Smart City – podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách	Ministerstvo hospodárstva SR Ministerstvo dopravy a výstavby SR Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
32	2022	KA-018/2022/1033	Vykazovanie majetku a záväzkov v individuálnej účtovnej závierke Ministerstva životného prostredia SR a organizácií v jeho pôsobnosti	Ministerstvo životného prostredia SR
33	2022	KA-023/2022/1063	Čistíme odpadových vód a odkanalizovanie SR.	Ministerstvo životného prostredia SR Slovenská agentúra životného prostredia
34	2022	KA-029/2022/1090	Projekty zamerané na zlepšenie energetickej efektívnosti v podmienkach miestnej samosprávy	Vybrané mestá a obce
35	2022	KA-032/2022/1120	Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2016 – 2021)	Ministerstvo životného prostredia SR Slovenská agentúra životného prostredia

	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt/poznámka
36	2023	KA-003/2023/1063	Smart grids – energetický projekt ACON	Západoslovenská distribučná a.s.
37	2023	KA-011/2023/1181	Ochrana pred povodňami v SR - kontrola opatrení	SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š.p.
38	2023	KA-020/2023/1110	Zelená infraštruktúra v mestách a obciach	13 obcí a miest v SR
39	2023	KA-014/2023/1130	Hluk v životnom prostredí	Predbežná štúdia
40	2023		Pripravenosť SR na využívanie geotermálnej energie	Predbežná štúdia

Analytická činnosť NKÚ v životnom prostredí

Analytická činnosť NKÚ v životnom prostredí		
	rok	Názov
1	2021	Možné úspory na protipovodňových opatreniach – Analýza výdavkov použitých na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami
2	2021	FINANCOVANIE STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE V SR V OBDOBÍ 2007 – 2020 Postavenie Environmentálneho fondu v kontexte zdrojov financovania v životnom prostredí
3	2021	Udržiateľný rozvoj a zmena klímy

Vysvetlivky:
 Zelené číslo – poradové označenie KA
 Modré číslo – poradové číslo analytického výstupu

Riziká

Riziká definované v sektore životného prostredia			
	formulácia rizika		
1	Riziko neúspešných pokusov pri zmierňovaní zmeny klímy a prispôsobovaní sa jej zo strany vlády a podnikov		
2	Riziko spomalenie energetického prechodu na „zelenšie“ zdroje energie		
3			
4	Riziko zrušenia fakultatívneho oslobodenia v spotrebných daniach (uhlie, elektrina, plyn)		
4	Riziko klimatickej zmeny (nadpriemerné sucho, nedostatočné zrážky, bleskové povodne, zosuvy) s veľkými škodami na majetku, infraštruktúre a stratami na ľudských životoch		
5	Riziko nedostatku bezpečnej pitnej vody - tekutinová sebestačnosť		
6	Riziko straty biodiverzity a kolaps ekosystému s nezvratnými dôsledkami pre životné prostredie		
7	Riziko veľkých škôd na životnom prostredí spôsobené ľudskou činnosťou vrátane trestných činov proti životnému prostrediu		
8	Riziko nedostatočnej politiky emisných kvót		
9	Riziko v rámci verejného obstarávania (dĺžka, transparentnosť, korupcia riadenie kvality, porušenie a manipulácia pravidiel a postupov)		
10	Riziko investičného dlhu v oblasti ŽP		
11	Riziko slabej alebo žiadnej zelenej ekonomiky		
12	Riziko neoptimálnych procesov v riadení		
13	Riziko zaostávania vo výskume v oblasti ochrany ŽP		
14	Riziko nízkeho inovačného potenciálu		
15	Riziko nedostatočného manažérsko-personálneho obsadenia a zabezpečenie oblasti ochrany ŽP		
16	Riziko deficitu nástrojov ekologickej modernizácie celej ekonomiky a zmien v spotrebe zdrojov, znižovaní emisií, dizajne produktov a hodnotových reťazcoch		
17	Riziko korupcie		
18	Riziko znižovania rozlohy a kvality poľnohospodárskej pôdy (nesprávne obhospodarovanie , degradácia, nesprávne plánovanie rozvoja území, zástavba, zníženie absorpcie CO2)		
19	Riziko v rámci segmentu IKT (HW, SW, dátová základňa, IT špecialisti....)		
20	Riziko nejasností súčasného systému ochrany prírody a krajiny, častá duálnosť, problémy s jeho riadením, koordináciou - Implementácia, realizácia		
21	Riziko legislatívneho nesúladu SR a EÚ		
22	Riziká vzájomnej synergie a nadväznosti legislatívy v oblasti ochrany ŽP		

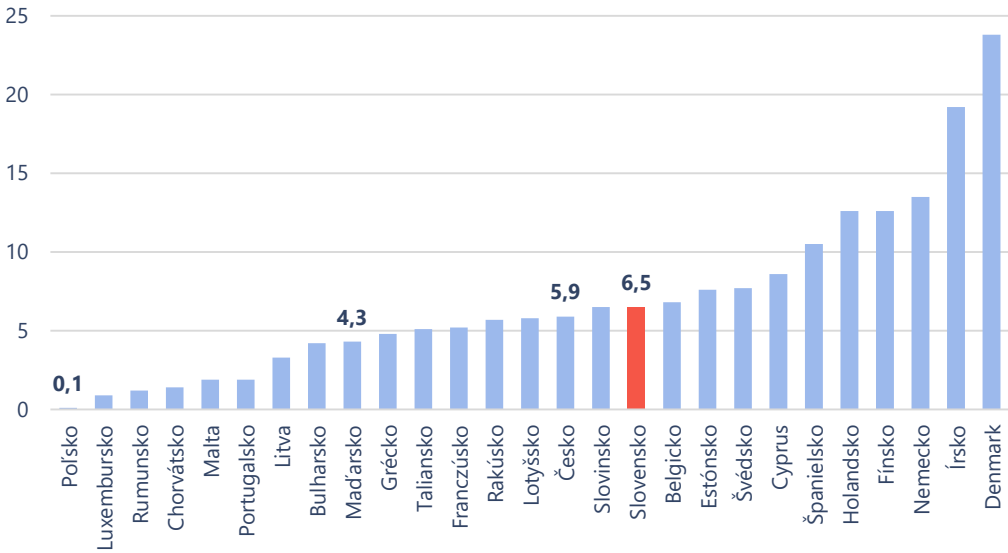
Riziká definované v sektore životného prostredia v súvislosti s s klimatickou krízou, COVID-19, vojnovým konfliktom, energetickou krízou, infláciou....)			
	formulácia rizika		
c1	Riziko nárastu komunálneho odpadu a nebezpečného odpadu,		
c2	Riziko so znehodnocovaním odpadu		
c3	Riziko bezpečnosti vodných zdrojov		
c4	Riziko platobnej insolventnosti		
c5	Riziko zastavenia alebo zníženia produkcie		
c6	Riziko nepružnosti čerpania EÚ zdrojov		
c7	Riziko nekoordinovanej pomoci EÚ		
c8	Riziko zvýšenej spotreby neobnoviteľných zdrojov		
c9	Riziko vyššej úrovne znečistenia		
c10	Riziko potenciálnej straty životného prostredia		
c11	Riziko energetického šoku		

Vysvetlivky:
 číslo v červenej bublinke – poradové označenie rizika

8. Environmentálna udržateľnosť: Pôdohospodárstvo

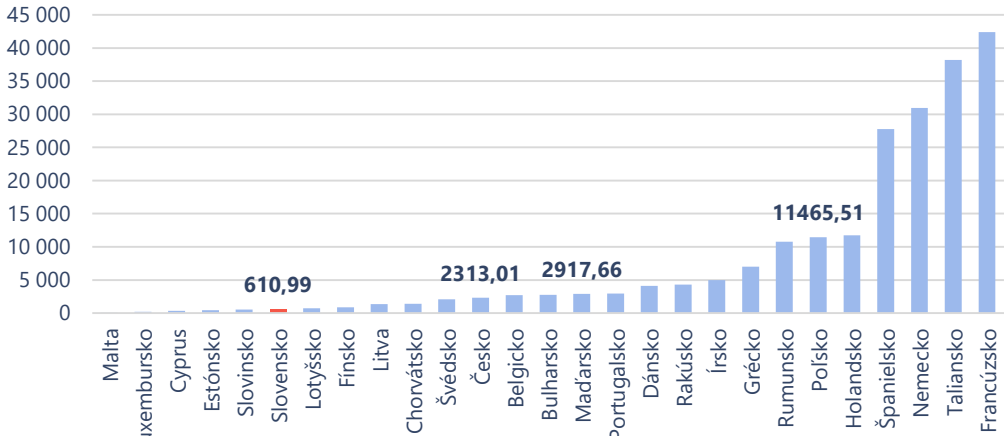
Ukazovatele

Vládna podpora poľnohospodárskeho výskumu a vývoja
(v euro na obyvateľa, 2021)

Zdroj: Eurostat, 2023

Hrubá pridaná hodnota v základných cenách v poľnohospodárstve
(mil. eur, 2022)

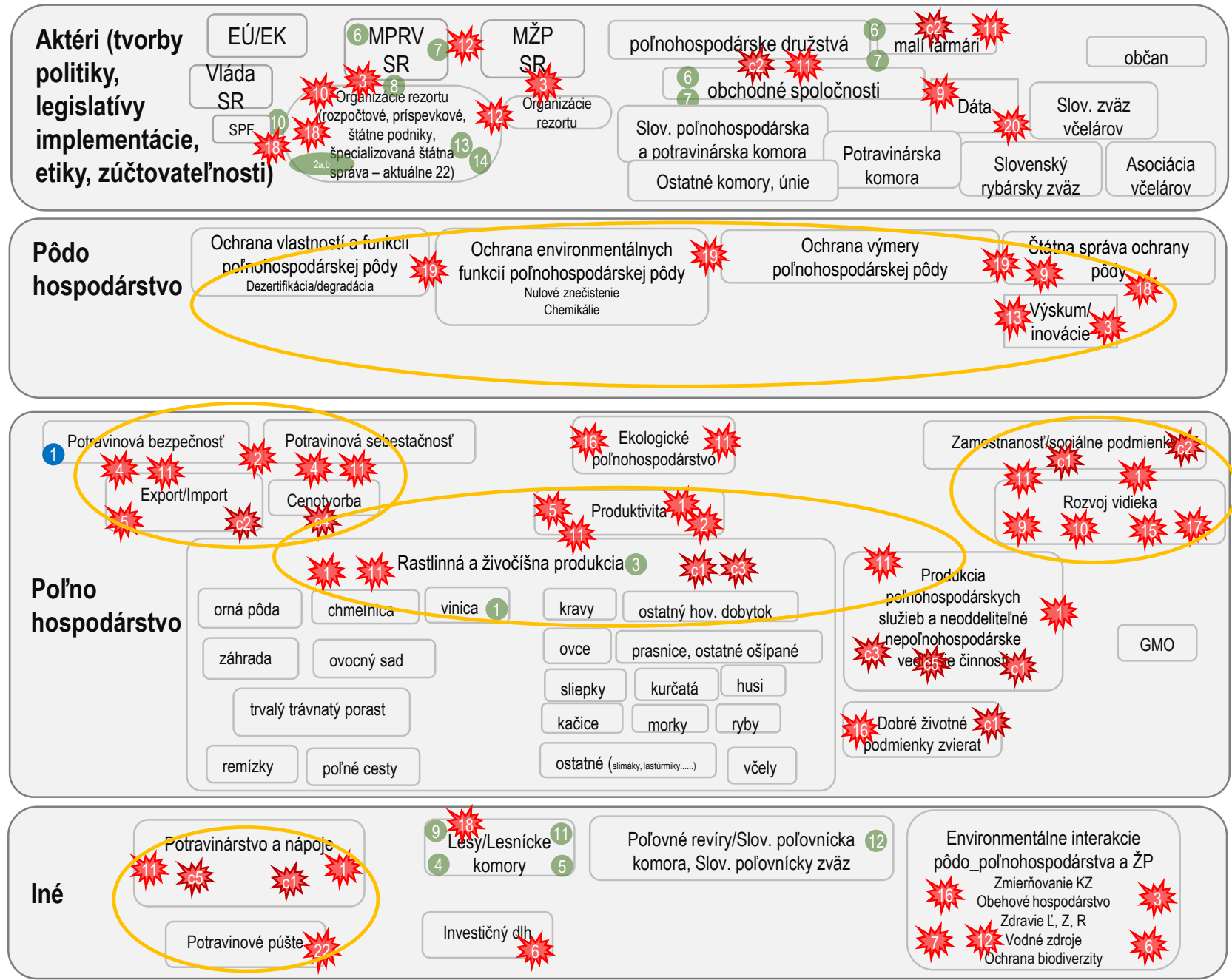

Zdroj: Eurostat, 2023

Mapovanie sektoru z pohľadu NKÚ, vrátane kontrolných akcií ●, analýz ● a definovaných rizík ★

Politické, sociálne a ekonomické aspekty pôdo_poľnohospodárstva

C1-6

Stratégia EÚ v oblasti pôdy

- Európska zelená dohoda, Fit 55
- S.: ochrana biodiverzity 2030
- S.: adaptácie na zmenu klímy
- S.: lesného hospodárstva
- S.: biohospodárstvo
- SPP SRP
- S.: Z farmy na stôl

Informatizácia a verejné obstarávanie

Financovanie (on-line, EPZF, on-line EPRV, on-line, Štátny rozpočet)

- SPP
- Ekologické financovanie a taxonómia
- EÚ fondy
- ŠR

Externé globálne hrozby (Klimatická kríza, COVID-19, vojnový konflikt, energetická kríza, inflácia.....)

- Opatrenia EÚ
- Opatrenia SR

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ v pôdo_poľnohospodárstve

Kontrolná činnosť NKÚ v pôdo_poľnohospodárstve od roku 2015 – 2023 (ukončené, prebiehajúce)

	rok	číslo KA	Názov KA	kontrolovaný subjekt
1	2015	KA-010/2015/1040	Podpora slovenského vinohradníctva z poľnohospodárskych fondov Európskej únie	AGROVIN Častá, a.s. ELESKO a. s., CHATEAU MODRA, a.s. K & L Real Krakovany, spol. s r.o., DUFREX, s.r.o.
2a	2016	KA-014/2016/1060	Hospodárenie PPA	PPA
2b	2016	KA-046/2016/1060	Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020	Pôdohospodárska platobná agentúra (Program rozvoja vidieka 2014 – 2020), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Operačný program Ľudské zdroje) a Ministerstvo životného prostredia SR (Operačný program Kvalita životného prostredia)
3	2017	KA-003/2017/1060	Živočišna výroba	MPRV SR, PPA, vybrané roľnícke družstvá, ďalšie subjekty
4	2018	KA-008/2018/1060	Politika lesného hospodárstva a nakladanie s majetkom v štátnych podnikoch	MPRV SR Národné lesnícke centrum
5	2018	KA-009/2018/1060	Politika lesného hospodárstva v mestských a obecných lesoch	Mestské lesy v Bratislave Mestské lesy, spol. s r.o. GELNICKÉ LESY, s.r.o., Gelnica Obecný podnik lesov a služieb spol. s r.o.
6	2018	KA-031/2018/1060 (Predbežná štúdia)	Systém priamych podpôr	MPRV SR, PPA, VÚPOP LESEL, s r.o., AKATYST, s r.o., TOKAJ GOLD, s r.o., Agrofert Olšovany, s r.o., NWT Greenhouses, s r.o. Individuálni žiadatelia
7	2019	KA-020/2019/1063	Systém priamych podpôr	MPRV SR, PPA, VÚPOP LESEL, s r.o., AKATYST, s r.o., TOKAJ GOLD, s r.o., Agrofert Olšovany, s r.o., NWT Greenhouses, s r.o. Individuálni žiadatelia
8	2019	KA-022/2019/1062	Plnenie koncepcii rozvoja vybraných štátnych podnikov v zakladateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	MPRV SR Agroinštitút Nitra, štátny podnik Agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik Národný žrebčín "Topolčianky" štátny podnik Plemenárske služby Slovenskej republiky, štátny podnik Závodisko, š. p.
9	2019	KA-036/2019/1027	Dodržiavanie povinností VLM SR, š.p.	VLM SR, š.p.
10	2020	KA-037/2020/1062	Hospodárenie, správa a nakladanie s majetkom v Slovenskom pozemkovom fonde	SPF
11	2021	KA-020/2021/1070	Preveriť správu lesov štátnym podnikom a zhodnotiť využívanie lesného a poľnohospodárskeho majetku	Vojenské lesy a majetky SR
12	2022	KA-007/2022/1070	Systém prenájmu poľovných pozemkov	SPF, Lesy SR, š.p.
13	2022	KA-041/2022/1062	Systém riadenia, financovania a plnenia vybraných úloh NPPC	Národné poľnohospodárske a potravinové centrum (NPPC)
14	2022	KA-041/2022/1062	Stav a úroveň plnenia vybraných opatrení prijatých Pôdohospodárskou platobnou agentúrou na základe kontrol NKÚ SR vykonaných v rokoch 2016 až 2020	Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA)

Analytická činnosť NKÚ v pôdo_poľnohospodárstve

	rok		Názov	Subjekty
1	2023	Predbežná štúdia	Kontrola bezpečnosti a kvality potravín v SR	MPRV SR, ŠVPS SR

Zelené, modré čísla – poradové označenie

Riziká

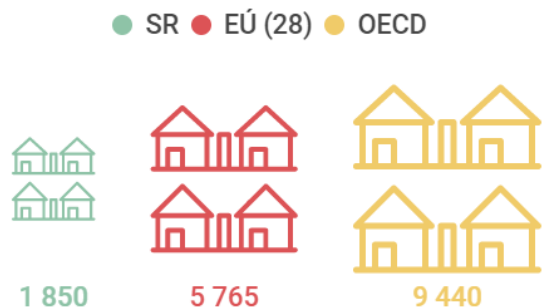
Riziká definované v sektore pôdo_poľnohospodárstva			
	formulácia rizika		
	Riziko klesajúceho trendu zamestnanosti v pôdo_poľnohospodárstve a potravinárstve		
	Riziko nízkej produktivity (nízka potravinová sebestačnosť a bezpečnosť)		
	Riziko nízkeho inovačného potenciálu		
	Riziko závislosti na dovoze (nízka potravinová sebestačnosť a bezpečnosť)		
	Riziko nízkeho exportného potenciálu agropotravinárstva SR		
	Riziko investičného dlhu v poľnohospodárstve, agropotravinárstve		
	Riziko klimatickej krízy (nadpriemerné sucha a nedostatočné zrážky)		
	Riziko v prideľovaní dotácií		
	Riziko fragmentácie pozemkov (komasácia/sceľovanie pozemkov, pozemkové úpravy)		
	Riziko pomalých reštitučných konaní		
	Riziko podnikania v poľnohospodárstve		
	Riziko neoptimálnych procesov v riadení		
	Riziko zaostávania vo výskume v oblasti poľnohospodárstva		
	Riziko nastavenia priamych platieb		
	Riziko fungovania PRV (Program rozvoja vidieka)		
	Riziko neekologickej a neoptimálnej produkcie		
	Riziko nízkeho rozvoja agroturistiky		
	Riziko neoptimálnych procesov (riadenie, VO, IKT riadenie rizík, korupcia, hospodárnosť)		
	Riziko znižovania poľnohospodárskej pôdy (najmä degradácia, zástavba)		
	Riziko v rámci segmentu IKT (HW, SW, dátová základňa, IT špecialisti....)		
	Riziko v rámci verejného obstarávania (dĺžka, transparentnosť, korupcia riadenie kvality, porušenie a manipulácia pravidiel a postupov)		
	Riziko potravinových púští v SR		

Riziká definované v sektore pôdo_poľnohospodárstva v súvislosti s klimatickou krízou, COVID-19, vojnovým konfliktom, energetickou krízou, infláciou....)			
	formulácia rizika		
	Riziko nedostatku sezónnych pracovníkov_COVID_vojnový konflikt		
	Riziko platobnej insolventnosti_COVID_vojnový konflikt_inflácia_energetická kríza		
	Riziko zastavenia alebo zníženia produkcie_COVID_vojnový konflikt_inflácia_energetická kríza		
	Riziko rastúcej ceny potravín_COVID_vojnový konflikt_inflácia_energetická kríza		
	Riziko spracovávania potravín_COVID_vojnový konflikt_inflácia_energetická kríza		
	Riziko prepadu gastronómie_reštauračných služieb_COVID_vojnový konflikt_inflácia_energetická kríza		

Červené čísla – poradové označenie

9. Samospráva

Ukazovatele

Samosprávy na Slovensku sú trikrát menšie ako priemer EÚ.

Priemerný počet obyvateľov obce:

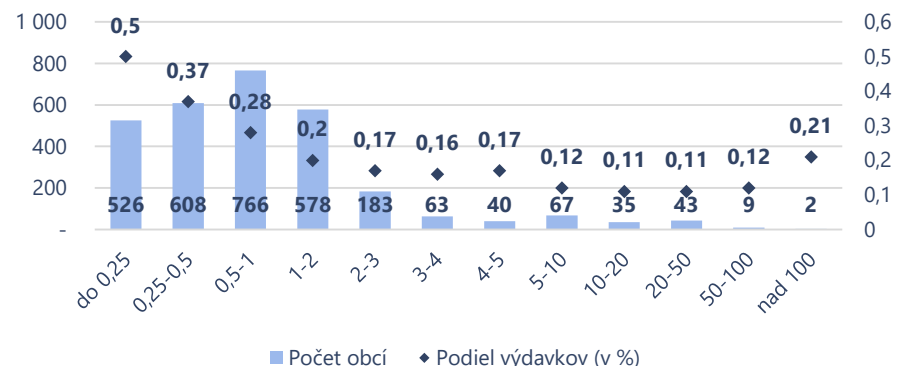
SR: 1 850 obyvateľov

EÚ (28): 5 765 obyvateľov

OECD: 9 440 obyvateľov

Zdroj: Revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe, MF SR 2020

Počet obcí SR a podiel výdavkov

Obce do 250 obyvateľov vynakladajú na poskytovanie služieb a rozvoj obce iba polovicu výdavkov, druhá polovica je alokovaná na samotný výkon správy.

Obce s počtom obyvateľov od 5 do 100 tisíc dokážu až takmer 90 % svojich výdavkov alokovať do poskytovania verejných služieb a rozvoja.

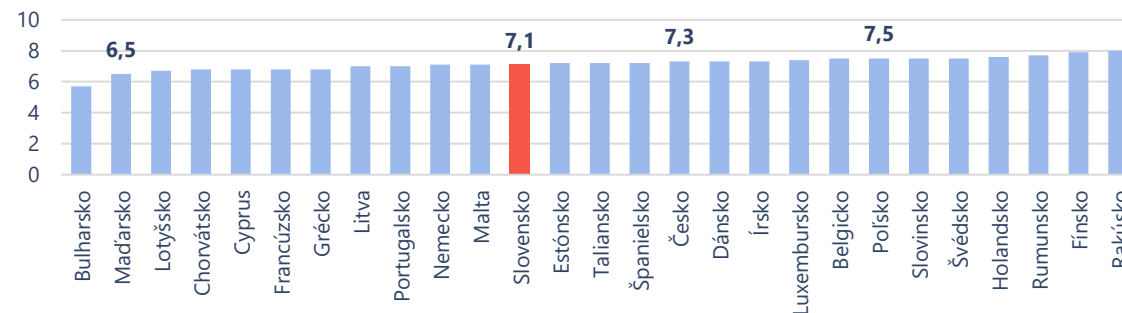
Kvalitu inštitúcií na lokálnej úrovni ovplyvňuje aj rozdrobenosť samospráv, ktorá sa prejavuje v neefektívnom vykonávaní ich kompetencií. Malé obce nedokážu zabezpečiť odborníkov na celú svoju agendu, častokrát nedokážu zaplatiť ani mzdu starostovi. Sústreďenie výkonu správy obcí v SR by mohlo viesť k lepšej alokačnej efektívnosti a uvoľneniu finančných zdrojov vo výške 181 až 318 mil. eur ročne.

Zdroj: Revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe, MF SR 2020

Zaostávanie kvality života obyvateľov Slovenska je **najvýraznejšie v oblasti bývania, zdravia a vzdelávania**. Bývanie je v porovnaní s ostatnými krajinami viac nedostupné a jedným z dôsledkov sú preplnené domácnosti. Výzvou v oblasti zdravia nie je len samotný nízky vek dožitia, ale aj nerovnosti – rozdiel v dĺžke dožitia medzi mužmi s najviac základným vzdelaním a mužmi s terciárnym vzdelaním je najvyšší z porovnávaných krajín. Vzdelávanie ovplyvňuje nielen výsledky na trhu práce a s tým súvisiace materiálne životné podmienky, ale súvisí aj s ostatnými oblasťami kvality života. Najvýraznejšie je tento vplyv vidieť v oblasti zdravia, ako je spomenuté vyššie. Naopak, najlepší výsledok dosahuje Slovensko v oblasti príjmovej nerovnosti, ale príjmy sú výrazne podpriemerné. Medziľudské vzťahy dôležité pre kvalitu života sú na druhej strane nadpriemerné v porovnaní s ostatnými krajinami.

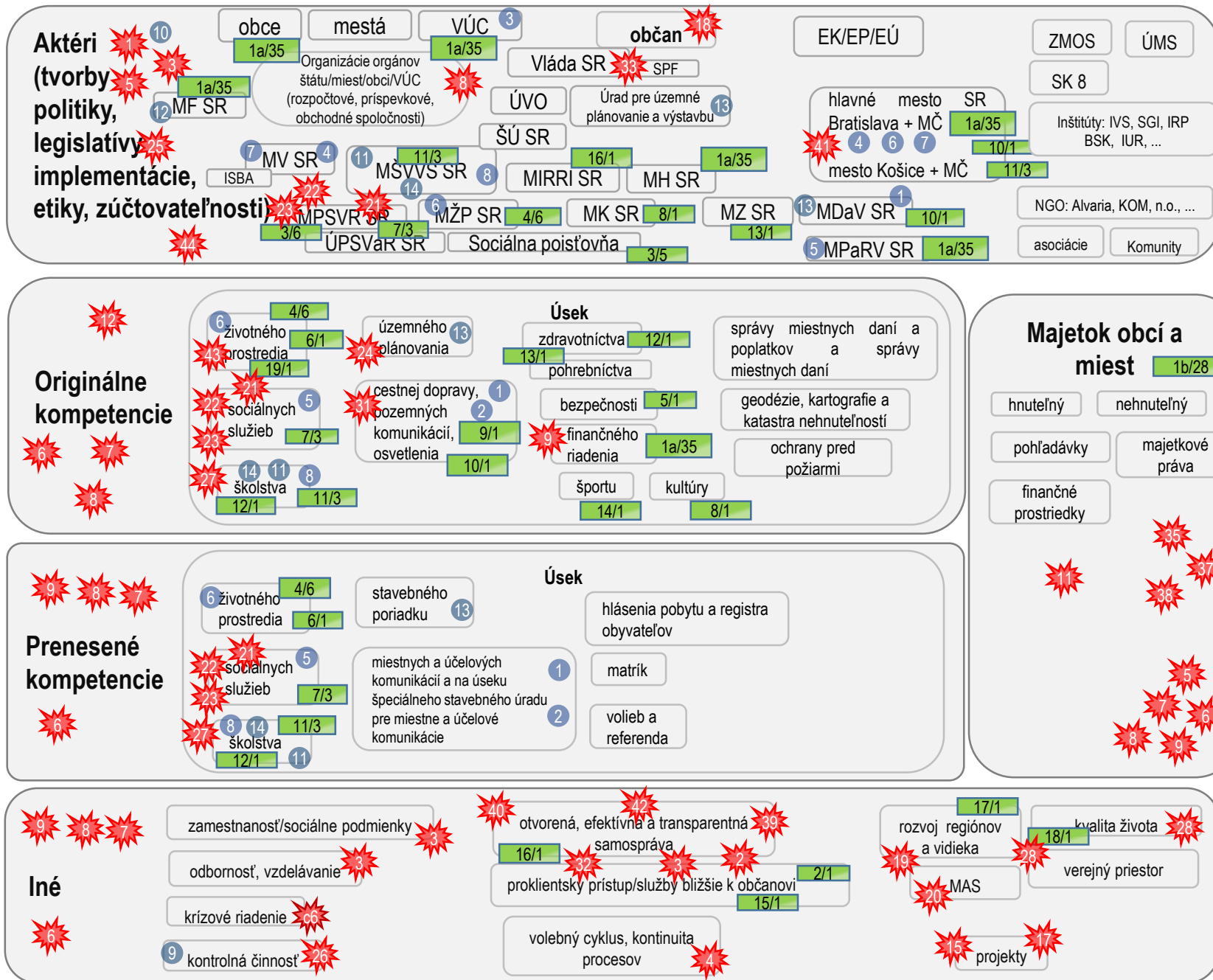
Zdroj: Reformný kompas slovenskej ekonomiky, IFP 2022

Index celková životná spokojnosť (2021)

Zdroj: Eurostat, 2023

Rozčlenenie samosprávy základná „mapa“ – makroúroveň

Informatická a elektronizácia

MUMAP_NKÚ SR

Verejné obstarávanie

Financovanie

ŠR

VZ

EÚ fondy

Externé globálne hrozby (vojna, migračná, klimatická, energetická, ekonomická kríza, pandémia, ...)

Opatrenia EÚ

Opatrenia SR

Kontrolná a analytická činnosť NKÚ v samospráve

Kontrolná činnosť NKÚ v samospráve 2015 – 2022 (ukončené, prebiehajúce)				
Počet KA	Oblasť kontrol (poradové číslo)	Oblasť kontroly/počet Značka v mape	Oblasť kontroly (popis)	kontrolovaný subjekt
93	19	19/91		Obce, mestá, príspevkové, rozpočtové organizácie, VÚC, ústredné orgány štátnej správy, vybrané n.o., neverejní poskytovatelia, atď.
60	1a 1b	1a/35 1b/28	financovanie a hospodárenie majetok	MPaRV SR, MH SR, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, obce, mestá, VÚC, vodárne, HMSR BA, KE
1	2	2/1	komunálne služby	mestá, obce
5	3	3/6	IT	MPSVaR SR, ÚPSVaR SR, obce, mestá, VÚC
6	4	4/6	životné prostredie	MŽP SR, SHMÚ, SIŽP, SVP, š.p., mestá, obce, školy, školské zariadenia
1	5	5/1	bezpečnosť	mestá, obce
1	6	6/1	odpad	mestá, obce
3	7	7/3	sociálne	MPSVaR SR, mestá, obce, VÚC, poskytovatelia
1	8	8/1	kultúra	MK SR, obce, mestá, o.z., obchodné spoločnosti
1	9	9/1	doprava	VÚC, regionálne správy ciest
1	10	10/1	cyklodoprava	MDaV SR, mestá + BA, KE
3	11	11/3	školsťvo	MŠVVŠ SR, mestá, KE, obce. školy
1	12	12/1	školsťvo, zdravotníctvo	VÚC
1	13	13/1	zdravotníctvo	MZ SR, SZŠ (VUC)
1	14	14/1	športová infraštruktúra	mestá, obce, ZŠ
1	15	15/1	služby	mestá
1	16	16/1	administratíva	MIRRI SR, obce
1	17	17/1	rozvoj	okresy
1	18	18/1	smart city	
1	19	19/1	energetika	mestá, obce

Analytická činnosť NKÚ v samospráve 2015 – 2022		
	rok	Názov
1	2017	Predbežná štúdia - Verejná osobná doprava v krajských mestách
2	2017	Predbežná štúdia - Mosty II. a III. triedy
3	2018	Predbežná štúdia - VÚC
4	2018	Analytická správa - Kompetencie na území HM SR BA
5	2018	Predbežná štúdia - Poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov
6	2019	Analytická Správa - Zelené mestá: udržateľnosť mestského životného prostredia v Slovenskej republike (Bratislava , Košice)
7	2019	Ako ďalej s reformou samosprávy v Bratislave?
8	2019	Odmeňovanie pedagogických pracovníkov na ZŠ
9	2020	Analýza systému vnútornej kontroly zabezpečovanej HK
10	2021	Súhrnná správa o kontrole v samospráve
11	2021	Zmiernenie dopadov pandémie na vzdelávanie žiakov musí byť (vyššou) prioritou
12	2021	Stanovisko NKÚ SR k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2022
13	2022	Stavebné konania – dlho(dobo) a stále po starom
14	2022	Implementácia systému duálneho vzdelávania na Slovensku
15	2020 - priebežne	MuMAP (Municipalities on Map) - interaktívny digitálny nástroj kontroly

Riziká

Riziká definované v sektore samospráva			
	formulácia rizika		
1	Riziko nízkej výkonnosti a efektívnosti verejnej správy.		
2	Riziko nízkej otvorenosti samosprávy.		
3	Riziko v personálnych kapacitách (nedostatok, nízka odbornosť, fluktuácia).		
4	Riziko kompetentnosti zvolených zástupcov (voľby).		
5	Riziko neoptimálneho riadenia.		
6	Riziko konfliktu záujmu a zneužívania právomoci verejného činiteľa.		
7	Riziko porušovania ochrany verejného záujmu.		
8	Riziko podvodov.		
9	Riziko neefektívneho a nehospodárneho konania.		
10	Riziko porušovania (neefektívnosť, netransparentnosť, nehospodárnosť) verejného obstarávania.		
11	Riziko pri správe majetku.		
12	Riziko neplnenia zákonnej agendy.		
13	Riziko financovania samosprávy (originálne kompetencie, prenesený výkon).		
14	Riziko nízkej informatizácie a elektronizácie samosprávy.		
15	Riziko nedostatočnej prípravy a financovania infraštruktúrnych projektov.		
16	Riziká nízkeho čerpania EÚ zdrojov.		
17	Riziko udržateľnosti projektov.		
18	Riziko nízkej participácie občanov na správe vecí verejných.		
19	Riziko regionálnych rozdielov.		
20	Riziko neefektívneho fungovania MAS ako nástroja na podporu zamestnanosti a rozvoja vidieka.		
21	Riziko nedostatočného prístupu k verejným sociálnym službám.		
22	Riziko nepokrytia dopytu po verejných sociálnych službách.		
23	Riziko neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov v sociálnych službách.		

Červené čísla – poradové označenie

Riziká definované v sektore samospráva			
	formulácia rizika		
24	Riziko nedostatočne fungujúceho územného plánovania.		
25	Riziko častých zmien legislatívy.		
26	Riziko nefunkčnej kontrolnej činnosti.		
27	Riziko nefunkčného regionálneho školstva.		
28	Riziko nedosiahnutia kvality života.		
29	Riziko fiktívnych živnostníkov.		
30	Riziko nízkeho výberu DPFO.		
31	Riziko poskytovania kvalitnej mestskej hromadnej dopravy v krajských mestách.		
32	Riziko nedostatočného propagovania verejnej dopravy a nedostatočného motivovania vlastníkov automobilov pre využívanie hromadnej dopravy.		
33	Riziko vysporiadania pozemkov vo vlastníctve štátu (bezodplatný prevod) - náročnosť procesu schvaľovania prevodu pozemkov vo vlastníctve štátu cez SPF.		
34	Riziko dlhodobého fungovania vybraných obcí v rozpočtovom provizóriu.		
35	Riziko využívania osobitného zreteľa pri predaji majetku v samospráve.		
36	Riziká vyplývajúce z hospodárenia obcí a VÚC vo vzťahu k deficitu verejnej správy..		
37	Riziko neefektívnych procesov cenotvorby súvisiacich s prenájmom nehnuteľného majetku obcí a miest.		
38	Riziko nakladania s majetkom obce v neprospech občanov a rozvoja obce alebo VÚC v súvislosti s majetkovou účasťou subjektov územnej samosprávy v obchodných spoločnostiach.		
39	Riziko nezabezpečenia sankčného mechanizmu najmä v nájomných zmluvách.		
40	Riziko nezákonného spôsobu použitia rezervného fondu obce/mesta/VÚC, nezabezpečenie súladu so zákonom.		
41	Riziko hospodárenia a využívania verejných zdrojov HM SR BA.		
42	Riziko transparentnosti prerozdeľovania príjmov obcí z hazardu.		
43	Riziko vysokých nákladov samospráv na odpadové hospodárstvo.		
44	Riziko fungovania systému programového rozpočtovania v samospráve.		

Červené čísla – poradové označenie

Riziká

Riziká definované v sektore samospráva v súvislosti s externými globálnymi hrozbami			
	formulácia rizika		
	Vojnový konflikt na UA.		
	Migračná kríza.		
	Energetická kríza (rast cien plynu, elektriny, ropy).		
	Klimatická kríza (horúčavy, sucho, požiare, povodne, ...).		
	Pandemické krízy.		
	Ekonomická kríza (inflácia).		
	Riziká v rámci krízového riadenia verejnej správy.		

Červené čísla – poradové označenie